Agatha Cristie _ Ölüm Diken Üstünde

UÇAKTAKİ ÖLÜMLE İLGİSİ OLANLAR:

Janet Grey: Güzel bir kız. Ona piyangodan para çık mıştı.

Norman Gale: Yakışıklı bir genç. Janet'i ilk gördüğü an beğenmişti.

Cicely Horbury: Kontes. Kaba ve açgözlü bir kadındı.

Lady Venetia Kerr: Soylu bir kadın. Kont Horbury'nin yanlış bir evlilik yaptığını düşünüyordu.

Roger Bryant: Tanınmış bir doktor. Müziğe ilgisi vardı.

Armand Dupont: Ünlü bir arkeolog. Çevresinde yaşanan olaylardan çok geçmişle ilgileniyordu.

Charles Dupont: Armand Duporıt'un oğlu. Sevimli, çocuk su bir gençti.

Daniel Clancy: Dedektif romanlan yazan. Polise çok sinir leniyordu.

James Ryder: iş adamı. Kendini ilgilendiren birtakım sorunları vardı.

Madam Giselle: Yaşlı bir kadın. Birçok kişinin sırrını biliyor du. Giselle'in hizmetçisi. Hanımına çok bağlıydı

Elise Grandier:

dıHenry Mitchell: Garson. Cinayet onu çok sarsmıştı.

Albert Davis: Garson. Olayı çok heyecanlı buluyordu.

Madeleine: Kontes Horbury'nin oda hizmetçisi; Biraz nankördü.

Alexander ThibauR: Anne Morisot: Jaap: Fournler:

Gisele'ln avukatı. Kadının özel hayatı hakkında fazla bir şey bilmiyordu. Genç bir kız. Herkes ona merak duyuyordu.

Scotland Yard Müfettişi. Katilin cesareti onu şaşırtıyordu.

Surete'dendi. (Fransız Ulusal Polis Teşk.) Katilin psikolojisine Önem vermekteydi.

ve HERCULE POİROT

HERCULE POİROTNUN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

- Bir flüt
- Süslü çubuklar
- Bir boru
- Mavi bir şişe
- Beyaz bir toz
- Bir diken
- Bir defter
- Bir kutu
- Bir eşekarısı
- iki kaşık.

CİNAYETİ ÇÖZEBİLMEK İÇİN POİROT ŞU SORULARI YANITLAMALIYDI:

- Yılan zehirlni kimler ele geçirebilirdi?
- Katil boruyu nicin vantilatör deliğinden atmamıştı?
- Anne Morisot neden ortaya çıkmıyordu?
- Amerikalı turist kimdi?
- Siyah defterde yazdı olanlar kimlerdi?
- Cinayet kimlerin işine yaramıştı?
- Cicely Horbury neden korkuyordu?
- Eşekansının uçakta ne işi vardı?
- Dikenin ucundaki renkli ipek neden değiştirilmişti?
- Gerçek İpucu neden yanlış birini gösteriyordu?

1

Sıcak eylül güneşi La Bourget Havaalanını kavuruyordu. Yolcular ağır ağır ilerleyerek birkaç dakika sonra Londra'ya hareket edecek olan büyük uçağa binmekteydiler.

Uçağa son girenler arasında bulunan Janet Grey Derleyerek on altı numaralı koltuğa oturdu. Yolcuların çoğu yerlerini almışlardı bile.

Yan tarafta iki kadın konuşuyor daha doğrusu ince, tiz bir kadın sesi çevrede yankılanıyordu. Janet'in dudakları hafif, alaycı bir gülümsemeyle büküldü. Bu tip seslerin sahiplerini öyle iyi tanırdı ki...
«A, öyle mi, hayatım?.. Hayret... Hiç bilmiyordum... Nerede demiştin... Juan les Pins'de mi?.. A, evet... Ya, Le Pinet'de mi?,. Evet, hep aynı kişiler... Tabii, beraber oturalım... A, olmuyor mu? Kim?.. Ya, anlıyorum.»
Sonra bir erkeğin sesi duyuldu. İngiliz olmadığı konuşmasından anlaşılan nazik bir yolcunun sesi. «Bana şeref verirsiniz, madam...»
Janet gözucuyla baktı. Kafası yumurta biçimi, pos bıyıklı, ufaktefek, yaşlıca bir adam Janet'in sırasındaki koltuktan kalkmış, kibar bir tavırla eşyalannı topluyordu.
Genç kız başını çevirerek, ufaktefek yabancının yerini bıraktığı iki kadını süzdü. Birini çok iyi anımsıyordu. Kadını son kez bakara masasının başında görmüştü. Yumruklannı heyecanla sıkıp sıkıp açıyor, ustalıkla boyadığı porselen biblolara benzeyen yüzü kâh sararıyor, kâh kızanyordu. Janet, biraz uğraşsam, kadı-
nın ismini de çıkarabilirim, diye düşündü. Bir arkadaşı söz etmişti ondan.
« K a d ı n kontes,» demişti. « A m a onun doğuştan asii olduğu-nu.sanma. Aslında müzikli revülerde dans edermiş...» Bunu ona birinci s ı n ı f m a s ö z olan arkadaşı Maisie söylemişti. Üstelik alay dolu bir sesle.
Janet dalgın dalgın, oysa diğer kadın gerçekten soylu bir aileden. Ata binmeye meraklı, kırlar arasında malikânesi olanlardan... diye düşündü.
. Genç kız ondan sonra iki kadını unutuverdi. Çünkü tam k a r -şısına düşen koltuğa b a k m a m a y a çalışıyordu. P a r l a k mavi kravatlı genç bir adam oturuyordu orada. Janet gözlerinin kravattan daha yukarıya kaymaması İçin kendini tutuyordu...
Sonunda uçak havalandı. Londra'daki Croydon Havaalanına yapılan öğle seferiydi bu. Uçakta öndeki salonda on, arkada-klnde on bir olmak Özere yirmi bir yolcu vardı.
Uçak Fransa'nın üzerinden geçerek Manş'a doğru ilerlerken, yolcular kendi düşüncelerine dalmışlardı bile.
Janet G r e y kendi kendine, ona bakmayacağım, diyordu. Bakmamalıyım... En iyisi pencereden dışansını seyretmek... Veya belirli bir şey düşünmek... Evet, en iyisi olanları düşünebilirim...
Janet bir kuaförde çalışıyordu. Bir gün içinden gelen sese uyup, bir piyango bileti almıştı. Aslında bu onun için pahalı bir şeydi. Kendine büyük ikramiye çıkmamışsa da bin sterlin kazanmıştı. Genç kız bu parayla ne yapacağını düşünmüş ve sonunda Fransa'nın güneyinde Le Piriet'de bir hafta kalmaya karar vermişti. Çalıştığı kuafördeki müşterilerin çoğu tatillerini orada geçiriyordu. Güzel bir yer olmalıydı Le Plnet.
Elbise sorunu onun için önemli değildi. Janet de Londra'da çalışan bütün kızlar gibi az parayla zevkli ve modaya uygun giyinmesini biliyor, saçlarını ve manikürünü kendisi yapıyordu.
İşte böylece Janet. Le Pinet'ye gitti.
- 10 -
Genç k ı z k e n d i kendine, L e Pinet'de geçirdiğim o n g ü n d e n yalnızca o olay mı anı olarak kaldı, diye sordu.
Az bir parayla k u m a r oynamaya karar vermişti ve miktan a ş m a m a k amacındaydı. Janet hayatında ilk kez rulet oynarken şansı kendine hiç yardım etmemişti.
Dördüncü gece aynı şey olmuştu. Janet oyun için ayırdığı paranın son bölümü elinde numaralara bakıyordu. B e ş ve altı boştu. K i m s e p a r a koymamıştı bunlara. Hangisine oynayayım. Beşe mi altıya mı, diye kendi kendine sordu.
Küçük top dönmeye başlamıştı. Janet elini uzattı. Altıya oynayacağım. O sırada başka bir oyuncu parasını beş numaraya koymuştu.
Top dönerken yavaşladı ve sonra numaralardan birinin üzerinde durdu.
«Beş numara..»
Janet öfkesinden neredeyse ağlayacaktı. Krupiye paralan toplarken, Janet'in karşısındaki adam, «Kazandığınız parayı almayacak m ı s ı n ı z ? » diye sordu.
«Kazandığım parayı m ı ? »
«Evet.»

«Bakın ben paramı altıya koydum.»
«Hayır, yanılıyorsunuz. B e n altıya koydum, siz b e ş e . »
Genç adamın gülümsemesi çok tadıydı. Güneşten yanmış yüzünde, beyaz dişleri pırıl pırıl parlıyordu. Mavi gözlü, siyah saçlıydı.
Janet bir an duraksadıktan sonra parayı aldı. Yaptığım doğru mu, diye düşünüyordu. Aklı biraz karışmıştı. Belki de onun dediği gibi b e ş e oynadım. Ş a ş k ı n şaşkın genç adama baktı. Yabancı rahat bir tavırla gülümsüyordu.
«Evet, parayı almakla iyi ettiniz. Orada kalsaydı, başka biri onun kendine ait olduğunu söyleyebilirdi. Eski bir oyundur b u . » Sonra dostça bir tavırla genç kızı selamlayarak uzaklaştı.
Onun bu davranışı Janet'in hoşuna gitmişti. Eğer genç

adam, k u m a n bahane ederek, onunla arkadaşlık etmeye çalışsaydı, Janet kuşku duyacaktı. Neyseki öyle bir insana benzemiyordu...
İşte şimdi aynı genç adam. uçakta karşısındaki koltukta oturuyordu.
Janet, artık her şey sona erdi, diye düşündü. Paramı harcayıp bitirdim... ve son.iki günü Paris'te geçirdim. Gerçeği söylemek gerekirse düşkınklığına uğradım. Şimdiyse eve dönüyorum. Bundan sonra ne olacak? Janet kendi kendine, sus, dedi. Düşünme... Yoksa sinirlerin büsbütün bozulacak.
Yandaki korlukta iki kadının konuşması sona ermişti. Porselen biblo yüzlü kadın kınlmış tırnağına bakarak, huysuz bir tavırla söylendi. Sonra da zile bastı. Biraz sonra yanına gelen beyaz ceketli garsona, « B a n a oda hizmetçimi yollayın,» diye emretti. «Kendisi diğer salonda.»
«Emredersiniz, kontes hazretleri.» diyen garson çabucak uzaklaştı.
Bir iki dakika sonra siyahlar giyinmiş genç bir F r a n s ı z kız belirdi. Elinde bir mücevher kutusu vardı. Kontes Horbury k ı z a Fransızca, « M a d e l e i n e . » dedi. « K ı r m ı z ı maroken kutuyu istiyorum.»
Cicely Horbury kızın getirdiği kutuyu alarak onu savdı. « G i -debilirsin Madeleine. Kutu burada kalsın.» Oda hizmetçisi tekrar dışarı çıktıktan sonra Kontes Horbury, şık kutuyu açarak, içinden bir törpü aldı. Sonra küçük bir el aynasında yüzüne uzun uzun baktı. Ardından pudra sürdü, dudak boyasını tazeledi.
Yanındaki koltukta oturan Lady Venetia Kerr pencereden dışarıya bakıyordu.
Janet'in bakışları geriye doğru kaydı. İki kadının arkasında, yerini soylu bir aileden olduğu hemen anlaşılan kadına veren, ufaktefek yabancı oturuyordu. Adam gereksiz yere boynuna kalın bir atkı sarmıştı. Uyuyormuş gibiydi.
Uiaktefek yabancının yanında uzun boylu, kır saçlt ve otori-

ter tavırlı bir adam oturuyordu. Dizlerinin üzerinde açık bir flüt kutusu vardı. Flütü adeta sevgiyle silip parlatmaktaydı.
Janet, çok garip, diye düşündü. Hiç de müzisyen gibi görünmüyor. D a h a çok bir doktor veya avukata benziyor.
Bu iki yolcunun arkasında baba-oğul olduktan anlaşılan iki Fransız oturmaktaydı Heyecanlı el işaretleriyle konuşup duruyorlardı
Janet kendi tarafındaki yolcuları karşısında oturan, mavi kravatlı genç yüzünden göremiyordu.
Janet öfkeyle, bu kadar... bu kadar heyecanlanmak saçma, diye düşündü. On yedisinde miyim ben?
G e n ç k ı z m tam karşısında oturan Norman Gaie ise kendi kendine, güzel... diyordu. Çok güzel bir kız. Kesinlikle beni anımsadı. O gece kumarda parasını kaybedince öyle üzülmüştü ki Kazandığım sandığı zamansa sevine! görülecek gibiydi Evet, iyi ki öyle yaptım Güldüğü zaman çok sevimli oluyor. Dişleri sağlam, diş ederiyse sağlıklı... Hay Allah, fena halde heyecanlandım Oğlum, kendine gel.
G e n ç adam yanında belirmiş olan garsona dönerek, « F ü m e dil İstiyorum,» d e d L
Kontes Cicely Horbury ise o sırada, ne yapacağım, diye düşünüyordu. B a ş ı m büyük dertte! Anladığım kadan yalnızca bir tek yol var. Eğer cesaretim olsaydı.. Acaba bunu yapabilir miydim? Blöf yapmam mümkün m ü ? Sinirlerim berbat halde... Nedeni kokain tabii Kokaine nasıl alıştım bamem ki? Yüzüm... çok kötü. Y a n ı m d a Venetia K e r r denien cadınm oturması sinirimi daha da bozuyor. Kadın bana hep aşağlarcasma bakıyordu. Tabii, gözü Stepnen' deydi. Ancak onu ekle edemedi

Stephen'le ben evlendim. Kadının o uzun ata benzeyen yüzü sinirime dokunuyor. Kendisi de ala binmeye meraklı zaten. Ne yapacağım? Karar vermem gerek. O korkunç kocakarının sözleri çok kesindi Kontes çantasından bir tabaka çıkardı Uzun bir ağızlığa bir sigara takarak, yaktı
- 13 -
Lady Venetia Kerr, çok bayağı bir kadın, diye düşünüyordu. Aşağılık biri. Zavallı Stephen... Şu kadını başından bir atabilsey-di. Tabakasını açınca Cicelly Horbury çakmağını uzattı.
Garson, «Affedersiniz,» dedi. «Sigara içilmesi yasak.»
Cicefy Horbury, «Allah kahretsin!» diye söylendi.
Hercule Poirot kirpiklerinin arasından Janet Grey'e bakıyordu. Güzel bir kız. Çenesinin biçiminden kararlı bir insan olduğu anlaşılıyor. Ancak şu anda çok huzursuz görünüyor. Neden karşısındaki yakışıklı genç adama bakmamaya çalışıyor ki? Uçak birdenbire alçaldı. Belçikalı, «Midem,» diye inleyerek telaşla gözlerini kapattı.
Onun yanında oturan Doktor Bryant sinirli elleriyle flütünü okşuyordu. Karar veremiyorum... Karar vermem olanaksız... Bu yaşamımda bir dönüm noktası. Flütü kutusundan çıkardı. Müzik... İnsana bütün dertlerini unutturacak tek şey. Hafifçe gülümseyerek flütü dudaklanna götürdü. Sonra tekrar kutuya koydu.
Sakallı bir adam olan Mösyö Dupont yanında oturan oğluna dönüp, «Kuşkusuz hepsi de yanılıyorlar, ingilizler de, Almanlar-da, Amerikalılar da... Tarih öncesi çanaklar...» dedi.
Oğlu Charles Dupont uzun boylu, sansın bir gençti. Tembel davranıştan çok kimsede yanlış bir izlenim uyandırırdı. «Aslında bütün kaynakları tek tek İncelemek gerek...»
Armand Dupont elindeki çantayı açtı. «Bak, bu çubuklar bugün Irak'ta yapılıyor. Üstlerindeki süsler milattan önce 5000 yılında yaprfanlann aynısı.» Elini heyecanla salladı. Az'kafstn, garsonun masaya koyduğu tabağı deviriyordu.
Dedektif romanları yazan Bay Clancy, Norman Gale'nin arkasına düşen koltuğundan kalkıp salonun diğer ucuna doğru ilerledi... Eşyaları orada duruyordu. Yazar yağmurluğunun cebinden bir tarife alarak, yerine oturdu. Yazdığı cinayet romanı için karmakarışık bir yol seçmesi gerekiyordu.
Onun arkasındaki koltukta oturan Bay Ryder, elimden geleni
— 14 —
yapmalıyım, diye düşünüyordu. Tabii kolay olmayacak. Parayı nereden bulacağımı bilmiyorum... Zamanı geçirdim mi, başım belada demektir. Hay Allah kahretsin!
Norman Gale ayağa kalkarak tuvalete gitti. O uzaklaşır uzaklaşmaz Janet çantasında bir ayna çıkanp, aceleyle makyajını tazeledi.
Bay Clancy dikkatle tarifeyi okurken, bir eşekarısı kulağının dibinden vızıldayarak geçti. Yazar dalgın bir tavırla elini hafifçe sallayınca eşekansı, Dupont'lann kahve fincanlarına doğru uçtu.
Charles Dupont arıyı çabucak öldürüverdi.
Salon derin bir sessizliğe gömülmüştü. Kimse konuşmuyor, herkes kendince bir şeyler düşünüyordu.
Salonun en dibinde, iki numaralı koltukta oturan Madam Giselle'in başı önüne düştü/Uzaktan bakanlar kadının uyuduğunu sanabilirdi ama, hayır uyumuyordu Madam Giselle.
Diğer yolcular gibi derin derin düşünmüyordu çünkü.
Madam Giselle ölmüştü..;
İki garsondan daha kıdemlisi olan Henry Mitchell masadan masaya dolaşarak hesap fişlerini dağıttı. Yarım saat sonra proy-don Havaalanında olacaklardı.
MitcheII paralan toplarken selam veriyordu. «Teşekkür ederim, efendim... Teşekkür, madam...» iki Fransızın yanında biraz beklemek zorunda kalmıştı. Çünkü baba oğul hararetle konuşmaktaydılar. Garson, zaten onlar fazla bahşiş vermezler, diye. düşündü. Yolculardan ikisi uyuyordu. Pos bıyıklı, ufaktefek adamla, en dipte oturan yaşlı kadm, bol bahşiş verirdi. Garson onun sık sık Londra'ya gittiğini anımsıyordu. Onun için bu müşteriyi uyandırmaktan kaçındı.
- 15 -
Pos bıyıktı, ufaktefek adam uyandığında maden suyuyla, galetaların parasını ödedi. Zaten başka bir şey yiyememişti. -

Mitchell diğer yolcunun yanma gitmeden önce oldukça oya-lanmtştı. Sonunda Croydon'a erişmelerine beş dakika kala, yaşlı kadınm yanında durarak, üzerine doğru eğildi. «Affedersiniz, madam. Hesabınız...» Saygılı bir tavırla yolcunun omuzuna dokunda Ama ihtiyar kadın uyanmadı. Mitchell elini biraz daha bastırıp hafifçe sarstı. Aynı anda beklenmedik bir şey oldu ve yolcu öne doğru yığıldı. MitcneU telaşla yaşlı kadının üzerine eğidl Tekrar doğruiduğu zaman yüzü korkudan bembeyazdı.
ikinci garson Albert Davis şaşkınlıkla. «Sahi mi?» dedi. «Doğru mu söylüyorsun?»
Mitchell'İn yüzü hâlâ bembeyazdı ve titriyordu. «Tabu.»
«Emin miski, Henry?» «Eminim. Şey... belki kadın kriz geçirdi.» «Bir, iki dakikaya kadar Croydon'da olacağız.» İki adam bir an duraksayarak birbirlerine baktılar. Ardından ne yapacaklarına karar verdler. Mitchell arka salona'donda Masadan masaya dolaşıyor yolculara doğru eğilerek, «Affedersiniz, efendim? Siz doktor musunuz?» diye hafif bir sesle soruyordu.
Norman Gate, «Ben dişçiyim,» dedi. «Eğer yapabileceğim bir şey varsa...»
Yerinden kalkmak için hareketJenmişti. Dr. Bryant, «Ben doktorum,» dedi. «Ne var?» «Dipteki bayan yoleu... Durumu hoşuma gitmedi.» Bryant ayağa kalkarak garsonun ardından gitti. O sıra pos bıyıklı, ufaktefek yabancının arkalarından geldiğinin farkında değUerdi.
Dr. Bryant İki numaralı koltuğa yığılmış olan yolcunun üzerine egüdL Siyahlar giymiş, oldukça şişman, yaşlı bir kadındı bu. Doktorun muayenesi kısa sürdü, «ölmüş...»

Mitchell, «Neden öldü acaba?» diye sordu. «Bir kriz mi geçirdi efendim?»
«Adamakıllı bir muayene yapmadıkça bu soruyu cevaplandı-ramam. Onu son kez ne zaman gördün?»
Mitchell düşündü. «Kahvesini getirdiğimde hiçbir şeyi yoktu,» dedi.
«Ne zaman getirdin kahveyi?»
«Kırk beş dakika kadar önce. Daha sonra hesaplan getirdiğimde onun uyuduğunu sanmıştım.»
Bryant, «Kadın öleli en aşağı yanm saat olmuş,» diye konuştu.
Konuşmalan dikkati çekmeye başlamıştı. Diğer yolcular baş-lannı uzatarak, onlara bakmaya çalışıyorlardı.
Mitchell ümitle, «Herhalde kriz geçirdi,» dedi. Bu varsayıma sıkıca sarılmıştı. Karısının kardeşi de kriz geçirirdi durmadan. Bu İnsanın anlayabileceği bir şeydi.
Ne vgr ki Dr. Bryant kesin bir karar vermek niyetinde değildi. Biraz şaşkın bir ifadeyle başım salladı.
Yanında biri konuşmaya başladı. Bu boynuna kalın bir atkı sarmış olan pos bıyıklı, ufaktefek adamdı. «Kadınm boynunda bir iz var.» Bu sözleri sanki özür diler gibi söylemişti.
Doktor Bryant, «Evet,» diye adamın sözlerini doğruladı. Yaşlı kadının başı yana düşmüştü. Boynunun yanında çevresi hafifçe kızarmış ufacık bir delik vardı.
«Özür dilerim...» diyerek baba oğul Dupont'lar yaklaştılar. Zaten bir iki dakikadır biraz geride durmuş konuşmayı dinliyorlardı.
«Demek kadın ölmüş. Boynunda da bir iz var, öyle mi?» Konuşan Charles Dupont'du «Bir tahminde bulunabilir miyim? Demin bir eşekansı dolaşıyordu. Bende onu öldürdüm.» Kahve fincanının tabağındaki an ölüsünü gösterdi. «Bu zavallı kadın an sokmasından ölmüş -olmasın? Böyle şeyler olduğunu duymuştum.»

Bryant, «OlabBir,» diye cevap verdi. «Ben de böyle olaylarla karşılaştım. Evet, böyle bir şey olabilir. Kadının kalbi zayıfsa arı sokmasından ölebilir.»
Dr. Bryant biraz geriledi. «Evet, evet. Yapılacak bir şey yok. Yalnız... şey... cesedi yerinden kaldırmayın.»
«Evet, efendim. Anlıyorum.»
Dr. Bryant yerine dönmeye hazırlanırken ufaktefek yabancının yerinden kımıldamadığını görerek, şaşkınlıkla durakladı. «Beyefendi, yapacağınız en doğru şey yerinize dönmek olur. Neredeyse Croydon'a ineceğiz.»
Garson başını salladı, «öyle, efendim.» Sonra sesini yükseltti. «Herkesin yerine oturmasını rica ederiz.»
Ufaktefek adam. «Özür dilerim,» dedi. «Bir şey var...»

«Bir şey mi?»
«Evet. gözden kaçan bir şey.» Rugan ayakkabısının burnuyla ne demek istediğini açıkladı. Garsonla Dr. Bryant onun bu hareketini gözleriyle izleyince yerde turunculu siyahlı bir şeyin durduğunu gördüler, ölen kadın/n siyah eteğinin ucu bunu yarı gizlemekteydi.
Doktor şaşkınlıkla bağırdı. «Bir eşekansı daha mı?
Hercule Poirot diz çöktü. Cebinden çıkardığı bir cımbızla yerdeki şeyi alarak, doğruldu. «Evet, eşekansma benziyor ama değil.» Doktorla garsonun iyice görebilmeleri için cımbızı sağa sola çevirdi. Sivri ucu lekeli, uzun ok ucu gibi bir dikendi bu. Dibi-neyse turuncu ve siyah floş bağlanmıştı.
«Aman Tanrım!» Böyle bağıran Bay CJancy'di. Dedektif romanlan yazan yerinden kalkmış, merakla garsonun omuzunun üzerinden bakmaya çalışıyordu. «Hayret... hayret! Hayatımda gördüğüm en ilginç olay. Hay Allah, gözlerime inanamıyorum?»
Garson, «Biraz daha açık konuşamaz mısınız, 'efendim?» diye sordu. «Bu dikeni.tanıdıntz mı?»
«Tanımgk mı? Tabii tanıdım.» Bay Clancy gurur ve memnunlukla şöyle bir kabardı. «Bu yedilerin boruyla üfleyip fırlattıklan
— 18 -
dikenlerden biri. Bu yerliler... Güney Amerika'da mı, yoksa Bor-neo'da mı bulunuyordu, işte bunu pek anımsayamayacağım. Kesinlikle belirtmek isterim ki yerlilerin boruyla fırlattıkları diken bu. Yanılmıyorsam ucunda da...»
Onun sözlerini Hercule Poirot tamamladı. «Güney Amerikalı kızıld eril ilerin o ünlü zehiri var.» Sonra ekledi. «Peki... bu olabilir mi?»
Bay Clancy hâlâ heyecan ve bir hoşnutluk içindeydi. «Durum gerçekten çok tuhaf ve çok şaşırtıcı. Ben cinayet romanları yazanm ama gerçek yaşamda...» Şaşkın şaşkın sustu.
Uçak ağır ağır alçalıyordu. Ayakta duranlar yerlerine oturdular. Uçak Croydon Havaalanının üzerinde turiamaya başlamıştı.
3
Artık uçağın içindeki bu duruma egemen olan doktorla garson değildi. Onlann yerini biraz da gülünç tavırıı bir adam olan pos bıyıklı yabancı almıştı. Kendine çok güvenen bir tavırla konuşuyordu. Kimse ona karşı çıkmamıştı.
Hercule Poirot, MıtcheH'in kulağına bir şeyler fısıldayınca, garson evet anlamında başını salladı. Sonra yolcuların arasından geçerek kapıya doğru gitti.
Uçak yerde bir süre ilerledikten sonra durdu. Mitchell o sıra sesini yükseltmişti. «Bayanlar, baylar, ilgililer gelinceye kadar yerlerinizden kalkmamanızı rica edeceğim. Onlann sizi burada fazla tutmayacaklanndan eminim.»
Yolcular bu sözleri olumlu karşıladılar. Yalnızca içlerinden biri tiz bir sesle karşı koydu.
Kontes Cicely Horbury öfkeyle, «Saçma,» diye bağırdı. «Sen benim kim olduğumu Miyor musun? Benim hemen çıkıp gitmem gerekiyor.»
«özür dilerim, efendim. Kimseye bir ayncalık tanıyamayız.»
«Saçma... Saçmanın saçması.» Cicely öfkeyle ayağını yere
- 19 -
vurdu. «Seni uçak şirketine şikâyet edeceğim. Bizi bir cesetle birlikte buraya hapsetmeniz çirkin bir şey. »
Lady Venetia Kerr o kibar sesiyle konuşmaya başladı. «Hoş bir şey olmamasına karşın sabretmemiz gerek. » Yerine otururak tabakasını çıkardı. «Artık sigara içebilirim, değil mi?»
Huzursuz görünen Mitchell, «Artık önemli değil, efendim,» diye cevap verdi.
Bekleyiş uzun sürmese de yolculara aradan hiç olmazsa yarım saat geçmiş gibi geliyordu. MitcheH'in açmış olduğu kapıdan dimdik vücutlu, uzun boylu bir adam girdi. Peşinde üniformalı bir polis vardı. Adam ciddi ve resmi bir tavırla, «Sorun nedir?» diye sordu.
önce MitcheH'in, sonra da Dr. Bryant'ın anlattıklannı dinledi. Koltuğuna yayılmış olan kadına çabucak bir göz attı. Yanındaki polise gereken emirleri verdikten sonra, yolculara döndü. «Lütfen peşimden gelir misiniz?»
Yolcuları gümrük bölümüne sokacağı yerde, yandaki küçük bir odaya götürdü. «Sizi burada gereğinden fazla bekletmeyeceğimizi umarım.»
James Ryder, «Buraya bakın, müfettiş bey,» dedi. «Benim Londra'da önemli bir İş randevum var.»

«Çok üzgünüm, efendim.»
«Ben Kontes Horbury'im. Beni bu şekilde alıkoymanız büyük rezalet.»
«Gerçekten çok üzgünüm, kontes. Ortada önemli bir sorun var. Bu bir cinayet olayına benziyor.»
«Güney Amerika kızılderililerinin ok zehiri...» Bay Clancy' nin yüzünde bir mutluluk belirtisi vardı.
Müfettiş, yazara kuşkuyla baktı.
Fransız arkeolog Armand Dupont müfettişe Fransızca bir şeyler söyledi. Heyecanlı heyecanlı konuşuyordu. Müfettiş de ona ağır ağır, aynı dilde cevap verdi.
- 20 -
Lady Venetia Kerr, «Bu sıkıcı bir durum,» diye konuştu. «Ama tabii sizin de görevinizi yapmanız gerek.»
Müfettiş saygılı bir tavırla, «Teşekkür ederim, efendim,» deyip sonra sözlerini sürdürdü. «Hepinizin burada beklemesini rica edeceğim. Önce doktorla konuşacağım. Doktor... şey...»
«Adım Bryant.»
«Teşekkür ederim. Lütfen benimle gelir misiniz, doktor?»
«Bu konuşmada size yardım edebilir miyim?» Bu sözleri söyleyen ufaktefek, pos bıyıklı adamdı.
Müfettiş sert bir tavırla ona döndü. Tam ters bir şeyler söyleyeceği sırada birdenbire durakladı. «Affedersiniz, Mösyö Poirot. Atkınız yüzünüzün yarısını örttüğü için sizi tanıyamadım.» Kapıyı açıp yana çekildi. Poirot'la Dr. Bryant çıktılar. Yolcular kuşkuyla onlara bakıyorlardı.
Cicely Horbury bağırdı. «Bizi burada oturtuyorlar, sonra o adamın çıkmasına izin veriyorlar!»
Venetia- Kerr sıkıntılı bir tavırla bir sandalyeye oturdu. «Adamın adını duymadım... Herhalde Fransız polisinden olacak.» Bir sigara yaktı.
Norman Gale çekingen bir tavırla, Janet Grey'e, «Galiba sizi... Le Pinet'de gördüm,» dedi.
«Evet. Oradaydım.»
Norman Gale mınldandı. «Le Pinet güzel bir yer. Özellikle çam ağaçlan çok hoşuma gitti.»
Janet, «Evet,» diye başını salladı. «Çam ağaçları çok güzel kokuyor.»
Bir süre duraksadıktan sonra birbirlerine baktılar. Başka ne söyleyeceklerini bilmiyorlardı.
Sonunda Norman Gale, «Sizi uçakta görür görmez tanıdım,» diye konuştu.
Janet buna çok şaşırmış gibi davrandı, «öyle mi?» diyerek genç adama baktı.
— 21 —
Norman sordu. «Sizce kadın gerçekten bir cinayete mi kurban gitti?»
Genç kız, «Herhalde,» dedi. «Heyecanlı bir olay olduğu gibi aynı zamanda korkunç da.» Hafifçe titredi. Norman Gaie onu korumak istiyormuş gibi kıza biraz sokuldu.
Dupont'lar yine Fransızca konuşuyorlardı. James Ryder zaman zaman saatine bakıyor, sonra da küçük siyah bir deftere birtakım sayılar yazıyordu. Cfcely Horbury bir sandalyeye oturmuş, ayağını sabırsızlıkla yere vuruyordu. Titreyen elleriyle bir sigara yaktı.
Yakındaki bir odada Müfettiş Japp, Doktor Bryant ve Hercu-ie Poirot'la konuşuyordu. «Doğrusu en beklenmedik yerlerde insanın karşısına çıkıyorsunuz, Mösyö Poirot.»
Belçikalı, «Croydon Havaalanı sizin çalışma alanınızın dışında değil mi, dostum?» diye sordu
«Ah, ben önemli bir kaçakçılık olayının peşindeyim. Burada bulunmam yalnızca rastlantı. Doğrusu yıllardan beri böyle garip bir olayla karşılaşmadım. Şimdi işimize bakalım... Doktor, önce bana tam adınız ve adresinizi söyleyin.»
«Roger Bryant. Boğaz-burun uzmanıyım. Adresim, Harley Sokağı. No. 329.»
Bir masanın başına geçmiş olan üniformalı polis memuru bunlan dikkatle deftere geçirdi.
Japp, «Tabii bizim kendi doktorumuz cesedi muayene edecek,» dedi. «Ancak sizin resmi soruşturmada bulunmanız gerekiyor, doktor.»
«Tabii, tabii.»

«Bize ölüm saatini saptamamızda yardıma olabilir misiniz?» «Onu muayene ettikten yanm saat kadar önce ölmüştü sanının. Ben onu... havaalanına inmeden birkaç dakika önce gördüm. Size bundan daha kesin bilgi vermem olanaksız. Anladığıma göre garson, kadınla bundan bir saat önce konuşmuş.»
«Böylece zamanı saptamamız kolaylaşacak. Size kuşku
- 22 -
uyandıracak bir şey görüp görmediğinizi sormam gereksiz.»
Doktor başını salladı. «Bir şey görmedim.»
Poirot büyük bir üzüntüyle, «Bense uyuyordum,» diye içini çekti. «Havada da denizde olduğu kadar acı çekiyorum. Sürekli sarınıp sarmalanıp uyumaya çalışıyorum.» >
«ölümün nedenini biliyor musunuz, doktor?»
«Bu durumda kesin bir şey söyleyemem. Nedeni anlamak için otopsi ve analiz gerek.»
Japp anlayışlı bir tavırla başını salladı. «Artık sizi fazla tutmamıza gerek yok, doktor. Yalnız korkânm... bazı formalitelerin yerine getirilmesi gerek. Bütün yolcular için şart bu. Ayrıcalık yapamayız.»
Dr. Bryant güldü. «Üzerimde zehirli diken üflemek İçin bir boru veya tehlikeli bir s H a h bulunup bulunmadığını kesinlikte öğrenmelisiniz.»
Japp başıyla polis memurunu işaret etti. «Rogers o işi çözümler. Ha, aklıma gelmişken, doktor, bunun ucunda ne var dersiniz?» önündeki masaya konulmuş küçük bir kutudaki dikeni başıyla işaret etti.
Doktor Bryant ellerini açtı. «Analiz yapmadan kesin bir şey söylemek zor. Duyduğuma göre Güney Amerika yerlileri daha çok curare denlen zehirden kuHanırlarmış.»
«Bu kadını öldürmüş olabilir mi?»
«Curare çok çabuk etki yapan bir zehirdir.»
«Ama bunu ele geçirmek o kadar kolay olmasa gerek, öyle değil mr?»
«Evet Herhangi bir kimse için öyle.»
Şakadan hoşlanan Japp, «öyleyse sizi iyice aramamız gerek, doktor,» diye güldü. «Rogers, haydi.»
Doktorla memur birlikte odadan çıktılar.
Japp, Poirot'ya döndü. «Garip bir olay... Gerçek olamayacak kadar dramatik. Yani... bir uçakta dikenler, yerli borulan... Doğrusu insan zekâsına bir hakaret bu.»
- 23 —
Daha sonra mırıldanır gibi, «Adamlarım uçağı arıyorlar. Parmak izi uzmanlarıyla fotoğrafçımız da neredeyse gelir. Şimdi garsonlarla konuşalım.» Kapıya giderek ilgililere bir emir verdi. Birkaç dakika sonra iki garson odaya girdiler. Daha genç olanı kendini toplamış, heyecanlı bir hali vardı. Diğer garsonun ise yüzü hâlâ bembeyazdı. Korktuğu anlaşılıyordu.
Japp, «Kaygılanacak bir şey yok,» dedi. «Oturun bakalım. Pasaportları getirdiniz mi? Çok İyi...» Müfettiş pasaportları çabu cak karıştırdı. «Hah, işte bu. Madam Giselle'in adı Marie Mori-sot'muş... Fransız pasaportu bu. Onun hakkında bir şey bHiyor . musunuz?»
Mitchell, «Onu daha önce de gördüm,» dedi. «Sık sık İngiltere'ye gidip gelirdi.»
«Hım... demek bir işi vardı? Peki işin ne olduğunu biliyor musun?»
Mitchell başını hayır anlamında salladı.
Genç garson Albert Davis, «Onu ben de anımsıyorum.» diye atıldı. «Erken serviste görmüştüm. Paris'ten sekizde kalkan uçakta.»
«Kadını en son hanginiz gördünüz? Yani sağ olarak?» Genç garson arkadaşını işaret etti. «O.»
Mitchell, «Evet,» dedi. «Kahve götürdüğümde bir şeyi yoktu.»
«Ne zamandı bu?»
«Kesinlikle söyleyemeyeceğim. O sırada Manş'ın üzerindey-dik. İki sularında sanırım.»
Diğer garson Davis onaylarcasına, «Evet... Öyle olacak.» dedi.
«Kadını daha sonra ne zaman gördün?» «Hesapları götürdüğüm zaman» «Kaçta?»
«Çeyrek saat sonra. Uyuduğunu sandım... Tanrım! Sanınm ölmüştü bile.»
Mitchell'in sesinde dehşet vardı.

Japp eşekansına benzetilen dikeni İşaret etti. «Bunu farket-medin mi?»
«Hayır, efendim. Etmedim.»
«Ya sen, Davis?»
«Ben kadını son kez peynirle beraber yenilecek bisküvileri verirken gördüm. O sırada bir şeyi yoktu.»
Poirot, «Servis nasıl yapıyorsunuz? Ayrı ayrı salonlara mı bakıyorsunuz?» diye sordu.
«Hayır, efendim. Birlikte servis yapıyoruz. Çorba, et, sebze, salata... Sonra tatlı... İşte böyle... Çoğunlukla önce arka salona bakıyoruz. Sonra da temiz tabaklarla ön salona geçiyoruz.»
Poirot başını salladı. «Anlıyorum...»
Japp, «Madam Giselle... veya asıl adıyla Madam Morisot uçakta biriyle konuştu mu? Veya birini tanımış gibi tavır takındı mı?»
«Ben böyle bir şeyi farketmedim, efendim.»
«Yolculuk boyunca hep yerinde mi oturdu? Hiç kölkmadı mı?»
«Kalktığını sanmıyorum, efendim.»
Japp. «Pekâlâ,» dedi. «Gidebilirsiniz.»
Poirot öne doğru eğildi. «Bir soru sormama izin verir misiniz?»
«Rica ederim... Buyurun, Mösyö Poirot.»
«Salonda uçan eşekarısını gördünüz mü?»
İki adam başlarını salladılar. Mitchell, «Uçakta an olduğunun farkında değildim.»
Poirot, «Arı vardı,» dedi. «Hatta ölüsü yolculardan birinin tabağında duruyor.»
•
Mitchell, «Ben arıyı görmedim.» dedi.
Davis atıldı. «Ben de öyle.»
«Neyse... önemli değil...»
İki garson odadan çıktıktan sonra Japp pasaportlara bakmaya başladı. «Yolcuların arasında bir kontes varmış. Demin sorun

çıkarmaya çalışan oydu. önce onu görsek iyi otur. Yoksa yakında Lordlar Kamarasında biri kalkıp polisin şiddete başvurduğundan söz etmeye başlayabilir. »
«Yolcuların bagajlarını arayacaksınız tabii. Ellerinde taşıdıkları ve salonun dibine bıraktıklan eşyaları.»
Japp neşeyle göz kırptı. «Ee, bu olay hakkındaki düşünceniz nedir, Mösyö Poirot? 0 boruyu bulmamız gerek. Tabu böyle bir şey varsa ve hepimiz birlikte düş görmüyorsak. Herhalde o yazar aniden çıkjırarak, bundan sonra roman yazacağına cinayet işlemeye karar vermedi? Bu zehirli diken işi tam ona göre bir şey.»
Poirot kuşkulu bir tavırla baştnı salladı. «Sanmam.»
Japp sözlerini sürdürdü. «Evet, herkesin aranması gerek, istedikleri kadar bağınp çağırsınlar... Aynca bütün eşyalannın aranması koşulu var.»
Poirot, «Tam bir liste yapılması iyi dur. Yolculann üzerindeki eşyaların bir listesi.» diye konuştu.
Japp merakla Belçikalıya baktı. «İstiyorsanız bu yapılabilir, Mösyö Poirot. Ama amacınızı anlayamadım. Tabii aslında siz ne aradığınızı biliyorsunuz.»
«Belki siz Biliyorsunuz, dostum. Oysa ben emin değilim. Bir şey arıyor ve bunun ne olduğunu bflmiyorum.»
«Yine mi başladınız, Mösyö Poirot? Her şeyi güçleştirmek hoşunuza gidiyor, değil mi? Şimdi kontes hazretleriyle Bgilene-llm, yoksa gözlerimi oyar.»
Artık Kontes Cicety Horbury eskisine göre daha sakindi. Gösterilen sandalyeye oturarak, Japp'in sorularına hiç duraksamadan cevap verdi. «Adım Clcely... Kont Horbury'nin kansıyım. Sussex'de Horbury şatosunda ve Londra'da Grosvenor Meydanında oturuyorum... İngiltere'ye Fransa'dan dönüyordum. Le Pinet ve Paris'te kaldım... ölen kadın» hiç tanımıyorum... Yolda kuşkulu hiçbir şey görmedim. Zaten yüzüm salonun ön tarafına dönük olduğu için arkamda olanlardan haberim olması danaksız-

di. Yolculuk sırasında yerimden hiç kalkmadım... ön salondan arkaya geçen kimse olduğunu sanmıyorum. Garsonlar dışında tabii... Pek iyi anımsamıyorum ama galiba

erkek ydculardan ikisi yellerinden kalkıp, tuvalete gittiler. Dediğim gibi bundan da pek emin değHim... Kimsenin elinde boruya benzer bir şey görmedim...» Poirot'nun sorusunu da cevaplandırdı. «Hayır, eşekansını farketmedim.»
Kontes Horbury çıkınca yerini Lady Venetia Kerr aldı.
Lady Venetia'nın sözleri de kontesinkiyle hemen hemen ayniydi. «Adım Venetia Ann Kerr... Sussex'de oturuyorum. Güney Fransa'dan dönüyordum... ölen kadını şimdiye dek hiç görmedim. Ydculuk sırasında beni kuşkulandıracak bir şey dma-dı... Evet, ileride bir yolcunun eşekarısı öldürmeye çalıştığını gördüm. Yani, yemek servisinden sonra...» Lady Venetia da çıktı.
Japp, Belçikalıya döndü. «Bu eşekarısı sizi çok ilgilendiriyor, Mösyö Poirot.» . «Eşekarısı ilginç.»
Japp konuyu değiştirdi. «Bana sorarsanız, o iki Fransızm bu olayla ilgisi var. Onlar Morisot denilen kadına yakın oturuyorlar-mış. Kılık kıyafetleri iyi değil. Bavullannın üzerindeyse bir sürü etiket var. Dünyanın dört bucağından etiketler... Borneo veya Güney Amerika'da dmalanna hiç şaşmam. Tabii henüz dnayetin nedenini bilmiyoruz ama bunu Paris'ten öğreneceğimizden eminim. Bu olayda Surete' yle işbirliği yapmamız gerekiyor. Aslında bu bizden çok onların işi. Yine de bana sorarsanız aradtklanmız o iki serseri.»
Poirot'nun gözlerinde muzipçe bir pırıltı belirdi. «Söylediklerinizdoğru dabBlr. Ama bazı noktalarda hataya düşüyorsunuz. 0 iki adam ne serseri, ne de haydut. Tersine o baba oğul dünyanın en tanınmış arkeologlarından.»
«Aman canım, şaka ediyorsunuz.»
«Hiç de değil. Onları uzaktan tanıyorum. Biri Armand

Dupont diğeri de oğlu Charles Dupont. Geçenlerde iran'da yaptıktan ilgi çekici bir kazıdan döndüler...»
«Yapmayın!» Japp pasaportları kaptı. «Haklıymışsınız, Mösyö Poirot. Tabii adamlann kıyafetlerinin hiçbir şeye benzemediğini siz de kabul edersiniz.»
«Dünyaca tanınmış insanların çoğu öyledir. Biliyor musunuz, beni de berbere benzettikleri oluyor.»
Japp güldü. «Sahi mi? Neyse, şimdi sizin şu ünlü arkeologlarla bir görüşelim.»
Mösyö Armand Dupont ölen kadını hiç tanımadığını söyledi. Oğluyla önemli bir konuyu tartıştığı için çevrede olanları pek far-ketmemiş, yerinden hiç kalkmamıştı. Evet. bir eşekansının uçtuğunu görmüş, sonra oğlu anyı öldürmüştü. Charles Dupont da babasının sözlerini onayladı. O da etrafta olanlarla ilgilenmemişti. Eşekarısı kendini rahatsız ettiği için öldürmüştü. Konuştuklan konu mu? Yakındoğu'da bulunan tarihi çanak ve çömlekler.
Onlardan sonra gelen yazar Bay Gancy oldukça sıkıntı çekti. Oysa Müfettiş Japp, Clancy nin zehirli diken fırlatılan borular hakkında pek çok bilgi sahibi olduğunu düşünüyordu.
«Sizin böyle bir borunuz var mıydı?»
«Şey... evet... evet.»
Japp atıldı. «Ya öyle mi?»
Ufaktefek bir adam olan Bay Clancy'nin sesi kaygılı bir hal almıştı. «Şey... beni yanlış anlamayın, öyle kötü bir amacım yoktu. Bunu açıklayabilirim.)»
«Evet, açıklarsanız daha doğru olur.»
«Cinayetin bu şekilde işlendiği bir roman yazıyordum...»
«Ya...»
Japp'in tehdit dolu sesini duyan Clancy telaşla sözlerine devam etti. «Bütün sorun parmak izlerine bağlıydı. Bilmem anlatabiliyor muyum? Bunu açıklamak için bir resim gerekti. Yani... parmak izleri... bunların yeri... yani, borunun üzerindeki yerleri...

anlatabiliyor muyum? Charing Cröss Sokağındaki bir dükkânda öyle bir boru olduğu gözüme ilişmişti. Hemen hemen iki yıl önceydi... Bir ressam arkadaşım bana üzerindeki parmak izleriyle beraber borunun resmini yaptı. İşin püf noktasını anlatmak için yani. Size kitabm adını söyleyeyim: Kırmızı Yaprak Cinayeti, isterseniz arkadaşımın adını da verebilirim.»
«Sonradan boru sizde mi kaldı?»
«Şey... evet... Evet, öyle sanınm.»
«Peki şimdi nerede?»

«Şey... herhalde evde bir yerde olacak.»
«'Evde bir yerde olacak,' sözleriyle ne demek istiyorsunuz. Bay Clancy?»
«Şey... Evin içinde bir yerdedir. Ben öyle düzenli bir insan değilim de...»
«Boru şimdi yanınızda değil mi?»
«Bakın... boruyu belki altı aydır görmedim.»
Müfettiş Japp yazara kuşkucu gözlerle bakarak, sorgusunu sürdürdü. «Uçakta yerinizden hiç kalktınız mı?»
«Hayır. A, evet, kalktım.»
«öyle mi? Nereye gittiniz?»
«Yağmurluğumun cebindeki tarifeyi almaya. Yağmurluk, dipteki çıkış yerinin önündeki bavulların üzerine konulmuştu.»
«Demek ölen kadının yakınından geçtiniz?»
«Hayır... Kesinlikle! Yani... evet, öyle olmalı. Ancak bu o olaydan çok önce olmalı. O sırada çorbamı içiyordum.»
Yazann ondan sonraki cevapianndan fazla bir şey öğrenemediler. Bay Clancy kuşku uyandıracak bir şey görmemişti. Romanı İçin kanşık bir yol düşünmekle meşguldü. Poirot eşekarısı hakkında bir soru sordu.
Bay Clancy, «Evet,» dedi. «Anyı gördüm, çünkü bana saldırmıştı. Tam kahve içtiğim sırada oldu. Ben andan çok korkanm. Hemen elimi salladım, an da kaçtı.»

Bay Clancy'nin adresi alındıktan sonra yazar rahat bir nefes alarak, dışarı çıktı.
Japp, «Davranışları biraz kuşkulu,» diye konuştu. «Adamda öyle bir boru varmış. Durumunu gördünüz, çok kaygılıydı.»
«Bunun nedeni o sert tavırlannızdı.»
Scotland Yard Müfettişi ciddi bir tavırla, «Gerçeği söyleyen bir insanın hiç kimseden korkmaması gerekir.» diye cevap verdi.
Belçikalı ona acır gibi baktı. «Bu sözlere gerçekten inandığınız anlaşılıyor.»
«Tabii inanıyorum. Çünkü doğru. Şimdi de Norman Gale'yle konuşalım.»
Norman Gale soruları çabucak cevaplandırdı. «Shepherd Caddesinde oturuyorum ve diş doktoruyum. Tatilimi Fransa'nın güneyinde Le Pinet'de geçirdim, eve dönüyorum. Paris'te bir gün kaldım ve dişçilik aletlerini inceledim... Ölen kadını hiç tanımıyorum. Yolculuk sırasında kuşkulu bir şey farketmedim. Zaten, ben diğer tarafa, salonun önüne doğru bakıyordum. Uçakta yerimden bir kez kalktım ve ellerimi yıkamaya gittim. Sonra tekrar yerime döndüm. Salonun dibine doğruysa hiç gitmedim. Üstelik an filan da görmedim.»
Genç adamdan sonra James Ryder geldi. Sinirli ve oldukça aksiydi. «Paris'e iş için gitmişim. Ölen kadını hiç tanımam. Evet, tam önündeki koltukta oturuyordum. Tabu ayağa kalkıp, arkalığın üzerinden bakmadıkça kendini görmem olanaksızdı. Hiçbir şey duymadım. Ne bir çığlık, ne bir inilti. Salona garsonlardan başka kimse girmedi. Evet, o İki Fransız benim hizamda oturuyorlardı. Yol boyunca konuşup durdular. Yemeğin sonlanna doğru genç olanı bir eşekarısını öldürdü. Hayır, anyı daha önce far-ketmemiştim... 'Zehirli diken atılan borulan hiç görmediğim için nasıl şeyler olduklarını bilmem. Bu yüzden yolculuk sırasında böyle bir şeyin gözüme çarpıp çarpmadığının farkında olmadım.»
Tam o sırada kapıya vuruldu ve içeriye üniformalı bir polis

girdi. Adamjn zafer dolu bir hali vardı. «Komiser bunu şimdi buldu, efendim. Hemen görmek isteyeceğinizi düşündü.» Mendile sarılı şeyi masanın üzerine koydu.
«Komiser, üzerinde parmak izi olmadığından emin. Yine de dikkatli davranmamı istedi.» Mendili açtı.
İçinde yerliler tarafından yapılmış olduğu hemen anlaşılan bir boru varol
Japp nefesini tuttu. «Tannm, demek doğru! Açıkçası ben bu hikâyeye pek inanmamıştım.»
James Ryder ilgiyle öne doğru eğildi. «Demek Güney Ameri-kalılann kullandıkları boru bu? Neyse, artık sorunuzu cevaplandırabilirim. Kimsenin elinde böyle bir şey görmedim.»
Japp sert bir sesle sordu. «Nerede bulundu bu?»
«Koltuklardan birinin arkasına itilmişti, efendim.»
«Hangi koltuğun?»
«Dokuz numaranın.»

Poirot. «Çok eğlenceli,» dedi.
Japp ona dönerek, «Bunun nesi eğlenceli?»
«Dokuz numaralı koltuk benimdi...»
Ryder, «Durum sizin için biraz garip,» diye mırıldandı.
Japp'in kaşlan çatılmıştı. «Teşekkür ederiz, Bay Ryder. Gidebilirsiniz.» Adam çıktıktan sonra Japp gülerek Poirot'ya baktı. «Bu cinayet sizin işiniz mi, dostum?»
Belçikalı ağırbaşlı tavnnı bozmadan, «Mon ami,» diye cevap verdi. «Ben cinayet işlemeye kalkarsam herhalde Güney Amerikalı kızdderllilerin silahını kullanmam.»
Japp, «Evet,» dedi. «Biraz tuhaf bu. Ama katil başarıya ulaşmış.»
«İşte insanı düşündüren de bu yâ.»
«Katil kendini büyük tehlikeye atmış. Delinin biri galiba... Geriye kim kaldı? O kız mı? Neyse, onunla konuşalım da bu iş bitsin. Janet Grey, hım...»
Poirot mınldandı. «Güzel bir kız.»
- 31 -
«Öyle mi, çapkın? Demek yol boyu uyuduğunuz doğru değil.»
Belçikalı, «Kız hem güzel, hem de huzursuzdu,» dedi.
Japp doğruldu. «Huzursuz muydu?»
«Ah, dostum, bir kız kaygılandı mı, bunun çoğunlukla bir cinayetle değil, genç bir adamla ilgisi vardır.»
«Evet, herhalde haklısınız... Kızda geldi.»
Janet kendine sorulan soruları sakin bir tavırla cevaplandırdı. «Adım Janet Grey. Bruton Sokağında, Kuaför Antoine'ın salonunda çalışıyorum, ingiltere'ye Le Pinet'den dönüyorum.»
«Le Pinet? Hım...»
Ondan sonraki sorular, piyango hikâyesinin açıklanmasına neden oldu.
Japp homurdandı. «O irlanda piyangosunu kaldırmalı!»
Janet, «Bencö piyango çok güzel bir şey,» diye cevap verdi. «Siz hiç at yarışlarında oynamadınız mı?»
Japp kızarmış, yüzünde şaşkın bir anlam belirmişti.
Sorgu diğerlerindeki gibi devam etti. Janet'e boru gösterildiğinde bunu o zamana kadar hiç görmediğini söyledi... Ölen kadını tanımıyordu ama onu Le Bourget Havaalanında farketmişti.
«Kadını farketmenizin nedenini açıklayabilir misiniz?»
Janet içtenlikle. «Korkunç denilecek kadar çirkin olması,» dedi.
Genç kızdan işlerine yarayacak başka bir şey öğrenemediler. Janet Grey'e gidebileceği söylendi.
Japp tekrar boruyu incelemeye koyuldu, «inanılacak gibi değil. Dedektif romanlarında kullanılan en olmayacak yöntemden yararlanmışlar. Şimdi neyin üzerinde duracağız? Bu borunun yapıldığı yerden gelen bir adamın mı? Sahi, bu nerenin? Bu konuyu uzmanlarla konuşmalı. Belki Güney Amerika'dandır. Veya Malaya ya da Afrika'dan.»
Poirot, «Evet,» diye mırıldandı. «Herhalde boru öyle bir yerde yapılmıştı. Gerçi dikkatle bakarsanız, boruya ufacık bir kâğıt
parçasının yapışmış okluğunu görürsünüz. Bence bu yırtılıp atılan bir fiyat etiketinin bir parçası. Bana kalırsa bu boru o vahşi yerden geldikten sonra bir dükkâna düşmüş. Değişik eşyalar satan bir yere. Tabii bu araştırmaianmızı daha kolaylaştıracak... Bir şey soracağım.»
«Buyurun.»
«O listeyi yaptırtacaksınız değil mi? Yolcuların eşyalannı gösteren listeyî?»
«Bu artık o kadar önemli değil ama yine de hazırianılabüir. Listeyi mutlaka istiyor musunuz?»
«Evet.. Çok şaşırdım, çok şaşırdım... Bana yardım edebilecek bir şey bulsaydım.,.»
Japp onu dinlemiyordu. Yırtık etikete dalmıştı. «Clancy böyle bir boru aldığını itiraf etti. O yazarlar kitaplarında hep polisi aptal yerine koyarlar. Ayrıca birçok yöntemlerden haberleri yoktur. Eğer ben, başmüfettişle kkaplardaki gibi konuşmaya kalksay-dım, hemen kovulurdum. Cahil budalalar! İşte bu tam Clancy gibi saçmasapan yazılar yazan bir ahmağın yakalanmadan işleyebileceğini sandığı bir cinayet!»

4
Marie Morisot (Madam Giselle) ile ilgili Resmi Soruşturma dört gün sonra yapıldı. Kadının öldürülüş biçimi halkın ilgisini çektiği İçin mahkeme salonu çok kalabalıktı.
Çağırılan ilk tanık kırçıl. sakallı, uzun boylu, yaşlı bir Fransız-dı. Alexandre Thibautt adlı adam ingilîzceyi hafif bir aksarda düzgün konuşuyordu. Gerekli işlemlerden sonra sorgu yargıcı, «ölüyü gördünüz değil mi?» dedi. «Onu tanıdınız mı?»
«Evet. Kendisi müvekkilimdi. Adı Marie Angelique Mori-sot'du.»

«Evet, pasaportta da öyle yazılı. Başka bir isimle de tanınır mıydı?»
«Evet. Madam Glselle adıyla.»
Hakim, «Bize Madam Morisot veya Madam Giselle'in kim olduğunu anlatır mısınız?» dedi.
«Madam Gişede onun meslek adıydı diyebiliriz. O Paris'in en tanınmış tefecüerindendi.»
«Bu işi nerede yapardı?»
«Joiiette Sokağında. Zaten evi oradaydı.»
«Anladığıma göre, sık sık Londra'ya gelirmiş. Onun burada da müşterileri var mıydı?»
«Evet. Madam Giselle'in müşterilerinin çoğunluğu Ingilizdi. İngiliz sosyetesinin belirti bir grubu onu çok iyi tanırdı.»
«Bu grubu nasıl tanımlarsınız?»
«Müşteriler yüksek tabakadan veya meslekleri bakımından tanınmış kişilerdi. Böyle bir şeyin duyulmasını istemeyecek insanlar yani...»
«Madam Giselle'in ağzı sıkı mıydı?»
«Oldukça sıkıydı.»
«Madamın işleri konusunda daha fazla bilginiz var mı?»
«Hayır. Ben yalnızca onun hukuk işlerine bakardım. Madam Giselle birinci sınıf bir işkadınıydı. Kendi işlerini yönetmesini çok iyi bilirdi. Her şeyin kontrolü elindeydi. Halk tarafından tanınan, ilginç bir tipti o.»
«Çok zengin bir kadındı değil mf?»
«Olağanüstü zengin bir kadın.»
«Düşmanlan var mıydı?»
«Böyle bir şeyden haberim yok.»
Mösyö Thtoault'dan sonra garson Henry MitcheH çağınkJı.
Yargıç, «Adme Henry Mltchell,» dedi. «Shoeblack Sokağında, 11 numarada oturuyorsunuz.»
«Evet, efendim.»
«Universai Havaydlannda çalışıyorsunuz. Geçen salı, saat on ikide Paris'ten kalkan uçakta bulunmaktaydınız. Madam Giselle de aynı uçaktaydı. Onu daha önce görmüş müydünüz?»
«Evet, efendim. Altı ay önce 8.45 servlsindeydim. Madam Giselle'in sabah uçağıyla yolculuk ettiğini gördüm.»
«Adını biliyor muydunuz?»
«Listemde adı herhalde vardı, efendim. Ancak pek dikkat etmedim.»
«Bugüne kadar Madam Giselle adını duymuş muydunuz?»
«Hayır, efendim...»
Henry Mitchell ölüyü nasıl bulduğunu anlattı. Ondan sonra diğer garson Albert Davis tanık yerine çıktı. O da fâzla bir şey bilmiyordu. Garson yerini Dr. Roger Bryant'a bıraktı.
Sonra sıra polis doktoru James VVhistler'a geldi. «Geçen salı günü saat üçü biraz geçe Croydon Havaalanına çağırıldım. Orada uçaktaki koltuklardan birinde ölmüş olan yaşlı bir kadını gösterdiler. Kadın bir saat kadar önce ölmüştü sanınm. Boynunun yanında, tam damarın üzerinde küçük, yuvarlak" bir delik dikkatimi çekti. Buna bir annın iğnesi veya bana gösterilen bir diken neden olmuş olabilirdi. Ceset morga kaldırıldı ve orada otopsi yapıldı.»
«Otopsi sonunda ne sonuca vardınız?»
«Ölüme kana çok şiddetli bir zehirin karışmas* neden olmuştu. Kalp birdenbire felce uğramış. Kadının aniden öldüğü bir gerçek.»

«Bize ölüme hangi zehirin neden olduğunu söyleyebilir misiniz?»
«Bu şimdiye dek rastlamadığım bir zehirdi.»
Dikkatle doktoru dinlemekte olan gazeteciler, «Bilinmeyen bir zehir,» diye yazdılar.
«Teşekkür ederim, doktor... Şimdi, Bay Henry VVinterspo-Ort.»
- 35 -
Bay VVinterspoon Iriyarı, dalgın suratlı bir adamdı. Sevecen olmasına karşın aptal bir insan gibi gözüküyordu. Salondakiler onun Hükümet Başanalizcisi ve zehirler konusunda uzman olduğunu öğrenince şaşkınlığa uğradılar.
Hâkim dikeni kaldırarak uzmana bunu tanıyıp tanımadığını sordu.
«Tanıdım. Bunu bana analiz için yolladılar.»
«Bize o analizin sonucunu anlatır mısınız?»
«Tabii. Bence diken önceleri curare denilen zehire batınlmtş-tı. Bazı yerli kabileler bu zehiri kullanırlar.»
Gazeteciler heyecanla not aldılar.
«Yani sizce ölüme curare mi neden oldu?»
Bay VVinterspoon, «Hayır, hayır,» dedi. «Curare'den çok hafif bir iz kalmıştı. Yaptığım tahlHe göre diken sonradan Disphdi-dus Typus'un zehirine batırılmıştı. Yani boomslang veya ağaç yılanı denilen yaratığın zehirine.»
«Boomslang mı? O da nedir?»
«Bu Güney Afrika'da bulunan bir yılandır. En zehirli ve öldürücü yılanlardan biridir. Zehirinin insanlar üzerindeki tam etkisi İyi bilinmiyor. Yine de size şunu söyleyebilirim. Yılanın zehiri iğneyle bir sırtlana verilmiş ve daha enjektör çekilmeden hayvan ölmüştür. Bir çakal ise sanki kurşunla vurulmuş gibi yere yığılmıştı. Zehir cildin altında korkunç bir kanamaya sebep olur. Aynca kalbi etkileyerek, felce uğratır.»
Gazeteciler, «Çok Hginç bir hikâye,» diye yazdılar. «Uçakta işlenen cinayete yılan zehiri de karıştı. Kobradan daha zehirli bir yılan.»
«Bu zehirin özellikle bir cinayet olayında kullanıldığına hiç tanık oldunuz mu?»
«Hayır... İlk kez tanık oluyorum.»
«Teşekkür ederiz, Bay VVinterspoon.»
Bir polis memuru boruyu koltuklardan birinin arkasında nasıl bulduğunu anlattı. Üzerinde hiç parmak izi yoktu. Boruyla çeşitli
- 36 -
deneyler yapılmıştı. Bununla üç metreye kadar rahatlıkla nişan alı-nabiliniyordu.
«Mösyö Hercule Poirot.»
Salondakiler ilgiyle kımıldandılar. Fakat Belçikalı fazla bir açıklamada bulunmadı. Yolda hiçbir şeyin farkına varmamıştı. Evet, ucu zehirli dikeni yerde kendisi bulmuştu. Bunun ölen kadının boynundan düşmüş olduğu anlaşılıyordu.
«Kontes Horbury.»
Gazeteciler, «Kontun kansı uçak cinayetinde tanıklık etti.» diye yazdılar. Kimisi ise olayı 'Yılan Zehiri Olayı' diye adlandırmıştı.
Kadın gazetelerinin muhabirleri ise şöyle yazdılar, «Kontes Horbury, yeni moda şapkalardan giymiş ve tilki bir kap almıştı.» Veya, «Londra'nın en şık kadınlarından biri olan Kontes Horbury siyahlar giymişti. Şapkasrysa son modaydı.» Veya, «Kont'la evlenmeden önce Cicely Bland adını taşıyan kontes, siyahlar içinde çok şıktı.»
Salondakiler bu güzel ve zarif kadını zevkle seyrettiler. Ne var ki, kontesin söyleyebileceği bir şey yoktu. Yolda hiçbir şeyin farkına varmamıştı ve ölen kadını tanımıyordu.
Ardından onun yerini alan Venetia Kerr dinleyicilerin ilgisini fazla çekmedi.' Yalnız kadın gazeteciler, «Lord Cottesmore'un kızı zarif kesimli tvid bir tayyör giymişti,» diye yazdılar.
Sonra James Ryder çağırıldı. Belirli sorulardan sonra yargıç, «Siz öîen kadının tam önünde, dört nurnaralı koltukta oturuyordunuz değil mi?» dedi. «E, ne olmuş?»
«Lütfen benimle bu şekilde konuşmayın, Bay Ryder. Dört numaralı koltukta oturuyormuşsunuz: Oradan herkesi görebiliyordunuz sanırım.»
«Hayır. Benim tarafındaklleri görmem olanaksızdı. Çünkü koltukların arkalıklan çok yüksek.»

- 37 -
«Peki yolculardan biri aradaki yola çıkarak, boruyu ağzına götürseydi, böyle bir şeyi herhalde görürdünüz.»
«Tabii.»
«Ama siz böyle bir şeyi görmediniz?»
«Hayır.»
«önünüzdeki yolculardan hiç kimse yerinden kalktı mı?»
«Evet. İki koltuk öndeki yolcu kalkarak, tuvalete gitti.»
«Yani sizden uzaklaşarak, ölen kadına doğru gitti, öyle mi?»
«Evet.»
«Elinde bir şey var mıydı?»
«Hayır, hiçbir şey yoktu.»
«Bundan emin misiniz?»
«Evet, eminim.»
«Başka yerinden kalkan oldu mu?»
«Önümde oturan yolcu kalktı. Diğer taraftan gelerek, yanımdan geçti ve salonun dibine doğru gitti.»
Bay Clancy yerinden fırlayarak, çatlak bir sesle, «İtiraz ediyorum,» diye bağırdı. «Bu önce oldu... Çok daha önce. Saat birde...»
Yargıç. «Lütfen yerinize oturun.» dedi. «Size de sıra gelecek... Devam edin, Bay Ryder. Bu beyin elinde bir şey var mıydı?»
«Dolmakalem vardı sanınm. Döndüğü zamansa elinde turuncu kaplı, ince bir kitap tutuyordu.»
«Peki, siz hiç yerinizden kalktınız mı?»
«Evet. Tuvalete gittim. Tabii elimde boru filan yoktu.»
«Küstahça konuşuyorsunuz. Gidebilirsiniz.»
Dişçi Norman Gaie'nin tanıklığı kısa sürdü. Sonra onun yerini alan Bay Clancy oldukça öfkeliydi.
Bay Clancy de gazetecilerin ilgisini çekmişti. Ama kontes kadar değil tabii. Muhabirler, «Esrarlı romanlar yazan tanıklık etti,» diye yazdılar. «Ünlü yazar, tehlikeli bir silah almış olduğunu itiraf etti. Açıklama salonda heyecan uyandırdı.»
- 38 —
Bay Clancy tiz bir sesle, «Evet efendim,» diye bağırdı. «Yerlilerin yaptığı borulardan satın almıştım. Üstelik bugün buraya, mahkemeye de getirdim. Cinayetin benim borumla işlenmiş olduğu hakkında yapılan suçlamaları kesinlikle reddediyorum... işte benim borum.» Zafer dolu bir tavırla boruyu gösterdi.
Gazeteciler not aldılar. «Davada ikinci boru.»
Hâkim, Bay Clancy'ye sert davrandı. Yazara oraya adalete yardım etmesi için çağırıldığını, mahkemede aleyhine yapılan hayali suçlamalara cevap vermek için bulunmadığını anımsattı. Sonra Bay Clancy'yi sorguya çekti. Ancak yazar roman için açıklama hazırladığından çevreyle ilgilenmediğini söyledi. Bütün yolcular ayağa fırlayarak, yılan zehirine batırılmış dikenler fıriatsalar-dı, işine dalmış dan yazar bunu yine de farketmeyecektl.
Kuaför Janet Grey gazetecilerin ilgisini çekmemişti.
Onu iki Fransız izledi.
Mösyö Armand Dupont, Londra'da konferans vereceği için o uçağa bindiğini açıkladı. Oğluyla tartışmaya daldığı için hiçbir şeyin farkına varmamıştı.
«Madam Giselle veya Madam Morisot'u hiç görmüş müydünüz?»
«Hayır, efendim.»
«Ama o Paris'in tanınmış kişüerindenmiş.»
İhtiyar Mösyö Dupont omzunu silkti. «Ben kendisini tanımıyordum. Zaten son zamanlarda Paris'te değildim.»
«Anladtğma göre yakınlarda Doğu'dan dönmüşsünüz.»
«Evet, efendim. İran'dan.»
«Başka yerlere de gittiniz değil mi? Özellikle dünyanın uzak bölgelerine.»
.
«Evet, tabu.»
«Yolculuklarınız sırasında oklarının ucuna yılan zehiri süren yerlilere rastladınız mı?»

Bu sorunun Fransızcaya çevrilmesi gerekti. Mösyö Dupont kendine ne sorulduğunu anlayınca şiddetle başını salladı. «Hayır,
- 39 —
hayır... Şimdiye dek böyle bir şeyle hiç karşılaşmadım.»
Oğlu onun yerini aldığında sözleri babasınınkinden farksızdı. Yalnız Charles Duportt kadını arının soktuğunu sanmıştı. Çünkü kendine de bir eşekansı dadanmış ve bunu öldürmüştü. Charles Oupont son tanıktı.
Ondan sonra yargıç hafifçe Öksürerek, jüriye talimat vermeye başladı. «8u şimdiye kadar rastladığım olayların en tuhafı. Bu kadının cinayete kurban gittiği belli. Kazaya uğramış veya intihar etmiş olması olanaksız. Cinayet dışarıdan işlenmediğine göre katilin demin tanıklık eden kişilerden biri olduğu anlaşılıyor. Bu kaçınılmaz bir şey. Korkunç ve çirkin... Bugünkü tanıklardan birinin yalan söylediği bir gerçek.. Bunlardan katilin son derece korkusuz olduğu anlaşılıyor. Bu kimse, garsonlan da sayarsak, tam on iki kişinin gözleri önünde boruyu ağzına götürerek zehirli dikeni Madam Gisefle'e doğru fırlatmış. Şu anda katilin kim olduğunu belirten kesin kanıtlar yok. Onun için jüri ancak 'olayın bilinmeyen bir kimse veya kimseler tarafından işlenmiş bir cinayet' olduğuna karar verebilir.»
Gözleri kuşku dolu, dört köşe suratlı bir jüri üyesi öne doğru eğildi. Kesik kesik soluyordu. «Bir şey sorabilir miyim, efendim?»
«Tabii tabii.»
«Borunun saklandığı koltuk hangi yolcunun?»
Yargıç botlarına baktı. Polis memurlarından biri ona yaklaşarak bir şeyler mırıldandı. «A, evet sözünü ettiğimiz koltuk dokuz numaralı. Mösyö HerctHe Poirot'nunrriuş bu. Mösyö Poirot çok tanınmış bir özel dedektiftir ve kendisi zaman zaman Scotiand Yard'la da işbirliği yapar.»
Dört köşe yüzlü adam gözlerini Hercule Poirot'ya dikti, özellikle ufaktefek Belçikalının pos bıyığını dikkatle süzdü. Bakışlarından, «Bir yabana,» diye düşündüğü o kadar belliydi ki. «Yabancılara güven olmaz. Polisle sıkıfıkı olduktan söylense bile.» Sonra adam, «Dikeni yerden alan Bay Poirot'ydu değil mi?» diye sordu.
«Evet.»
Jüri üyeleri salondan çıktılar. Beş dakika sonra tekrar döndüler. Jüri başkanı bir kâğıdı yargıca uzattı.
«Bu da nesi?» Yargıcın kaşları çatılmıştı. «Saçma... Böyle bir karan kabul edemem.»
Birkaç dakika sonra jüri ikinci karannı açıkladı. «Madam Giselle'i zehirlenerek öldürüldüğü anlaşılıyor. Ne yazık ki, kim olduğunu gösterecek kanıt yok.»
5
Janet salondan çıkarken Norman Gale'nin yanına gelmiş olduğunu farketti.
Genç adam, «Yargıcın kabul etmediği karar neydi acaba?» diye fısıldadı.
Arkalanndan biri, «Ben bunu size açıklayabilirim,» dedi.
iki genç döndüler. Mösyö Poirot pırıltılı gözlerle onlara bakıyordu. Ufaktefek Belçikalı ekledi. «O kâğıtta katilin ben olduğu yazılıydı.»
Janet bağırdı. «A, a, çok saçma!»
Poirot neşeli bir tavırla başını salladı. «Tabii ya. Salondan çıkarken, bir adamın arkadaşına, 'Bana inan, o cinayeti o ufakte-fek yabancı işledi,' dediğini kulaklarımla duydum. Jüri de aynı şeyi düşünüyordu.»
Janet gülsün mü, yoksa Belçikalıyı teselli etmeye mi çalış^ sın, bilemedi. Sonra bir kahkaha attı. Poirot da gülüyordu.
Sonra ufaktefek dedektif, «Hemen çalışmaya başlamalı ve şerefimi temizlemeliyim,» dedi. Gülümseyerek selam verdi ve hızla uzaklaştı.
Janet'le Norman, Poirot'nun arkasından baktılar.
Genç adam, «Ne garip bir adam,» diye konuştu. «Dedektif olduğunu söylüyor. Bu kılıkta nasıl dedektiflik yapabilir. Katiller,
- 40 -
— 41 —
hırsızlar daha uzaktan onun kim olduğunu anlarlar. Kılığını değiştirmesi olanaksız sanıyorum.»

Janet, «Dedektifler hakkındaki fikirleriniz çok eski,» diye cevap verdi. «Öyle takma sakallarla filan uğraşan yok artık. Şimdi dedektifler koltuklarına yerleşerek olayı psikoloji yönünden inceliyorlar.»
«Bu daha az yorucu olmalı.»
«Belki. Ama bu iş için berrak ve sağlam bir kafa ister sanı-nm.»
«Ya, demek karmakarışık bir kafa işe yaramıyor?»
İkisi de güldüler.
Gale, «Bakın, Janet,» dedi. Yanaklar! hafifçe kızarmış, çabuk çabuk konuşmaya başlamıştı. «Şey... acaba... yani geç oldu... yani benimle bir çay içer misiniz? Bu olay yüzünden karşılaştık...» Duraklayarak, kendi kendine, nen var budala, diye sordu. Bir kıza kekelemeden, kızarmadan çay içmenizi teklif edemez misin? Şu haline bak? K h f » b B i r kız hakkında ne düşünecek?
Gale'nin şaşkınlığı Janet'in kendinden emin ve sakin tavırlarını büsbütün belirgin hale sokmuştu. «Çok teşekkür ederim. Gerçekten çay İyi olur.»
Bir çayhaneye girdiler. Sıkıntılı tavırla bir garson kadın başla-nna dikildi. Sanki, «Burada çay verdiğimizi söylüyorlar,» der gibiydi. «Ama doğrusu ben o renkli suyu çaya hiç benzetemiyorum. Onun için düşkınklığına uğrarsanız, bana kızmayın.»
Salon hemen hemen boş gibiydi. Böylece Janet'le Norman Gale başbâşa olduklarını daha da iyi anladılar. Janet eldivenlerini çıkarmış, genç adam bakıyordu. Yakışıklı bir adamdı Norman. O mavi gözler... O tatlı gülümseme... Sonra iyi ve nazik bir insandı.
Gale telaşla konuşmaya başladı. «Bu cinayet gerçekten tuhaf.» Genç adam hâlâ o çekingenliğinden kurtulamamıştı.
Janet, «Bitiyorum,» dedi. «Doğrusu ben işim bakımından bir hayli endişeliyim. Açıkçası çalıştığım yerde bu durumu nasıl, karşı-layacaklannı pek bilmiyorum.»

«Evet... Ben olayın bu yönünü düşünmemiştim.»
«Antoine cinayet olayına kansan bir kızı yanında çalıştırmaktan kaçınabilir.»
Norman Gale düşünceli bir tavırla, «insanlar ne garip oluyorlar,» diye söylendi. «Yaşam haksızlıklarla dolu. Aslında bu işde sizin hiçbir suçunuz yok ki.»
öfkeyle kaşlarını çattı. «Kötü bir şey bu.»
Janet genç adama, «Henüz bir şey olmuş değil, önceden birtakım olasılıklar üzerinde durarak sinirlenmenin bir yararı yok. Aynca bir nokta üzerinde durmak gerek. Sonuçta patronum katilin ben olduğumu düşünebilir. Söylediklerine göre, bir kere cinayet işleyen bir insan, ondan sonra başkalannı da rahatlıkla öldü-rebilirmiş. Herhalde hiç kimse saçlarını bir katile yaptırmak istemez.»
Norman Gale heyecanla genç kıza baktı. «Sizi gören cinayetle bir ilişkiniz olmadığını hemen anlar.»
Janet, «işte bundan emin değilim,» dedi. «Doğrusu bazen saçlannı yaptığım hantmlan öldürüvermek geliyor içimden. Yakalanmayacağımı bilsem... özellikle bir tanesi var ki... Ses! öyle tiz ki... Durmadan yakınır, her şeyde kusur bulur. Açıkçası bazen onu öldürmenin suç değil de, bir iyilik dacağınr düşünmüyor değilim. Görüyorsunuz ya bende bir kati ruhu var.»
Norman Gale, «Ama Madam Giseile'i sizin öldürmediğinizden eminim,» diye cevap verdi. «Buna yemin edebilirim.»
Janet, «Ben de sizin katil olmadığınıza,» dedi. «Tabii hastalarınız sizin katil olabileceğinizi düşünmeye başladıklannda benim bu inancımın bir yaran olmaz.»
«Hastalanm... Evet...» Norman Gale'nin yüzünde düşünceli bir anlam belirmişti. «Herhalde haklısınız. Doğrusu ben bu noktayı hiç düşünmedim. Kata olasılığı bulunan bir dişçi... Korkulacak bir durum bu.» Ansızın içinden geldiği için bağırdı. «Benim dişçi olmam sizin için bir engel sayılmaz değil mi?»
Janet kaşlannı kaldırdı. «Benim için mi?»

«Yani... bazı kimseler dişçilerden hoşlanmazlar.»
Janet, «Üzülmeyin,» dedi. «Bunun nedeni herkesin dişçiye korka korka gitmesi.»
Birbirlerine bakarak güldüler.
Norman mırıldandı, «içimden bir ses dost olacağımızı fısıldıyor... Siz ne dersiniz?»
«Evet, bana da öyle geliyor.»

«Belki bir gece benimle tiyatroya gitmeye razı olursunuz. Tabii önce bir yerde yemek yeriz.» - «ilginize teşekkür ederim.»
Kısa bir sessizlik olduktan sonra Norman, «Le Pinet'yi nasıl buldunuz?» diye sordu.
«Eğlenceli bir yerdi.»
«Oraya daha önce gitmiş miydiniz?»
«Hayır, anlayacağınız...» Janet aniden samimi bir tavırla kendine piyangodan çıkan küçük ikramiyeyi anlattı.
O sırada yanlarına kahverengi elbiseli, genç bir adam gelmişti.
Yabancı şapkasını çıkararak, kendinden emin bir tavırla Janet'e döndü. «Miss Grey?»
«Evet.»
«Ben Feryat dergisindenim. Acaba bize uçakta işlenen cinayet hakkında bir yazı yazar mısınız? Yani yolculardan birinin gözleriyle bu cinayet...»
«Hayır, böyle bir şey yapamam.»
«Yapmayın, Miss Grey. Size iyi para vereceğiz.»
Janet sordu. «Kaç para?»
«Seksen sterlin... Neyse... Bunu biraz daha arttıralım. Yüz sterlin diyelim, Miss Grey.»
Janet, «Hayır,» dedi. «Bu işi yapamam. Ne yazacağımı bile bilemem.»
Genç adam sakin sakin, «Önemi yok,» diye cevap verdi. «Yazıyı sizin yazmanız şart değil. Bizim çocuklardan biri size bir-
ç soru soracak, sonra da sizin ağzınızdan bir şeyler yazacak. İz hiç yorulmayacaksınız bile.»
Genç kız başını salladı, «öyle de olsa, böyle bir şey hoşuma itmez.»
Norman Gale, «Artık gidebilirsiniz,» dedi. «Miss Grey rahatız edilmek istemiyor.»
Genç adam umut dolu bir tavırla ona döndü. «Siz Bay iale' siniz değa mi? Madem bu iş Miss Greyin hoşuna gitmiyor, elin sizinle anlaşalım. Beş yüz kelimelik bir şey karalayrverecek-slniz canım. Size de Miss Grey e önerdiğimiz ücreti veririz. Bu da iyi bir şey saydır. Çünkü kadınlar, karşı cinsin ağzından yazd-rnış yazdan okumayı severler. Hele öldürülen kadınsa... Bakın bu sizin için çok güzel bir fırsat.»
«Sizin için yazı yazmayacağım.»
«Para bir yana bu sizin için iyi bir reklam olur. Yükselmekte olan genç dişçi... önünüzde iyi bir gelecek... Bu yazıyı bütün hastalarınızın okuyacağından emin olabilirsiniz.»
Norman Gale, «işte ben de bundan korkuyorum ya.» diye terslendi
«Bliyorsunuz ki artık ilerlemek için reklam yapmak şart.»
«Belki.. Yine de bu reklamın cinsine bağlı. Şu anda bir iki hastanın gazeteleri okumamış ve benim bir cinayet olayına karışmış olduğumu öğrenmemiş olmaiannt diliyorum. Artık ikimizden de cevabınızı aldınız. Şimdi sessizce gidecek misiniz? Yoksa sizi tekmeyle dtşan atayım mı?»
Genç adam bu tehdide aldırmadı bile. «Kızmayın canım... Hoşçakalın. Eğer fikrinizi değiştirirseniz bana telefon edia İşte kartım.» Neşeyle çayhaneden çıktı. Bir yandan da, hiç de fena değil, diye düşünüyordu. Güzel bir röportaj saydır.
Gerçekten de Feryat dergisinin o haftaki sayısında uçaktaki cinayetin iki »anığına önemli bir yer ayrıldı. Miss Janet Grey olay hakkında konuşamayacak kadar üzgün olduğunu söylemişti. Bu olay kendini çok sarsmış olduğu için olardan düşünmek bile iste-

miyordu. Say Norman Gale ise cinayetin bir insanın mesleği üzerindeki etkilerinden söz etmişti, insan suçsuz bile olsa böyle bir olaya karışması hoş değildi. Bay Norman Gale şakacı bir tavırla, «Sandalyeme oturacak olan hastalarımın yalnızca dedikodu sütunlarını okuduklarını umanm, » demişti.
Genç gazeteci uzaklaştıktan sonra Janet, Norman'a döndü. «Acaba bu adam neden daha önemli kişilere gitmedi?»

Norman öfkeyle, «Herhalde onları daha iyi muhabirlere bırakıyorlar,» diye cevap verdi. Kaşları çatıimıştı. Bir müddet sessizce oturduktan sonra, «Janet, ne dersiniz, Madam GiseHe'i kim öldürdü?»
«Hiçbir bilgim yok.»
«Bu konuyu hiç düşündünüz mü? İyice düşündünüz mü?»
«Hayır... Düşündüğümü söyleyemem. Yalnızca bu işe nasıl kanştığımı düşünüyor ve kaygılanıyorum. Açıkçası cinayeti yolculardan hangisinin işlemiş olacağı üzerinde durmadım. Galiba... bugüne .dek yolculardan birinin katil olabileceği bile pek aklıma gelmedi.»
«Evet, yargıç bunu açık açık söyledi. Katilin siz olmadığını biliyorum. Ben de değilim. Sizden eminim... çünkü yol boyunca sizi İzledim.»
Janet, «Katil siz değilsiniz tabii.» diye cevap verdi. «Ben de aynı nedenden dolayı bundan eminim. Tabii cinayeti İşlemediğimi biliyqrum. Öyleyse katil diğer yolculardan biri. Gelgeldim hangisi olduğunu bilemiyorum. Bu konuda hiçbir düşüncem yok. Ya sizin?»
«Benim de öyle.» Norman Gaie'nin yüzünde yine düşünceli bir ifade vardı. Kafasında beliren düşünceleri toparlamaya çalıştığı anlaşılıyordu.
Janet devam etti. «Bu konuda hiçbir şey söyleyemeyiz. Yani... uçakta hiçbir şey görmedik. Daha doğrusu ben hiçbir şeyin farkına varmadım. Ya siz?»
Başını salladı. «Ben de hiçbir şey görmedim.»
- 46 -
«İşte işin ilginç yanı da bu ya- Siz tabii bir şey göremediniz, çünkü yüzünüz ters yöne doğruydu.Ama ben kadının bulunduğu tarafa doğru bakıyordum, oraya doğru... Yani...» Janet duraksayarak kızardı. Genç kız gözlerini mavi kravata dikmiş olduğunu anımsamıştı. 0 an aklının çevrede olanlarda değil de, karşısında oturan genç adamda olduğunu çok iyi biliyordu.
Norman Gale, acaba neden kızardı, diye düşündü. Çok güzel bir kız... Janet'le evleneceğim Evet, onunla evleneceğim... Şimdilik fazla ileri gitmemek gerek... Yine de onu sık sık görmek için bir neden bulmalıyım. Evet, bu cinayet olayı iyi bir neden olabilir... Zaten bir şeyler yapmak gerek... O genç gazeteci reklamdan söz etti. Aptal! Sonra Janet'e, «Şimdi düşünelim,» dedi. «Madam Giselle'i kin> öldürdü? Uçaktakileri teker teker inceleyelim. Garsonlar?»
Genç kız, «Hayır,» diye başın' salladı.
«Ben de aynı kanıdayım. Hizanızda oturan kadınlar?»
«Kontes Horbury gibi bir Kadının cinayet işleyeceğini hiç sanmıyorum. Diğeri... yani Lady Kerr'se çok kibar. Onun yaşlı bir Fransız kadınını öldürmeyeceğinden eminim.»
«Galiba haklısınız, Janet. Sonra bizim pos bıyıklı var. Jüriye göre katil o... Tabii bu yüzden ondan kuşkulanmamız doğru olmaz. Ya doktor? Kesinlikle katil olamaz.»
«Eğer doktor kadını öldürmek isteseydi, farkedilmeyecek bir yöntem bulurdu. Böylelikle kimse işin iç yüzünü anlayamazdı»
Noman bir an duraksayarak. «Evet...» diye mınldandı. «O İzi bulunmayan tatsız ve renksiz zehirlerden çok söz ediyor. Aslında ben öyle zehirlerin bulunduğundan pek emin değilim. Peki ya şu borusu olduğunu açıklayan ufaktefek adam?»
«Evet, kuşkulu bir d u r g u m . Ama sevimli birine benziyordu. Ayrıca kendisinde de öyle bir boru olduğunu açıklamasına gerek yoktu. Galiba o da suçsuz.»
«Sonra... Ryder...»
«Katil o olabilir.»
_ 47 -
'«O iki Fransız...»
«Asıl onların üzerinde durmalıyız. Baba oğul birçok yerlere gitmişler. Tabii kadını öldürmeleri için ortada bilmediğimiz bir neden olabilir. Genç Dupont bana çok üzgün ve kaygılı gibi göründü.»
Norman Gaie ciddi ciddi, «Cinayet işleyen bir insan kaygılı olur tabii,» dedi.
Janet, «Gerçi hoş bir insan o,» diye cevap verdi. «Yaşlı babası da çok şirin. Onlann katil olacaklannı sanmıyorum.»
Norman içini çekti. «Hiçbir İpucu elde edemedik.»
«öldürülen yaşlı kadın hakkında fazla bir bilgimiz olmazsa bir ipucu elde edemeyiz. Düşmardan kimler? Parası kime kaldı?»

Genç adam düşünceli bir tavırla, «Bütün bu sözleri laf olsun diye söylediğimi mi sanıyorsunuz?» diye sordu.
Janet sakin sakin, «Evet.» dedi.
«Öyle değil işte.» Norman bir an durakladı. «Bu konuşma yararlı olacakmış gibi geliyor bana.»
Genç kız merakla ona baktı.
Norman Gale, «Cinayet,» dedi. «Bu sadece ölenle öldüreni ilgilendirmiyor. Böyle bir olay suçsuzlan da etkiliyor. İkimiz suç-susuz ama buna rağmen cinayetin gölgesi bizim üzerimize de düştü. Bunun hayatımıza nasri bir etki yapacağmıysa bilmiyoruz.»
Janet aklı başında bir kız olmasına rağmen hafifçe titredi. «Böyle konuşmayın... Beni korkutuyorsunuz.»
Norman mırıldandı. «Ben de biraz korkuyorum.»
6
Hercule Poirot, Japp'in yanına gitmişti. Müfettiş gülüp duruyordu. «Merhaba, dostum. Az kalsın sizi içeri tıkıyorlardı.»

Belçikalı ciddi bir tavırla, «Korkarım böyle bir olay meslek yatımı altüst ederdi,» dedi. Japp bir kahkaha attı. «Bazen dedektiflerin de katil oldukları nlaşılır... Tabii romanlarda..» O sırada yanlanna ince yapılı bir dam gelmişti. Müfettiş onu Belçikalıya tanıştırdı. «Surete'den ösyö Foumier. Bu otayda bizimle işbirliği yapmak için Lond-"ya geldi.»
Mösyö Foumier eğildi, sonra da Belçikalının elini sıktı. «Sizine yıllar önce tanışmak onuruna erişmiştim sanınm, Mösyö Poi-t. Aynca Mösyö Giraud da sizden sık sık söz eder.» Dudaklann-a hafif bir gülümseme belirmişti.
Poirot'da Tazı-adanY adını taktığı Giraud'un kendisinden nasıl söz edeceğini anladığından hafifçe gülümsedi. Sonra da, «ikiniz de benim evime gelin,» dedi. «Hep birlikte yemek yiyelim. Mösyö Thibault'yu davet ettim zaten. Tabii sizin ve dostum Japp'in bu işe kanşmama itirazınız yoksa?»
Müfettiş neşeyle Belçikalının sırtına vurdu. «Siz bu işe karışmazsanız olur mu, dostum?»
Fransız da resmi ve kibar bir tavırla, «Onur duyarız.» diye konuştu.
Poirot, «Az önce çok güzel bir küçük hanıma söylediğim gibi, onuruma sürülen lekeyi temizlemem gerek.»
Japp tekrar gülmeye başladı. «Jüri sizden hiç hoşlanmadı Poirot... Son zamanlarda hiç bu kadar komik bir şey duymadım.»
Belçikalının konuklanna ikram ettiği nefis yemekler yenirken cinayetten hiç söz etmediler.
Fournier yemekten sonra beğeniyle mırıldandı. «Demek İngiltere'de de iyi şeyler yenilebiliniyormuş...»
Thibault, «Yemek nefisti Mösyö Poirot,» dedi. Japp de başını salladı. «Biraz Fransız usulü olsa da iyiydi.» Poirot gülümsedi. «Yemekler midede hafif durmalı. İnsanın kafasını felce uğratacak kadar ağır olmamalı.»
  ' ' ötömD(k-nÜ»tündt/F:4
Japp, .«Doğrusu midem bana hiç sıkıntı vermez.» diye gülümsedi. «Ancak sizinle bu konuda tartışacak değilim. Neyse... Artık işimize bakalım. Mösyö Thibautt'nun bu akşam randevusu olduğunu biliyorum. Onun için önce kendisine soracaklan-mızdan başlayalım.»
«Emrinlzdeyim, beyler. Tabii burada mahkemede olduğundan daha rahatça konuşabilirim. Soruşturmadan önce Müfettiş Japp'le kısaca görüştük. Bana fazla açılmamamı söyledi.
Müfettiş başını salladı. «Tabii. Daha başlangıçta birtakım açıklamalarda bulunmak doğru değildir. Şimdi artık bize Madam Giselle hakkında bütün bildiklerinizi anlatabilirsiniz.»
«Açıkçası onun hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Benim bilgim de herkesinki kadar, özel yaşamı hakkında önemli bir fikrim yok. Belki Mösyö Fournier bu konuda size benden daha fazla bilgi verebilir. Size şu kadannı söyleyebilirim. Madam Giselle, 'ilginç bir tip' denilen insanlardandı. Kolay rastlanılan kişilerden değildi yani. Ailesi hakkındaysa hiç fikrim yok. Duyduğuma göre gençliğinde çok güzelmiş. Sonra çiçeğe tutulmuş ve İyice çirkin leşmiş. Bence Madam Giselle kuvvet sahibi olmaktan hoşlanan bir kadındı. Gerçekten güçlü, iyi

bir Işkadınıydı. Duygularının çıkarlarını engellemesine göz yummayan insanlardandı. Üstelik mesleğinde son derece dürüst olduğu söylenirdi.»
Sözlerini onaylamasın» bekilyormuş gibi Foumier'ye bakınca o d a çabucak başını salladı. • ,
«Evet, kendi görüşüne göre dürüst bir kadındı. Buna rağmen delil olsaydı yasalar ondan hesap sorardı...» Fournier üzgün bir tavırla omzunu silkti. «Ama bu mümkün değildi. İnsanların karakteri belli...»
«Yani?» ;
«Şantaj...»
Japp tekrarladı. «Şantaj!» •
«Evet, tuhaf, kendince bir özelliği dan bir şantaj. Madam Giselle alıcının efyazısryla yazdığı senet karşılığı para verirdi. ı .
- 50 -
Vereceği miktan ve bunun nasıl ödeneceğiniyse kendi saptardı. Ancak parasını alma yöntemleri de vardı.»
Poirot ilgiyle öne doğru eğildi.
Fournier devam etti. «Bugün Mösyö Thlbault'nun da söylediği gibi, Madam Giselle'in müşterileri yüksek tabakadan veya meslek hayatlarında tanınmış kişilerdi. Bu kişiler haklarında dedikodu çıkarılmasından, adlarının bir rezalete kanşmasından çekinirler... Madam Giselle'in özel 'haberalma servisi' gerçekten güçlüydü. Dediğim gibi Madam Giselle kendi görüşüne göre dürüst biriydi. Kendine kalleşlik etmeyenlere, o da kalleşlik etmezdi. Edindiği bilgiyi para kazanmak için hiçbir zaman kullanmadığından eminim. Bu bilgiden müşterisinin kendine olan borcunu ödemesi için yararlanırdı yalnızca.»
Poirot, «Yani,» dedi. «Bu gizli bilgi kadın için bir tür garantiydi, öyle mi?»
«Evet. Borç ödenmediğinde bu bilgisini acımasızca kullanır, yalvarışlara kulak tıkardı. Yalnız size şunu söyleyeyim, beyler. Madam Giselle'in bu yöntemi çok etkiliydi. Yüksek mevkide olan bir kadın veya bir erkek adının bir rezalete karışmaması için ne yapar yapar, istenilen parayı bulur. Dediğim gibi Madam Gisel-le'in ne işler çevirdiğini biliyorduk. Ama onu dava etmeye gelince...»
Fournier omzunu silkti. «işte bu güçtü, insanlar her yerde insandır.»
Poirot, «Bazen borçlunun her şeye rağmen aldığı parayı ödeyemediğini varsayalım,» dedi. «O zaman ne olurdu?»
Fournier ağır ağır cevap verdi. «O zaman Madam Giselle edindiği bilgiyi gazetelere verir veya o kişinin durumu özellikle duymasını istemediği bir yakınına yollardı.»
Kısa bir sessizlik oldu.
Poirot, «Bunu kazanç mı sayıyordu?» dedi.
Fournier, «Doğrudan doğruya kazanç değildi tabii,» dedi.
«Tabii.»
- 51 -
Japp atıldı. «Böyle bir şey olunca diğer borçlular paraları çabucak ödüyorlardı herhalde?»
Fournier, «Evet. Borçlulara böyle etkisi oluyordu işte.» diye konuştu.
Japp homurdandı. «Bence ahlaksızlık bu. Neyse...» Düşünceli bir tavırla burnunu ovuşturuyordu. «Böylece cinayet nedeni ortaya çıkmış oluyor. Tabii bir de kadının servetinin kime kaldığı konusu var. Bu da olabilir.» Thibaulfya baktı. «Bize bu konuda yardım edebilir misiniz?»
Avukat; «Madam Giselle'in bir kızı vardı,» diye cevap verdi. «Annesiyle oturmuyordu ve anladığım kadarıyla Madam Giselle kızını küçüklüğünden beri görmemişti. Yıllar önce bir vasiyetname yapmış. Buna göre bütün serveti kızına kalıyordu. Bir de hizmetçisine az bir para verilecekti. Kızının adı Anne Morisot'du. Madam Giselle'in daha sonra yeni bir vasiyetname yaptığını sanmıyorum.»
Poîrot, «Madamın serveti büyük mü?» diye sordu.
Avukat omuzunu silkerek, «Tahminime göre sekiz, dokuz milyon olacak.» dedi.
Poirot uzun bir ıslık çaldı.
Japp, «Tannm!» diye bağırdı. «Hiç de zengin birine benzemiyordu. Sekiz, dokuz milyon. Vay canına.»
Belçikalı, «Matmazel Anne Morisot çok zengin bir kız olacak,» dedi.

Japp alaylı alaylı mırıldandı. «İyi ki kız o uçakta değildi. Yoksa onun annesini öldürdüğünden kuşkulanırdım. Anne Morisot şimdi kaç yaşlannda?»
«Pek iyi bilmiyorum... Yirmi dört, yirmi beş yaşlarında sanı-
nm.»
«Kızın cinayetle ilgisi olduğunu gösterecek bir şey yok. Onun için şu şantaj konusu üzerinde durmamız daha doğru olur. Uçaktakiierin hepsi Madam Giselle'i tanımadıklarını soyluyadır. Tabii içlerinden birinin yalan söylediği kesin. Yalancının hangisi
olduğunu bulmak gerekiyor. Madam Giselle'nin kâğıtlarını incelersek, herhalde bir İpucu buluruz. Öyle değil mi, Fournier?»
Fransız, «Dostum,» dedi. «Haberi alır almaz Scotland Yard'a telefon ettim. Ondan sonra da doğru Madam Giselle'in evine gittim. Kâğıtları bir kasada duruyordu. Ama hepsi yakılmış.» «Yakılmış mıydı? Kim yakmış onlan? Neden?» «Madam Giselle'in Elise adında bir oda hizmetçisi var... Ona kendine bir şey olursa kasayı açıp bütün kâğıtları yakmasını tembih etmiş. Hatta Elise'e kasanın şifresini vermiş.»-«Ne... Çok garip...» Japp hayretle kalakalmıştı. Fournier, «Dediğim gibi, Madam Giselle kendi ölçülerine göre dürüsttü,» diye cevap verdi. «Kendine kalleşlik etmeyenlere, o da mertçe davranırdı. Acımasızdı ama verdiği sözü tutardı.» Japp şaşkın şaşkın başını salladı.
Şimdi dördü de konuşmuyorlar, ölmüş olan kadının garip karakterini düşünüyorlardı.
Sonunda Mösyö Thibault ayağa kalktı. «Randevuma yetişmem için gitmem gerekiyor. Eğer bana soracağınız başka bir şey varsa, adresimi biliyorsunuz.» Nazik bir tavırla diğerlerinin elini sıkarak, evden çıktı.
7
Mösyö Thibault aynldıktan sonra diğerleri sandalyelerini masaya doğru iyice çektiler.
Japp, «Haydi bakalım,» dedi. «Çalışmaya başlayalım.» Dolmakaleminin kapağını açmıştı. «Uçakta on bir yolcu vardı. Yani arka salonda. Diğer salonun bu işle bir ilgisi yok. On bir yolcu ve iki garsondan oluşan bu on üç kişkten biri kadını öldürdü. Yolculardan bazıları İngiliz, bazıianysa Fransız. Tabii Fransızlarla Mösyö Fournier, ben de diğerleriyle ilgileneceğim. Bir de Paris'te araştırma yapılması gerekiyor ki bu da size düşüyor, Fournier.»

Fournier; «Yalnız Paris'te değil,» diye cevap verdi. «Giselle yazlan sayfiye yerlerinde de iş yapardı. Dauville, Le Plnet, Wime-reux gibi. Güneye de giderdi tabii.»
«İyi bir noktanın üzerinde durdunuz. Uçaktaki yolculardan birkaçı Le Pinet'de olduklannı söylediler... Şimdi teker teker ipuç-lan üzerinde duralım.»
«önce Mösyö Poirot'yu kuşku duyulanlar listesinden çıkarabiliriz. O zaman sayı azalmış olur.»
Poirot üzüntüyle başını salladı. «Fazla safsınız, dostum. Aslında kimseye, hiç kimseye inanmamanız gerekir.»
Japp yavaşça, «istiyorsanız adınızı listeden silmeyiz.» dedi. «Şimdi... garsonlar. Açıkçası onların katil olduklannı pek sanmıyorum. İkisi de öyle önemli miktarda borç para almış olamazlar. Sicilleriyse oldukça temiz. Tabii yine de açık bir kapı bırakmak gerek, çünkü ikisi de sık sık salona girip çıkmışlar. Uygun bir yerde durup, o borudan zehirli dikeni fırlatmış olabilirler. Açıkçası bir garsonun, yolcuların dikkatini çekmeden böyle bir şey yapabileceğini hiç sanmıyorum. Evet, tecrübelerim sonunda insanların çoğunun körden farksız olduğunu öğrendim. Ama her şeyin bir sının var ve tabii bu kural diğerlerine de uygulanabilir. Bu şekilde bir cinayet işlemek delilikten başka bir şey değl Çılgınlık bu. Katilin görülmeden bu cinayeti işleyebilme olasılığı ancak yüzde birdi. Açıkçası adamın çok şansı varmış.»
Gözlerini yere dikmiş dalgın dalgın sigarasını içen Poirot, «Sizce bu gerçekten aptalca bir yöntem m}?» diyş sordu.
«Tabii ya. Çılgınlıktan başka bir şey değil.»
«Her şeye rağmen katil yine de başarıya ulaştı. Üçümüz burada oturmuş, cinayetten söz ediyor ve katilin kim olduğunu bilmiyoruz, işte buna başarı denir.»

Japp itiraz etti. «Katil yalnızca şanslı. Aslında adamı beş, attı kişinin görmesi lazımdı.»
Poirot hoşnutsuz bir tavırla başını salladı.
- 54 -
Fournier merakla ona bakıyordu. «Ne düşünüyorsunuz, Mösyö Poirot?»
Belçikalı, «Dostum,» dedi. «Şunu söylemek istiyorum: bir olay sonucuyla ölçülmelidir Sonuca bakarsanız, bu adamın aşa-rıya ulaşmış olduğunu görürsünüz.»
Fransız düşünceli düşünceli mırıldandı. «Bu... bu... bir mucizeden farksız neredeyse.»
Japp, «Mucize veya değil,» dedi. «Olay ortada. Doktorun söylediklerini duydunuz. Kullanılan silah elimizde. Eğer bir hafta önce biri bana bir kadının bir borudan fırlatılan, ucuna yılan zehi-ri sürülmüş bir dikenle öldürüleceğini ve benim de bu olayı inceleyeceğimi söyleseydi, gülmekten katılırdım. Bu bir hakaret! Evet bu cinayet bir hakaretten başka bir şey değil.» Derin derin bir soluk aldı.
Poirot gülümsüyordu.
Fournier'nin yüzünde hâlâ düşünceli bir ifade vardı. «Belki... bu cinayeti garip şakalardan hoşlanan biri işledi. Aslında böyle soruşturmalarda katilin psikolojik durumunu gözönünde bulundurmak gerekir.»
Japp hoşlanmadığı ve güvenemedlği o 'psikoloji' sözcüğünü duyunca, burun kıvırdı, «işte Mösyö Poirot da böyle sözlerden hoşlanır.»
«İkinizin sözleri de çok ilgimi çekti.»
Japp Belçikalıya şüpheyle sordu. «Kadının o sekide öldürülmediğine inanmadığınızı umarım. O kadar tuhaf bir düşünce tarzınız vardır ki.. >
• «Hayır, hayır. Bu bakımdan hiç kuşkum yok, dostum. Kadının ölümüne yerden aldığım o zehirli dikenin sebep olduğu kesin. Ama buna karşm bu olayda bazı noktalar...» Poirot susarak şaşkın şaşkın başını salladı.
Japp konuşmasını sürdürdü: «Neyse... Şimdi bizim 'türlü'ye dönelim. Garsonlan kuşkulular listesinden tümüyle çıkaramayız.
- 55 -
Ancak o ikisinin de cinayetle bir İlgileri olduğunu pek sanmıyorum. Siz de bu kanıda mısınız, Mösyö Poirot?»
«Demek daha önce söylediklerimi anımsamıyorsunuz. Soruşturmanın burasında hiç kimseyi kuşkulular listesinden sile-mem.»
«Öyle olsun Şimdi gelelim yolculara... Tuvalöte yakın olanlardan başlayalım. 16 numaralı koltukta kuaför Janet Grey oturu-yormuş. irlanda piyangosundan para kazanmış ve bunu Le Pinet'de harcamış. Böylelikle kızın kumara düşkün olduğu anlaşılıyor. Belki çok parasız kaldı ve gidip ihtiyar kadından borç aidi. önemli bir miktar aldığmı sanmıyorum. Giseile'in elinde kızın aleyhinde bazı kanıtlar dduğunu sanmadığım gibi... Ayrıca bir kuaförün yılan zehiri bulması hemen hemen olanaksızdır. Böyle şeylorl saç boyası veya y ü z kremi olarak kullanmıyorlar.»
«Aslında katil yılan zehiri kullanmakla hata etmiş. Çünkü bu, araştırma alanını daraltıyor. Ancak yüz kişiden biri veya İkisi böyle bir şeyi kolaylıkla elde edebilir.»
Poirot, «Böylece,» dedi- «Bir nokta iyice belirlenmiş oluyor.»
Fournier merakla Belçikalıya baktığı sırada Japp kendi düşüncelerine dalmıştı. « B e n olaya şu açıdan bakıyorum. Katilin şu İki kategoriden birine girmesi gerek. Ya o dünyanın en olmayacak yerlerinde dolaşan ve yılan zehirleri hakkında bilgisi olan biri Sanınm düşmanlannı öldürmek için böyle şeylerden yararlanan yerli kabileleri inceleyen bir adam...»
«Ya da?»
«Ya da bir bilim adamı. Araştırma yapan bir İnsan. Bu boomslang zehiri, önemii laborâtuvarlarda üzerinde deneyler yapılan şeylerden. Zehir uzmanı Winterspoon'la konuştum Anlaşılan yılan zehiri... özellikle kobra yılanının zehiri tıpta kullanılıyormuş. Saranın tedavisinde başanyta kuflantlmış. Ayrıca yılan »ok-maları konusu da yine bilim adamları tarafından incelenlyomıuç»
Fournier, «İlgi çekici,»dedi. «Ve düşündürücü...»
«Evet. Şimdi devam edelim. Janet Grey bu İki kategoriyi) de
-se-
ğirmiyor. Kızın, Giselle'i para için öldürmüş olması pek akla yakın değil. Onun yılan zehiri bulmasıysa bir mucize. Ayrıca onun boruyla dikeni fırlattığını pek sanmıyorum. Şuraya bakın...» Japp uçağın içjnin planını açtı. «işte 16 numaralı

koltuk... İşte Giseile'in oturduğu 2 numara. Arada bir sürü koltuk ve yolcu var. Herkes kızın yerinden kalkmadığını söylüyor. Janet'in oturduğu yerden boruya üfemesi ve dikeni Giseile'in boynuna fırlatması olanaksız. Onun için bence Janet Grey'in bu cinayetie hiçbir ilgisi yok.
Şimdi kızın karşısındaki 12 numaralı koltuğa gelelim. Orada dişçi Norman Gale oturuyormuş. Aynı şeyler onun için de söylenebilir. Belki genç adamın yılan zehiri bulabilmesi daha kuvvetli.» poirot usulca mırıldandı. «Yılan zehirinin dişçilikte kullanıldığını hiç sanmıyorum- Dişçiler insanı iyi etmeye çalışırlar, öldürmeye değil»
Japp güldü. < < 0 arada insanın ödünü de patlatırlar, o da başka. Norman Gale'nin bilim adamları arasında bazı dostları olabilir. Ama onun eline cinayet işleme olanağının geçtiğini pek sanmıyorum- Evet, genç adam bir ara yerinden kalkıp tuvalete gitmiş. O koltuk Giseile'in oturduğu yerin tam ters tarafında. Yerine dönerken dikeni kadına doğru fırlattı diyelim. Bunun, Giselle'in boynunun yan tarafına batması için, dikenin kendi kendine uçabilen, havada yön değiştiren tuhaf bir şey olması gerek.» Fournier, «Doğru.» dedi. «Devam edelim.» «Şimdi diğer tarafa geçelim. On yedi numaralı koltuk.» poirot başını salladı. «Aslında orası benim verimdi. Ancak hanımlardan biri arkadaşıyla oturmak istediği için oradan kalkmak zorunda kaldım"
«Söz ettiğiniz Lady venetia. Ona ne dersiniz? Aslında Lady Venetia tanınmış bir insan. Giselle'den borç para almış olabilir. Yalnız öyle kirli sırlan olan birine benzemiyor. Ama belli olmaz. Lady Venetia'yia biraz ilgilenmemiz gerekir. Onun yeri dikeni fırlatmak için uygundu- özellikle Giselle başını çevirerek, pencere- 57 -
den baktığı sırada. Yani boruyu şöyle yanlamasına çevirir ve dikeni Giselle'e doğru fırlatırdı. Lady Venetia sonbaharda ava çıkan kadınlardan. Tabii tüfek kullanmasını bilmek, insanın boruyla diken fıriatabBmesini kolaylaştırır mı, bilemiyorum. Sanırım bu göz ve nişan alma sorunu. Aynca Venetia Kerfin Afrika'ya ava giden erkek arkadaştan olmalı. Belki kadın bu şekilde yerlilerin kullandığı zehirlerden ele geçirmiştir. Hay Allah, bu sözler insanın kulağına ne kadar saçma ve anlamsız geliyor!»
Fournier başını salladı, «insan Lady Venetia'nın cinayet işleyebileceğine pek inanamıyor. Onu bugün Resmi Soruşturmada gördüm. Bence onun cinayetle bir ilgisi yok.»
Japp, «13 numaralı koltuk,» dedi. «Kontes Horbury. O Bginç bir kadın Hakkında bazı şeyler bitiyorum ve size biraz sonra anlatacağım. Kontesin bazı karardık sırlan olmasına hiç şaşmam.»
Fournier, «Kontesin, Le Pinet'de .bakarada fazla para kaybettiğini öğrendim,»'dedl.
«Bravo! Evet, kontes tam Glselle'den borç alabilecek bir tip.»
«Ben de aynı kanıdayım.»
«Pekâlâ, çok güzel... Peki... cinayeti nasıl İşledi? Bildiğiniz gibi o da yerinden hiç kalkmamış. Kontesin Giseile'i öldürmek için koltuğunda diz çökerek, arkalığın üzerinden dikeni fırlatması gerek. Herhalde böyle bir şeyi on bir kişinin gözleri örtünde yapamazdı. Neyse... Devam edelim.»
Fournier parmağının ucuyla planı gösterdi. «9 ve 10 numaralar.»
Japp cevap verdi. «Mösyö Hercule Polrot ve Dr. Roger Bryant. Bakalım Mösyö Poirot kendisi hakkında ne söyleyecek?»
Belçikalı üzüntüyle başını salladı. «Midem berbat haldeydi. Ne yazık ki, insanın kafası midesinin esiri oluyor.»
Fournier anlayışlı bir tavırla, «Benim de öyle,» diye cevap verdi. «Uçakta hiçbir zaman kendimi iyi hissetmiyorum.» Gözleri-
ni kapayarak, anlamlı bir şekilde kafasını salladı.
«Şimdi... Dr. Bryant. Ona ne dersiniz? Harley Sokağının en tanınmış uzmanlanndan. Adamın tefecilik eden bir Fransız kadınından borç İsteyeceğini pek sanmıyorum ama böyle şeyler pek belli olmuyor. Tabii bir doktorun adı bir rezalete karıştı mı, ömrü boyunca bunun etkisinden kurtulamaz. İşte bilim adamı teorim burada işe yarıyor. Bryant gibi ünlü bir doktorun mutlaka bilim adamları arasında tanıdıktan vardır. Bir laboratuvan gezerken, içinde yılan zehiri bulunan bir tüpü kolaylıkla aşırmış olabilir.»

Poirot itiraz etti. «Öyle yerler her zaman kontrol altındadır, dostum. Bu kırda papatya toplamaya benzemez.»
«Kontrol etsinler!.. Zeki bir adam, tüpteki zentrin yerine zararsız bir şey bırakabflir. Sonuçta Bryant gibi bir adamdan hiç kimse kuşkulanmaz.»
Fournier, «Bu bakımdan haklısınız,» diye onayladı.
«Yalnız şu var: Bryant kadının ölüm durumuna neden dikkati çekti? Niçin Giselie'in norma! nedenlerden, örneğin, kalpten Öldüğünü söylemedi?»
Poirot öksürdü. Diğer ikisi merakla ona döndüler. «Yanılmıyorsam doktor gerçekten önce kadının kalpten öldüğünü sandı. Sonuçta ölüm gerçekten normale benziyordu. Yani, Giselie'in an sokmasından ölmüş olduğu söylenebilirdi. O eşekansını unutmayla..»
.
Japp atıldı. «Hiç unutur muyum? Durmadan ondan söz ediyorsunuz.»
Poirot devam e t t i « « Y e r d e k i dikeni ben farkettim ve eğilip aldım. Ondan sonra da kadının cinayete kurban gittiği ortaya çıktı.»
«Diken nasıl olsa bulunacaktı.»
Belçikalı başını salladı. «Katil, kimseye belli etmeden dikeni alabilirdi.»
«Bryant mı yani?»
«Bryant veya başka biri.»

«Hımm. Yine de tehlikeli bir şey olurdu bu.»
Fournier o fikirde değildi. «Siz şimdi böyle düşünüyorsunuz. Çünkü bu olayın cinayet olduğunu biliyorsunuz. Herkes kadının kalpten öldüğünü sandığı bir sırada, adamın biri yere mendilini düşürür ve sonra eğilip bunu alabilirdi. Kimse bunu farketmez veya farketse bile üzerinde durmazdı.»
Japp, «Doğru,» diye cevap verdi. «Neyse... Bryant'ın adı kuşkulular üstesinde kalacak. Koltuğunda yan dönerek, boruyla dikeni fırlatabilirdi. Tabii çaprazlamasına İyi de neden hiç kimse onu görmedi? Neyse... Bunu tekrar açmayayım. Kata kimse onu gören olmalı!»
Fournier, «Bunun bir nedeni olmalı,» dedi. «Duyduklarıma göre...» Gülümsedi. «Mösyö Poirot'nun hoşuna gidecek bir neden? Yani... psikolojiyle ilgili bir şey...»
Belçikalı, «Devam, dostum,» diye konuştu. «Sözleriniz ilgimi çekiyor.» '
Fransız, «Diyelim ki,» diye söze başladı. «Trenle yolculuk yapıyorsunuz ve bir ara alev alev yanan bir evin önünden geçiyorsunuz. Eh, böyle bir anda bütün yolcular pencereye koşarlar. Herkesin dikkati evin üzerinde toplanır. O sırada cebinizden bir hançer çıkararak, bir adamı öldürebilirsiniz ve hiç kimse bunu far-ketmez.»
Poirot cevap verdi. «Doğru, çok doğru, ilgilendiğim bir olayı anımsadım. Bir zehirlenme olayıydı bu. Sizin vurguladığınız nokta üzerinde de durulmuştu. Dediğiniz gibi onda da 'psikolojik bir an' vardı. Uçakta böyle bîr şey olduğunu öğrenirsek...»
Japp hemen atıldı. «Bunu garsonları ve yolcuları sorguya çekerek öğrenebiliriz.»
«Evet. Eğer öyle 'psikolojik bir an' vardıysa herhalde buna yine kati sebep oldu. Yani o anı katil yarattı»
Fransız, «Tabii,» dedi. «Tabii.»
Japp kalemini aldı. «Bunu not edelim. Sonra sorarız. Şimdi 8 numaralı koltuğa geliyoruz. Daniel Michaei Clancy.» Müfettiş

bu adı garip bir zevkle söylemişti. «Bence en kuşku duyulacak yolcu o. Cinayet romanları yazan bir adam, sanki yılan zehirieriy-le ilgileniyormuş gibi yapıp hiçbir şeyden şüphelenmeyen bir bilim adamından bilgi isteyebilir. O arada tüpe bakarken... Adamın Giselle'in yanından geçtiğini unutmayın. Yolcular arasında salonun son bölümüne giden bir o var.»
Poirot, «Dostum,» dedi. «Emin olun bu noktayı unutmuş değilim.» Sözcüklerin üzerine basa basa konuşmuştu. .
Japp sözlerine devam etti. «O 'psikolojik an'a gereği olmadan Giselle'in yakınından dikeni, boruyla kadına doğru fırlatmış olabilir. Aynca cinayeti kimseye belli etmeden işleme olanağı varmış elinde. Sonra, Clancy yerlilerin borulan hakkında bilgi sahibi. Kendisi de söyledi.»

«İşte bunlar insanı düşündürüyor.»
Japp homurdandı. «Onunki basit bir hile. Sonra, bugün mahkemede gösterdiği boru. Bunu İki yıl önce aldığı ne malum? Bence durum çok kuşku uyandırıcı. Zaten bir insanın durmadan cinayetler ve dedektif hikâyeleri düşünmesi normal bir şey değil. Durmadan cinayet üzerine yazılar okuduğu için aklına türlü türlü şeyler geliyor.»
Poirot gülümsedi. «Bir yazarın aklında çeşitli fikirler olması gerek.»
Japp uçak planına baktı. «4 numaralı koltukta James Ryder oturuyormuş. Yani tam ölen kadının önünde. Katilin o olduğunu sanmasam da onu şüpheliler listesinden çıkaramayız. Ryder elini yıkamaya gitmiş. Yerine dönerken, tam kadına yaklaştığı sırada dikeni fırlatmış olabilir. Ama bunun için arkeoiogiann hizasında olması gerekiyor. Adamlar bu hareketi mutlaka görürlerdi. Görmemeleri olanaksız.»
Poirot. düşüncel i bir tavırla başını salladı. «Dostlarınızın arasında arkeolog olmadığı anlaşılıyor. Baba, oğul kendilerince önemli bir konuyu tartışıyoriarmış. Arkeoiogiann öyle anlarda çevrelerinde olup bitenleri hiç farketmedikterini bilmelisiniz. Şim-

diki zamanda değil, Miattan önce 5000 yrfında yaşıyorlardı onlar.»
Müfettişin yüzünde hafif, kuşkulu bir ifade belirdi. «Şimdi onları ele alalım. Bize Oupont'lar hakkında neler söyleyebilirsiniz, Fournier?»
«Mösyö Armand Dupont en tanınmış Fransız arkeologlann-dan biridir.»
«Bu önemli bir bilgi sayılmaz. Bence uçaktaki yerleri cinayeti işlemeye oldukça uygunmuş. Aynca dünyanın dört bucağını dolaşmışlar. Yerlilerin kullandığı yılan zehirinden kolaylıkla elde etmiş olabilirler.»
Fournier, «Evet,» dedi. «Bu olabilir.»
«Ama onlann katil olduklarına pek inanmıyorsunuz. Öyle değil mi?»
Fransız başım «alladı. «Evet. Armand Dupont mesleği için yaşayan insanlardan. İşine sevgiyle bağlı. Önceleri antikacıydı. Çok kârlı olan işini bırakarak, kendini kazılara verdi. Hem o, hem oğlu arkeolojiden başka bir şey düşünemiyorlar. Tabii yine de kesin bir şey söylenemez.»
Japp, «Pekâlâ,» dedi.«Liste tamam... Şimdi bir sürü araştırma yapmamız lazım, önce Clancy ve Bryant'la ilgilenip, ne işler karıştırdıklarını öğreneceğim. Para sıkıntısına düşmüşler mi? Özellikle bu önemli. Aynı şey Ryder için de yapılacak. Bu arada diğerlerini de unutmamalıyız. Mösyö Fournier de Oupont'iarla ilgilenecek.» ' - '. • » • •
Surete'nin memuru başını salladı «Bu konuda hiç kuşkunuz olmasın: Olay hakkında biraz daha bilgimiz var. Belki Giselle'in hizmetçisi Efise'den yeni bir şeyler öğrenebiliriz. Aynca Madam Giselle'in neler yaptığını da inceleyeceğim, özellikle bu yaz. Kadının bir, iki kez Le Pinet'ye gittiğini biliyorum. Aynca uçaktaki İngiliz yolcularla ilişkisinin ne derece olduğunu ortaya çıkarmalıyız. A, evet, yapılacak çok iş var.» Dönüp Poirot'ya baktı. Japp de öyle.
Belçikalı derin derin düşünüyordu.
Japp sordu. «Bize yardım edeceksiniz, değil mi?»
Poirot daldığı düşüncelerden uyanarak, «En iyisi Mösyö Foumier'yie Paris'e gitmem olur.»
Fransız, «Buna çok sevinirim.» diye bağırdı.
«Yine neler düşünüyorsunuz?» Japp merakla Belçikalıya bakıyordu. «Deminden beri hiç sesiniz çıkmıyor. Aklınıza bazı şeyler geldi, değil mi?»
«Bir, iki fikir... Bir, iki fikir... Ne var ki durum karışık.»
«Anlatın bakalım.»
Poirot ağır ağır, «Beni kaygılandıran şeylerden biri,» dedi. «Borunun bulunduğu yer.»
«Tabii. Az kalsın bu yüzden içeri tıkılıyordunuz.»
Belçikalı dedektif başını salladı. «Anlatmak istediğim o değil. Borunun koltuğumun arkasına saklanmış olması beni düşündürüyor. Aynca beni kaygılandıran borunun o şekilde saklanmış olması.»
Japp, «Ben sizinle aynı düşüncede değilim,» diye cevap verdi. «Sonunda katfl boruyu bir yere saklamak zorundaydı. Bunun üzerinde bulunması işine gelmezdi tabii.»
«Orası kesin. Ama uçağı araştırdığınızda herhalde farketti-niz... pencerelerin açılmasına olanak olmamasına rağmen hepsinde birer vantilatör var. Yani camda

birtakım yuvarlak delikler var. Bir daire çizecek şekilde açılmış bunlar. Bu delikleri istediğiniz zaman açıp kapayabiliyorsunuz. Aynca delikler tam o borunun geçebileceği büyüklükte. Katil için boruyu bunların birinden dışanya atıvermekten daha kolay ne olabilirdi? Aşağıya uçar ve yere düşerdi. Herhalde bir daha kolaylıkla bulunmazdı.»
«Buna bir engel vardı. Katil bunu yaparken görülebileceğinden korktu. Ne de olsa boruyu vantilatörden itseydi, biri bunu far-kederdi.»
Poirot güldü. «Anlıyorum. Katil boruyu ağzına götürerek, öldürücü dikeni fırlatırken görülmekten korkmadı da, çubuğu van-

tilatörden dışan iterken birinin görmesinden çekindi...»
- Japp içini çekti. « E v e t , biraz saçma gözüküyor. Y i n e de durum ortada. Katil boruyu gerçekten koltuğun arkasına saklamış. Bunu dikkate a l m a m a m ı z boşuna.» Poirot cevap vermedi.
Fournier merakla sordu. « B u nokta bazı şeyler düşünmenize mi neden oldu?»
Belçikalı, 'Evet' der gibi başını eğdi. « E v e t . . . K a f a m d a bazı fikirlerin belirmesine sebep oluyor.» Dalgın dalgın Japp'in k e n a r a itmiş olduğu tablayı eski yerine koydu. Sonra aniden başını kaldırarak, « H a , aklıma gelmişken,» dedi. «Yolculann eşyalanyla ilgili liste hazır m ı ? »
8
Japp, « B e n verdiğim sözü tutarım,» diyerek gülümsedi. Elini cebine sokarak, daktiloda yazılmış birkaç sayfa çıkardı, «işte, buyurun. Buraya en ufak ayrıntılara kadar bütün eşyalann adları yazıldı. Yani yolculann üzerinde bulunan eşyalar. Şunu da belirtmek isterim ki; içinde garip bir şey var. Bunu sizinle, listeyi okuduktan sonra konuşacağım.»
Poirot kâğıtlan m a s a y a koyarak, okumaya başladı. Fournier yaklaşarak, Belçikalının omuzunun üzerinden bakıyordu.
JAMES RYDER
Cepler: J. markalı keten mendil, domuz derisi cüzdan, yeni bir sterlinlik banknot, üç kartvizit. Ortağı George Elbermann'dan gelen bir mektup. B u n d a şu satırlar var: « B o r ç alabildiğini u m a -nm. Yoksa b a ş ı m ı z derde girecek.!.» Altında Maudie imzası bulunan ve ertesi gece için Ryder'a Trocadero gece kulübünde randevu veren bir pusula. U c u z kâğıda bozuk bir yazıyla yazılmıştı.
G ü m ü ş tabaka Çakmak. Dolmakalem. Bir deste anahtar. Yale kapı anahtarı. Bozuk para.
Evrak çantası: Çimento işiyle ilgili kâğıtlar. İngiltere'ye girmesi yasak olan bir kitap. Bir kutu öksürük pastili.
Dr. ROGER BRYANT
Cepler: iki keten mendil. İçinde yirmi sterlin ve b e ş yüz frank bulunan bir cüzdan. Bozuk para. Randevu defteri. Sigara tabakası ve çakmak. Dolmakalem. Yale kapı anahtar ve bir deste anahtar.
Kutuda bir flüt.
Ayrıca Benvenuto Celli'nin Hayatı adlı kitap.
NORMAN GALE
Cepler: İpek mendil, içinde bir sterlin ve altı yüz frank bulunan bir cüzdan. Bozuk para. Dişçi malzemeleri yapan iki firmanın karttan, içi boş bir kibrit, kutusu. Gümüş çakmak, pipo. Muşamba tütün kesesi. Yale kapı anahtarı.
Evrak çantası: Beyaz keten ceket İki küçük dişçi aynası. Pamuk. Bir dergi ve bir kitap.
ARMAND DUPONT
Cepler içinde bin ve frank ve on sterlin bulunan bir cüzdan. Bir koruyucu içinde gözlük. Bozuk para. Pamuklu mendil. Bir paket sigara. Defter biçimli kibrit. Bir kutu içinde kartvizitler. K ü r -dan.
,
Çanla: Vereceği konferansla Igli notlar. Almanya'da çıkan arkeolojiyle ilgli iki kitap, iki sayfa çanak çömlek resmi. Söylendiğine göre İran'da yapılan üzerleri süslü, içleri boş çubuklar. Sepet örgüsü bir tabak. Dokuz çanak fotoğrafı.

CHARLES DUPONT

Cepler: içinde beş sterlin ve üç yüz frank bulunan bir cüzdan. Sigara tabakası. Fildişi ağızlık. Çakmak. Dolmakalem, iki kurşunkalem. İçi karmakanşık yazılarla dolu küçük not defteri. LMarriner adlı birinin yolladığı ingilizce mektup. Bu mektupta C.D., Tottenham Court Sokağı yakınındaki bir lokantaya davet ediliyor. Ayrıca bir miktar bozuk para.
DANİEL CLANCY
Cepler: Mürekkep lekeli bir mendil. Sızan bir dolmakalem. İçinde dört sterlin ve yüz frank bulunan bir cüzdan. Gazeteden kesilmiş üç cinayet haberi, iki emlakçıdan mektup. Randevulann yazıldığı küçük bir defter. Dört kurşunkalem, bir çakı. Yarısı tamamlanmış bir bilmece, içinde cinayet romanı konulan bulunan bir defter. Biraz bozuk para. Napoli'de bir otelin faturası. Üçü ödenmiş, dördü ödenmemiş yedi fatura. Bir deste anahtar.
Yağmurluğun cebinde: Vezüv'de Cinayet adlı bir hikâyeyle ilgili notlar. Tren tarifesi. Golf topu. Bir çift çorap. Diş fırçası. Paris'teki bir otelin faturası.
LADYVENETİAKERR
Tuvalet çantası: Pudriyer. Biri fildişi, diğeri yeşim iki ağızlık. Tabaka. Çakmak. Mendil, iki sterlin. Bozuk para. Anahtarlar. Bir kredi mektubunun yansı.
Ufak bavul: Tuvalet takımı. Şişeler, fırçalar, taraklar v s . Manikür takımı. İçinde diş fırçası, macun, sabun ve sünger bulunan plastik çanta. İki makas. İngiltere'deki aile ve arkadaşlanndan gelmiş beş mektup. İki roman. İki köpek resmi.
Elinde bir moda dergisi vardı.
- 66 -
JANET GREY
El çantası: Dudak boyası, allık, pudriyer. Yale anahtarı. Bir bavul anahtan. Kalem. Tabaka. Küçük defter şeklinde kibrit, iki mendil. Le Pinet'deki otelin faturası. Fransızca sözlük. İçinde yüz frank ve on şilin bulunan para çantası. Bozuk para. B e ş franklık bir fiş.
Mantosunun cebinde: Paris'ten alınmış altı kartpostal. İki mendil. Bir ipek eşarp. Altında « G l a d y s » imzası olan bir mektup. Bir tüp aspirin.
KONTES CİCELY HORBURY
El çantası: İki dudak boyası, pudriyer, allık. Mendil. Üç bin frank. Altı sterlin. Bir miktar bozuk para. İki ağızlık. Çakmak.
Tuvalet çantası: Makyaj takımı. Altın manikür takımı. Üzerine mürekkeple « B o r a k s » yazılmış küçük bir şişe...
Poirot listenin sonuna gelince Japp parmağıyla işaret etti. « B i z i m m e m u r zeki davranmış. Şişenin o süslü takımlara uymadığını düşünmüş. Boraks ha? Güleyim bari! Şişedeki beyaz toz kokainmiş.» ,
Poirot'nun gölleri hafifçe açılmıştı. Ufaktefek Belçikalı yavaşça başını salladı.
Müfettiş, « B e l k i bunun bizim olayla bir ilgisi y o k , » dedi. « Y i -ne de kokaine alışan kadınların ahlak kurallarına fazla aldırmadık-lannı iyi bilirim. Ayrıca kontes hazretlerinin takındığı çaresiz, küçük kadın rollerine rağmen istediğini elde etmek için her şeye başvuracak bir insan olduğu kesin. Tüm bunlara karşın Giselle'i öldürmeyi başarabileceğini pek sanmıyorum. Ayrıca oturduğu yer bakımından pek mümkün değil. Açıkça karmakarışık bir durum.
- 67 -
Poirot kâğıtları toplayıp tekrar okudu. Sonra içini çekerek, listeyi masaya bıraktı. «Tüm yazılar cinayeti bir kişinin işlediğini belirtiyor. Ama onun bu işi neden ve nasıl yaptığını bilmiyorum.»
Japp otta hayretle bakarak, «Yani, bu listeyi okurken katilin kim olduğunu anladığınızı mı söylemek istiyorsunuz?» dedi.
«Evet»
Japp kâğıtları kaptı. Her sayfayı dikkatle okuyor, sonra Four-nier'ye uzatıyordu. Sonra kâğıtları masaya fırlatarak Poirot'ya baktı. «Benimle alay mı ediyorsunuz, Mösyö Poirot?»
«Hayır, hayır. Bunu da nereden çıkardınız?»
Fournier ise o sıra başını sallayarak, «Ben galiba aptalım. Çünkü bu listenin işimize yarayacağını pek sanmıyorum.» diye konuştu.

Poirot, «Bu liste tek başına tabii işimize yaramaz,» dedi. «Eğer dayın belirli bir yönüyle bunu birleştirirseniz... Yine anlamadınız mı? Hoş belki de ben yanılıyorum?.. Tümüyle yanlıyorum.»
Japp bağırdı. «Şu teorinizi açıklayın bakalım! Ne olursa olsun ne olduğunu öğrenmek isterim.»
Poirot başını salladı. «Dediğiniz gibi bu yalnızca bir teori. Listede bir şey bulacağımı umuyordum ve gerçekten de buldum. Aradığım orada ama ipucu ters yönü gösteriyor. Yani, yanlış birinin üzerinden çıkan doğru ipucu... Bundan da epeyce uğraşmamız gerektiği anlaşılıyor. Zaten daha bilmediğim birçok şey var. Şu an doğru yolu göremiyorum. Gerçi bazı şeyler belirlenmeye başlıyor. Siz aynı kanıda değil misiniz? Evet olmadığınız anlaşılıyor. Açıkçası pek emin değilim. Yalnızca bazı kuşkulanırı var.»
«Masal anlatıyorsunuz...» Japp ayağa kalkmıştı. «Neyse... Artık çalışmamıza son verebiliriz. Ben Londra'daki işlerle meşgul olacağım, siz de Paris'tekilerle, Fournier. Siz ne yapacaksınız, Mösyö Poirot?» •>-,
«Mösyö Fournier'yle Paris'e gitmeyi her zamankinden daha çok istiyorum.»
«Her zamankinden daha çok mu? Doğrusu kafanıza nasıl' -kurt girdiğini öğrenmek isterdim.»
«Kurt mu? Ah, rie kötü söz bu!»
Fournier'yle Japp evden ayrıldıktan sonra Belçikalı yandaki masaya giderek, oradan bir dergiyi aldı. Sayfalan çabucak açtık tan sonra durakladı. Aradığını bulmuştu.
Bir fotoğraftı bu. Altında, «Güneşe tapanlar,» diye bir yazı vardı. «Kontes Clcely Horbury'le Bay . Raymond Barr Le Pinet'de.»
Poirot mayolu kadınla adama baktı. Kolkola girmiş, birbirlerine gülümsüyorlardı. Sonra başını salladı. «Acaba insan bu konuda bir şeyler yapabilir mi? Evet, evet yapabilir, sanınm.»
9
Poirot'yla Fournier, Paris'e varır varmaz doğru Joliette Soka ğında üç numaralı eve gittiler. Sokak Sen Nehrinin güney tarafına düşüyordu. Üç numaralı binanın, diğer evlerden farklı bir yanı yoktu. Yaşlı bir kapıcı onları içeri alarak, soğuk bir tavırla Fourni-er'yi selamladı.
«Yine mi polis? Yakında evin adı çıkarsa hiç şaşma*'!» diyerek homurdaria homurdana kendi dairesine gitti.
Fournier, «Önce Giselle'in bürosuna gidelim,» dedi. «Bu katta bulunuyor.» Konuşurken cebinden bir anahtar çıkardı. «Kıpıyı kilitleyip mühürledik. ingiltere'deki Resmi Soruşturma sona erinceye dek kapalı kalması doğru olacaktı. Korkarım büroda bize yardım edebilecek bir şey yok.»
Mühürleri çıkararak kapıyı açtı. İçeri girdiler. Madamın bürosu havasız ve küçük bir yerdi. Bir köşede eski tip bir kasa, büyükçe bir yazı masası, birkaç tane blçimsiz koltuk vardı. Odanın tek penceresinin camları iyice kirliydi ve hiç açılmamış olduğu anlaşılıyordu.

Fournier çevresine bakınarak, omuzunu siikti. «Gördünüz ya? Hiçbîr şey yok. Hiçbir şey.»
Poirot masanın arkasına geçti. Koltuğa oturarak, Fourni-er'ye baktı. Eliyle önce masanın üstünü, sonra da altını yokladı «Burada bir düğme var. Bir zil.»
«Evet, kapıcıyı çağırmak için.»
«Madam Giseile önlem almış demek. Herhalde müşterileri zaman zaman sorun çıkanyorlardı.» Çekmecelerden bir ikisini açtığında içinde kâğıtlar, kalemler ve takvim olduğunu gördü Ancak çekmecelere bir tek belge bile konmamıştı. Poirot bunlara şöyle bir göz atıp. «Her tarafı sıkı sıkı arayarak, size hakaret etmek niyetinde değilim, dostum. Bulunacak bir şey olsaydı, herhalde çoktan elinize geçerdi.» Başını kaldırarak kasaya baktı. «Pek işe yarar gibi görünmüyor.» dedi.
Fournier de aynı düşüncedeydi. «Modası geçmiş bir kasa.» «İçi boş muydu?»
«Evet. O Allanın cezası hizmetçi bütün kâğıttan yakmıştı.» «Ah, evet, hizmetçi... Oda hizmetçisi. Onu görmemiz gerek.
Dediğiniz gibi odada ilgimizi çekecek hiçbir şey yok. Aslında çok ilginç! öyle değH mi?»
«Çok ilginç demekle neyi kastettiniz, Mösyö Poirot?»

«Yani bu odada Madam Giselle'le ilgili, onun asH kişiliğini gösterecek bir t e k eşya b H e yok. İşte ilginç olan b u . »
Fournier alay edercesine, «Madam Giseile duygusal bir kadın değildi,» diye cevap verdi.
Poirot ayağa kalktı. «Gelin, şu hizmetçiyi görelim... Madam Giselle'ln çok güvendiği o hizmetçiyi.»
Elise Grandier kısa boylu, şişman, orta yaşlı bir kadındı. Kıpkırmızı, yüzü ve zekâ dolu boncuk gözleriyle bir Poirot'ya. bir Fournier'ye bakıyordu.
Fransız, «Oturun, Matmazel Grandier,» dedi.
«Teşekkür ederim, mösyö.» Kadın sakin bir tavırla bir iskemleye oturdu.
— 70 —
«Mösyö Poirot'yia ben bugün Londra'dan döndük. Madamın ölümüyle Rgili dan Resmi Soruşturma dün yapıldı. Olayın kuşku götürür bir yanı yok. Madam Giseile'i zehirlemişler.»
Kadın ciddi bir tavırla başını salladı. «Söylediğiniz çok korkunç, mösyö. Madamı zehirlemişler demek? Böyle bir şey kimin aklına gelirdi?»
«işte belki siz bize bu konuda yardım edebilirsiniz, matmazel?»
«Tabii mösyö, pdise yardım için elimden geleni yapanm. Ama ben hiçbir şey bilmiyorum. Hiçbir şey.»
Fournier sert bir sesle, «Madamın düşmanlan olduğunu biliyorsunuz,» dedi.
«Bu doğru değil. Madamın neden düşmanları dsun?»
Fransız alayla, «Haydi, haydi, matmazel,» diye cevap verdi. «Tefecilik kday iş değildir, insan bu yüzden düşman kazanır.»
Elise onayladı. «Doğru. Madamın müşterileri bazen hoş olmayan davranışlarda bulunurlardı.»
«Bağınp çağırırlardı değil mi? Madam Giseile'i tehdit ederlerdi?»
Hizmetçi başını salladı. «Hayır, hayır, yanılıyorsunuz. Tehdit eden onlar değildi- Müşteriler ağlarlar, inlerler, şikâyet eder, parayı ödeyemeyeceklerini söylerlerdi. Yani buna benzer şeyler.» Sesinde derin bir boğuntu vardı.
Poirot söz karıştı. «Herhalde müşteriler bazen borçlarım öde-yemiyorlardt, değil mi?»
Elise Grandier omuzunu siikti. «Belki. Ama bu yalnızca onların soruna Zaten sonunda parayı verirlerdi.» Sesinde memnunluk vardı şimdi.
Fournier, «Madam Giseile,» dedi. «Aman dinlemeyen bir kadındı. Değil mi?»
«Madam o şekilde hareket etmekte haklıydı.»
«Onun kurbanlanna acımıyor musunuz?»
«Kurbanlar! Kurbanlar!» Elise sabırsız bir tavırla konuşmaya
— 71 —
başlamıştı. «Konuyu anlamıyorsunuz. Gırtlağınıza kadar borca batmanız şart mı? Gelirinize uygun bir şekilde yaşamayıp, lüks bir hayat sürmeye kalkışmanız? Koşup borç almanız ve ondan sonra sanki bu para size armağan edilmiş gibi davranmanız? Mantıksızca, aptalca bir davranıştır bu. Madam her zamag adil davranırdı. Borç verir ve zamanı gelince ödenmesini beklerdi. Onun hiç borcu yoktu. Hep dürüst bir şekilde davranırdı. Burada ödenmemiş bir tektetura bile bulamazsınız. Madamın sert ve acımasız olduğunu söylemekle haksızlık ediyorsunuz! Aslında çok yufka yürekliydi. Yoksullara yardım eder, yardım kurumlanna para verirdi. Kapıcının karısı hastalandığı zaman onun hastane masraflarını yine madam ödedi.» Elise sustuğunda öfkesinden yüzü kızarmıştı. Sonra, «Anlamıyorsunuz,» diye mırıldandı. «Hayır, madamı hiç anlamamışsınız.»
Foumier hizmetçinin öfkesinin geçmesini bekledi. «Az önce madamın müşterilerinin sonunda borçlarını mutlaka ödediklerini söylediniz. Madamın onları buna mecbur etmek için hangi yola başvurduğunu biliyor musunuz?»
Elise omuzunu silkti. «Ben hiçbir şey bilmiyorum mösyö. Hiçbir şeyfr»
«Ne var ki, madamın kâğıtlannı yakacak kadar bir şeyler biti-yormuşsunuz.» '
«Ben yalnızca madamın emirlerini yerine getirdim. Madam Giselie bana, 'Bir kazaya uğrarsam veya hastalanır ve evden uzakta bir yerde ölürsem, işimle ilgili kâğıtların hepsini yak,' demişti.»
Poirot sordu. «O kâğıtlar aşağıdaki kasada mı duruyordu?» «Evet, efendim. Madamın işiyle ilgili kâğıtlar...» «Demek onlar aşağıdaki kasadaydılar.»
Belçikalının üstelemesi, kadının kızarmasına neden olmuştu. «Ben madamın

emirlerini yerine getirdim.» Poirot güldü. «Onu biliyorum. Yalnız kâğıtlar o kasada değildi öyle değil mi? Çünkü kasa oldukça eskiye benziyor. Amatör

bir hırsız bHe onu kolaylıkla açabilir. Astında kâğıtlar başka bir yerdeydi... Belki de madamın yatak odasında.»
Elise bir an sesini çıkarmadı. Sonra da, «Evet, öyle.» diye cevap verdi. «Madam her zaman müşterilerine kâğıtların aşağıdaki kasada olduğunu söylerdi. Tabii aslında o kasa göstermelikti. Her şey madamın yatak odasındaydı.» «Bize yerini gösterir misiniz?»
Elise ayağa kalktı. İki adam, hizmetçinin peşinden gittiler. Yatak odası oldukça büyüktü. Buraya büyük, süslü püslü, ağır eşyalar konulmuştu. O yüzden insan içeride rahatça dolaşamı-yordu. Bir köşede büyük, eski tip bir sandık durmaktaydı. Elise onu açıp içinden ipek astarlı, eski moda bir alpaka elbise çıkardı. Elbisenin iç kısmında büyük bir cep vardı.
«Kağıtlar bunun içindeydi, efendim. Hepsi büyük, üzeri mühürlü bir zarfa konmuştu.»
Fournier sert bir sesle, «Bize bundan söz etmediniz,» dedi. «Sizi üç gün önce sorguya çektiğim zaman bana bunu söyleme-diniz.»
«Özür dBerim, mösyö. Siz' bana kasada bulunması gerekli kâğıtlann nerede olduğunu sordunuz. Ben de size, 'Onları yak- -tim,' dedim. Bu doğruydu. Kâğıtların durduğu yer o kadar önemli değildi.»
Foumier başını salladı. «Doğru. Aslında o kâğıtların yakılmaması gerekiyordu, Matmazel Grandier.»
Elise somurtkan bir tavırla, «Ben madamın emirlerini yerine getirdim,» diye terslendi.
Foumier onu yatıştırmaya çalışarak, «Biliyorum, biliyorum. Uygun gördüğünüz biçimde davrandınız. Şimdi beni iyice dinlemenizi istiyorum, matmazel. Madam Giselie öldürüldü. Onu haklarında tehlikeli bazı şeyler bildiği bir kişi veya kişiler zehirlemiş olabilir. O tehlikeli bügiler yaktığınız o kâğıtlardaydı. Size bir soru soracağım, matmazel. Düşünmeden, hemen cevap vermeyin. O kâğıtlara, onları yakmadan önce bir göz atmış olabilirsiniz. Bu

garip karşılanacak bir konu değil. Eğer öyle bir şey yapmışsanız, hiç kimse sizi ayıplayamaz. Aksine böylece polisin eline İşe yarayacak bazı bilgiler geçmiş olur. Katil de bu şekilde yakalanır. Onun için bana açık açık cevap vermekten kaçınmayın. O kâğıttan yakmadan önce bir göz attınız mı?» dedi.
Elise kesik kesik soluyordu, öne doğru eğilerek, kelimelere basa basa konuşmaya başladı. «Hayır mösyö. Hiçbir şeye bakmadım. Hiçbir şeyi okumadım. O zarfı, mühürünü çıkarmadan ateşe attım.»
10
Foumier bir iki dakika kadar hizmetçiyi dikkatle süzdü. Ardından Elise'nin doğruyu söylediği kanısına vanp ümitsiz bir tavırla, «Yazık. Dürüst davranmışsınız, matmazel. Yine de bu üzüntü verecek bir durum.» diye konuştu.
«Çok üzgünüm, mösyö. Elimden bir şey gelmiyor.» Foumier bir koltuğa otururak cebinden bir not defteri çıkardı. «Sizi daha önce sorguya çektiğim zaman bana madamın adlarını bilmediğiniz müşterilerinin af dilendiklerinden söz ettiniz, öyleyse Madam Giselle'in müşterileri hakkında bir fikriniz vardı.»
«İzin verin de anlatayım mösyö. Madam bana bir tek isim bile söylemiş değil. Zaten benimle işi hakkında hiç konuşmazdı. Ama o da insandı, öyle değil mi? Bazen kendi kendine homurda-nıp, söylenirdi. Bazen de sanki ben kendisiymişim gibi konuşurdu benimle.»
Poirot öne doğru eğildi. «Bize bir örnek verebilir misiniz?» «Durun bakayım... A, evet.. Örneğin bir mektup gelirdi. Madam bunu açıp, okur sonra da gülerdi. Alay edercesine, 'O! Lady hazretleri,' derdi. 'Ağlayıp inliyorsun şimdi. Ama ne olursa olsun, paramı ödeyeceksin.' Veya bana döner, 'Ne budalalar,' diye bağınrdı. 'Kendimi garantiye almadan bol bol para verdiğimi sanıyorlar. Bilgi, garanti demektir, Elise. Bilgi kuvvettir.' işte bana böyle şeyler söylerdi.»
«Madam'tn buraya, gelen müşterilerinden bazılarını hiç gördünüz mü?»
«Hayır. Hemen hemen hiç görmedim, mösyö. Madamın bürosu ilk kattaydı ve müşterilerin çoğu hava karardıktan sonra gelirlerdi-.» "

«Madam Giseile, İngiltere'ye gitmeden önce Paris'te miydi? Yoksa başka bir yerde mi?»
«Paris'e bir gün önce, akşamüstü dönmüştü.»
«Peki neredeydi?»
«On beş gündür Paris'te değildi. Deauville, Le Pinet... Her Eylül oralara giderdi.»
«Şimdi iyi düşünün, matmazel. Madam size işimize yarayabilecek herhangi bir şey söyledi mi? Herhangi bir şey?»
Elise bir süre düşündükten sonra başını salladı. «Hayır, mösyö. Hiçbir şey anımsamıyorum. Yalnızca madamın keyfi yerindeydi. 'İşler iyi gidiyor,' dedi. Yolculuğu kârlı olmuştu. Sonra bana Üniversal Havayollarına telefon etmemi ve ertesi gün için Londra seferine yer ayırtmamı söyledi. Sabah erken kalkan uçak doluydu. Onun üzerine madam, on iki uçağı için bilet aldı.»
• «Madamın İngiltere'ye gitmesinin amacı neydi? Bunu size söyledi mi? işi acele miydi?»
«Hayır, hayır, mösyö. Madam İngiltere'ye sık sık gider ve çoğunlukla bana bir gün önce haber verirdi.»
«Son akşam müşterilerinden biri gelip madamı gördü mü?»
«Böyle bir müşterinin geldiğini sanıyorum, mösyö. Yine de pek emin değilim. Belki bunu kapıcı Georges daha iyi bilir. Madam bana bu konuda hiçbir şey söylemedi.»
Foumier cebinden birkaç resim çıkardı. Tanıklar mahkemeden çıkarken uzaktan çekilmişti. «Bu fotoğraflardaki kişileri tanıyabilecek misiniz acaba, matmazel?»
*- 74 —
- 75 -
Elise resimleri alarak teker teker baktı. Sonra da başını sallayarak, «Hayır, mösyö.» dedi.
.«öyleyse bir de Georges'la konuşalım.»
«Evet. Ama korkanm Georges'un gözleri pek sağlam değildir... Çok yazık...»
Fournler ayağa kalktı. «Artık gidelim. Tabii söylemeyi unuttuğunuz hiçbir şey yoksa, matmazel.»
«Ben? Ne olabilir ki?» Elise endişelenmiştl.
«Pekâlâ, demek hiçbir şey yok?.. Gelin, Mösyö Poirot... Pardon... Bir şey mi arıyordunuz?»
Gerçekten Poirot sanki bir şey anyormuş gibi odada dalgın dalgın dolaşmaya başlamıştı. «Evet... Doğru. Göremediğim bir şeyi arıyorum.»
«Neymiş o?»
«Fotoğraflar. Madam Giselle'in ailesinin... akrabalarının resimlerini.»
Elise, «Madamın ailesi yoktu,» diye başını salladı. «Hayatta yapayalnızdı.»
Poirot çabucak, «Bir kızı vardı ya,» dedi.
«Evet, doğru. Kızı vardı.» Elise içini çekti.
Poirot ısrarla, «Kızının hiç resmi yok mu?»
«Mösyö, durumu anlamıyorsunuz. Madamın bir kızı vardı, evet. Ama yıllar önceydi bu. Yani, madamın kızını tâ bebekliğinden beri bir daha gördüğünü sanmıyorum.»
Foumier sert bir sesle sordu. «Ne demek bu?»
Elise, «Ne demek olduğunu ben de bitmiyorum, mösyö. Zan-hedersem her şey madam çok gençken olup bitmiş. Duyduğuma göre Madam Giseile o günlerde çok güzel ve parasızmış. O sıralar belki evliydi belki de değil. Açıkçası ben evlenmiş olduğunu sanmıyorum. Herhalde çocuğu birinin yanına bırakıp ona kızına bakması için para verdi. Veya herhangi bir şekilde anlaştılar. Sonra, madam çiçeğe tutuldu. Az kalsın ölüyordu. İyileştiği
— 76 -
zamansa o eski güzelliği kalmadığı gibi artık aşka ve gençlik çıl-gınlıklanna hayatında yer yoktu, işte madam o zaman iş kadını oldu.»
«Ama parasını kızına bıraktı, değil mi?» Elise, «Tabii.» diye cevap verdi. «En doğrusu da buydu. İnsan servetini kendi kanından dan birine bırakmayıp da, kime bırakacak? O madamın öz kızıydı. Ayrıca Madam Giselle'in arkadaşları, dostlan yoktu. Her zaman yalnız yaşardı. Hayatta tek amacı para kazanmak ve zengin dmaktı. Çok az para harcardı. Öyle lüks düşkünlüğü de yoktu.»

«Size para bıraktığını biliyor muydunuz.» «Tabii, bundan haberim vardı. Madam bana karşı hep cömert davranırdı. Aylığımdan başka bana her yıl ayn para verirdi. Ona daima derin bir minnet duydum.»
Fournier, «Pekâlâ,» dedi. «Artık gidip, aşağıda Georges'la bir iki kelime konuşalım.»
Poirot mırıldandı. «Ben bir iki dakika sonra gelirim.» «Nasıl isterseniz.» Foumier çıktı.
Poirot odada bir kere daha dofaştı. Sonra bir kdtuğa oturarak, gözlerini El isa'e dikti.
Onun ısrarit bakıştan yüzünden Fransız kadın sıkıntılı sıkıntılı kımıldamaya başladı, «öğrenmek istediğiniz başka bir şey mi var?»
Poirot, «Matmazel Grandier.» dedi. «Hanımınızı kimin öldürdüğünü biiyor musunuz?»
«Hayır, mösyö. Tann'nm huzurunda yemin ederim ki. barrri-yorum.» Kadın içtenlikle konuşmuştu.
Poirot ona dikkatte baktıktan sonra başını eğdi. «Pekâlâ. Bunu kabul ediyorum. Ancak bilmek ayn, kuşkulanmak ayrıdır. Sizce bu işi kim yapmış olabilir.»
«Bu konuda en ufak bir bilgim b»e yok, mösyö. Bunu polise de söyledim.»
«Ona başka bir şey, bana daha başka bir şey söyleyebilirsiniz.»

«Ne demek istiyorsunuz, mösyö? Böyle bir şeyi niçin yapa-
«Çünkü polise bilgi vermekle, özel bir kişiye açılmak arasında büyük fark vardır.»
Elise, «Evet,» diye itiraf etti. «Bu doğru.» Yüzünde kararsızlığını belirten bir anlam belirdi. Derin derin düşünüyordu.
:~ Poirot öne doğru eğilip konuşmaya başladı. «Size bir şey söyleyeyim mi, matmazel Grandier? Ben mesleğim gereği anlatılanlara hiçbir zaman inanmam. Yani kanıtlanmayan hiçbir şeye inanmam demek istiyorum. Önce şu adamdan, sonra da şu kadından kuşkulanmam. Herkesten kuşkulanırım. Bir suçla ilgisi olan, herkes bence suçludur. Ancak suçsuzluklan kanıtlandıktan sonra onların suçsuz olduklannı kabul ederim.»
Elise Grandier öfkeyle kaşlarını çattı. «Yani... benim madamı öldürdüğümden kuşkulandığınızı mı söylemek istiyorsunuz? İşte bu biraz fazla! inanılmayacak kadar kötü bir düşünce bu.» iri göğsü kabarıp kabarıp iniyordu.
Poirot, «Hayır,» dedi. «Madamı öldürmediğinizi biliyorum. Madamın katili o uçaktaydı. Onun için katil siz değilsiniz. Tabii bir suç ortağınız olabilir. Cinayetten önce madamın yolculuğu hakkında birine bilgi vermiş olabilirsiniz.»
«Böyle bir şey yapmadım. Yemin ederim ki yapmadım!» Poirot bir süre sessizce hizmetçiyi süzdü. Sonra da başını salladı. «Size inanıyorum. Ama buna rağmen sakladığınız bir şey var... Evet, evet, var! Beni dinleyin, size bir şey söyleyeceğim. Her cinayet olayında insan tanıkları sorguya çekerken mutlaka böyle bir şeyle karşılaşır. Herkes bir şey saklamaya kalkar. Bazen... hatta çoğunlukla bu zararsız, hatta cinayetle hiçbir İlgisi olmayan bir şeydir. Dediğim gibi tanıkların sakladıkları bir şeyler mutlaka vardır. İşte şimdi siz de aynı durumdasınız. Saklamayın! Ben Hercule Poirot'yum ve böyle şeyleri hemen sezerim. Az önce arkadaşım Mösyö Fournier size başka bir şey olup olmadığını sorduğu zaman bir an kaygılandığınızı gördüm. Kaçamaklı
cevap verdiniz. Biraz önce ben de size polise söylemeyeceğiniz bir şeyi, bana açıklayabileceğinizden söz ettiğim zaman uzun uzun düşündünüz. O halde böyle bir şey gerçekten var. Bunun ne olduğunu anlamak istiyorum.»
«Önemli bir şey değil...»
«Belki... Belki... Ama yine de bunun ne olduğunu bana söylemez misiniz?» Hizmetçi duraklayınca ekledi «Benim polis olmadığımı unutmayın.»
«Bu doğru...» Elise Grandier kısa bir duraksamadan sonra devam etti. «Mösyö, güç durumdayım. Madam benim ne yapmamı isterdi, işte bunu bilemiyorum.»
«Çift kafa, tekten iyidir, diye bir söz vardır. Benim düşüncemi almak istemez misiniz? Bu sorunu birlikte inceleyelim.»
Kadın hâlâ kararsızca Poirot'ya bakıyordu. Belçikalı gülümsedi, «iyi bir bekçisiniz, Elise. Bu konunun hanımınıza olan bağlılık duygunuzla ilgisi var anlaşılan.»

«Bu çok doğru, mösyö. Madam her zaman bana güvenirdi. Onun yanına girdiğim günden beri ona büyük bir bağlılıkla hizmet ettim.»
«Madama size yaptığı bir iyilikten dolayı minnet duyuyordunuz, değil mi?»
«Çok zekisiniz, mösyö, doğru. Bunu açıklamaktan kaçınmıyorum. Gençliğimde aldatıldım, mösyö. Biriktirdiğim paralar çalındı ve üstelik bir de çocuğum oldu. Madam bana çok iyi davrandı. Çocuğumun çiftçilik yapan bir çift tarafından büyütülmesini sağladı, iyi bir çiftlikti orası. Kan koca da çok dürüsttüler. Madam İşte o sırada bana kendisinin de bir anne olduğunu söyledi.»
«Madam size çocuğunun yaşını söyledi mi? Onun hakkında etraflıca bilgi verdi mi?»
«Hayır, mösyö. Hayatının o kısmı çok gerilerde kalmış gibi konuştu. 'Böylesi daha iyi,' dedi. 'Kızıma bakılıyor. Ona bir iş
— 78 -
- 79 -
veya meslek öğretilecek. Ayrıca ben öldüğüm zaman servetim kendine kalacak.'»
«Size kızı veya onun babası hakkında başka bir şey söylemedi m r ? »
«Hayır, mösyö. Ama bu konuda bir fikrim var...» «Lütfen konuşun, Elise.» «Tabii benimki yalnızca bir varsayım...» «Olsun, olsun.» '
«Bana madamın çocuğunun babası bir İngilizmiş gibi geli-
. «Böyle düşünmenize ne sebep oldu?»
«Kesin bir şey söyleyemem ama madam İngilizlerden söz ederken sesi çok acılaşırdı. Ayrıca iş ilişkilerinde İngilizlerin eline düşmeleri ona zevk verirdi. Dediğim gibi benimki yalnızca bir varsayım.»
«Ama bu önemli olabilir... Ya sizin çocuğunuz, Elise? Kız mıydı, yoksa erkek mi?»
«Kızdı, mösyö. Ne yazık ki, öldü... Beş yıl önce öldü.» «Ya... İnanın çok üzüldüm.» Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Poirot, «Şimdi Elise,» dedi. «Şimdiye dek söylemekten kaçındığınız şeyin ne okluğunu bana anlatın.»
Elise ayağa kalkıp Odadan çıktı. Bir dakika sonra döndüğünde elinde siyah kaplı eski bir not defteri vardı. «Bu küçük defter madamındı. Tam ingiltere'ye hareket edeceği sırada defteri bulamadı. Arad> ama ben defteri o gittikten sonra buldum. Yatağının yanına düşmüş. Madam dönünceye kadar saklamak için defteri kendi odama götürdüm. Madam Giselie'fo ölümünü duyar duymaz, kâğıtları yakttm. Gelgeielim defteri ne yapacağımı bilmiyordum. Çünkü madam bana bu konuda emir vermemişti.»
«Madamın öldüğünü ne zaman duydunuz?»
Elise bir an duraksadı.
Poirot, «Bu haberi polisten aldınız değil mi?» diye konuştu. «Buraya odalan aramaya geldiler ve kasanın boş olduğunu gör-
düler. Siz onlara kâğıttan yaktığınızı söylediniz. Aslında bu işi onlar gittikten sonra yaptınız. Öyle değil mi?»
Elise itiraf etti. «Evet, öyle mösyö. Onlar kasaya bakarlarken mühürlü zarfı sandıktan aldım. Evet, onlara kâğıtlann yanmış olduğunu söyledim. Aslında bir bakıma doğruydu. Kâğıttan İlk fırsatta yaktım. Madamın emirlerini verine getirmem gerekiyordu. Ne güç durumda olduğumu anlıyorsunuz değil mi? Yaptığımı polise açıklayacak mısınız? Eğer açıklarsanız benim için çok kötüdür.»
;
«Matmazel, iyi niyetle hareket ettiğinizden eminim. Ama buna rağmen, kâğıtlar yakıl masaydı çok daha İyi olurdu. Eh, olan olmuş artık. Bunun için üzülmek yersiz. Kâğıtlann yandığı saati Mösyö Fournier'ye açıklamamın yaran yok. Şimdi bakalım bu küçük defterin İçinde bjze yardımı dokunacak bir şeyler var mı?»
Elise başını salladı. «Olduğunu sanmıyorum, mösyö. Bu madamın bazı şeyleri unutmaması için kullandığı bir defterdi. İçinde yalnızca numaralar var. Dosyalar ve belgeler olmadıkça, bu defter hiçbir işe yaramaz sanırım.» Defteri istemeye istemeye Poirot'ya uzattı.
Belçikalı bunu alarak, sayfaları çevirmeye başladı. Bunlara eğri bir yazıyla bir şeyler karalanmıştı. Hepsi birbirine benziyordu. Bir numara ve kısa bir açıklama. . •
«CX.265 Banker. Zimmet.»
«GF. Fransız Meclis üyesi. Kaçakçılık.»
Defterde böyle yirmi kadar kayıt vardı. En sona da kurşunkalemle birkaç satır yazılmıştı.

«Le Piriet - Pazartesi. Kumarhane, 10.30. Savoy Oteli - saat 5. ABC. Fleet Sokağı, saat 1 1 . »
Bunlardan hiçbiri tam sayılmazdı. Madam Giselie'in bu defleri gerçekten bazı şeyleri unutmaması için kullandığı anlaşılıyordu.
Elise endişeyle Poirot'ya bakıyordu. «O yazıların hiçbir anla-

mı yok, mösyö. Veya bana öyle geliyor. Tabii o sözlerin hepsinin madam için bir anlamı vardı.»
Belçikalı defteri kapayarak, cebine attı. «Bu bize yararlı olabilir, matmazel. Defteri bana vermekle akıllılık ettiniz. Bu yüzden vicdan azabı çekmeniz yersiz olur. Çünkü Madam Giselle size bu defteri yakmanızı söylememiş.»
Elise' in yüzü biraz aydınlandı. «Bu doğru.»
«Bu konuda size bir emir verilmediği için defteri polise gös' termenizde bir sakınca yok. Ben işin bu tarafını hallederim. Böylece Mösyö Foumler de defteri daha önce ona vermediğiniz için size kızmaz.»
«Çok iyisiniz, mösyö.»
Poirot ayağa kalktı. «Artık Mösyö Fournter'nin yanına gideyim. Ha, aklıma gelmişken... Madam Giselle için uçakta yer ayırtacağınız zaman, havaalanına mı telefon ettiniz? Yoksa hava şirketine mi?»
«UnJversal Hava Şirketine telefon ettim, mösyö.»
«Şirket Capucines Bulvarında değil mi?»
«Evet, efendim. Capucines Bufvannda.»
Belçikalı kendi defterine bir iki şey yazdı. Sonra hizmetçiye dostça bir tavırla selam vererek, dışarı çıktı.
11
Foumler ihtiyar kapıcı Georges'la konuşmaya dalmıştı. Dedektifin öfkeli ve sinirli bir hali vardı.
Kapıcı o kalın ve boğuk sesiyle, «Polisten de böyle bir şey beklenir işte,» diye homurdanıyordu. «İnsana gelir gelmez aynı soruyu sorarlar. Ellerine ne geçeceğini sanırlar, onu da bitmezsin. İnsanın sonunda doğruyu söylemekten vazgeçeceğini ve yalan uydurmaya başlayacağını mı umarlar? Uygun yalanlar tabii. Polislerin işine gelecek palavralar.»
«Ben yalan değil, gerçeği istiyorum.» <
«İyi ya. Ben de size gerçeği söylüyorum. Evet, madamın ingiltere'ye hareketinden bir gece önce buraya bir kadın geldi. . Bana birtakım fotoğraflar gösterdiniz ve kadının resminin onların arasında olup olmadığını sordunuz. Ben de size başından beri," söylediğim şeyi tekrarladım. Gözlerim bozuk benim. Kadın geldiği sırada ortalık karardığı için onu iyice göremedim. Şimdi onu karşıma getirseniz, yine de tanıyamam herhalde, işte! Bunu size * dördüncü veya beşinci kez söyleyişim!»
«Kadının uzun mu kısa mı, sarışın mı, esmer mi olduğunu bile anımsamıyorsun, öyle mi? İnanılacak şey mi bu?» Fournier •• öfke ve alayla konuşmuştu.
«öyleyse inanmayın, bana vız gelir. Polisle uğraşmak hiç hoş değil. Bu hale düştüğüm için utanıyorum. Madam uçakta öldürülmemiş olsaydı mutlaka buraya gelip bu işi benim, ihtiyar Georges'un yaptığını iddiaya kalkışacaktınız. Polisler böyledir işte.»
Foümier öfkesini yenemeyerek bir şeyler söylemek üzereydi ki Poîrot çabucak arkadaşının koluna girdi. «Gejin, mon ami. Midem zil çalıyor. Basit ama nefis bir yemek yiyelim.»
Fournier saatine bir göz attı. «Haklısınız. Saat bir olmuş. Bu hayvanla konuşurken...» Ateş saçan gözlerle Georges'a baktı.
Poirot yaşlı adama cesaret aşılamak istermiş gibi gülümsedi. «Madam Giselle'e gelen isimsiz kadının ne uzun ne kısa, ne esmer ne sansın, ne zayıf ne şişman olduğu anlaşılıyor. Yine de bize şunu söyleyebilirsiniz sanırım; kadın şık mıydı?»
«Şık mı?» Georges şaşalamıştı.
Belçikalı, «istediğim cevabı aldım,» diye mırıldandı. «Kadın sıkmış. Bence, dostum, ona mayo da çok yakışırdı.»

Georges hayretle ona baktı. «Mayoyla mı? Mayoyla daha da nefis durur. Sen de aynı fikirde değil misin, dostum? Şuraya bir bak.» Londra'da, dergiden kestiği resmi yaşlı kapıcıya uzattı.
Kısa bir sessizlik olmuş. Georges hafifçe frkilmişti.
- 82 —
- 83 -
Poirot sordu. «Benimle aynı kanıdasın değil mi?»
Yaşlı adam resmi geri verdi. «İkisi de hayatından memnun. Kadınınki de mayodan başka her şeye benziyor. Çıplak gezsey-miş daha iyi olurmuş.»
Belçikalı, «Ah,» diye içini çekti. «Bunun nedeni son zamanlarda güneşin vücudumuza çok yararlı olduğunu öğrenmemiz. Böyle bir sav da İşimize geliyor tabii.»
Georges boğuk bir kahkaha attı. Poirot'yla Fournier güneşli sokağa çıktılar. Belçikalı yemekte arkadaşına Madam Giselle'in defterinden söz ederek, bunu ona uzattı. Fournier oldukça heyecanlıydı. Ama Elise'ye kızmıştı. Poirot karşı çıktı. «Normal bir şey bu. Çok normal. Böyle insanlar polis sözünden bile korkarlar. Başlarına türlü şey geleceğini düşünürler. Her ülkede böyledir bu.»
Fournier başını salladı. «Onun için bu konuda sizin gibi insanlar daha çok başarıya ulaşırlar, özel dedektifler, polislere oranla tanıklardan daha fazla şey öğrenebilirler. Oysa diğer taraftan bizim de kayıtlanınız, parmak izlerimiz ve koskocaman bir organizasyonumuz vardır.»
Poirot gülümsedi. «Onun için dostça, elele çalışalım...»
Fournier siyah defterin sayfalarını çevirmeye başlamıştı. Sonra kendi defterini çıkararak, not aldı. «Siz bunu başından sonuna kadar okudunuz değil mi, Poirot?»
«Hayır. Yalnızca bir göz attım, izninizle...»
Belçikalı defteri Fournier'den alarak, sayfaları çabucak kanş-tırdı. Sonra da bunu masaya bıraktı. İki adam bir an gözgöze geldiler.
Fournier, «Bazı kayıtlar...» diye söze başladı.
Poirot, «Beş,» dedi.
«Evet. Beş.» Defterden okudu. «Ct 52 İngiliz ladysi. Kocası.
RT.362 Doktor. Harley Sokağı.
MR.24 sahte antikalar.
XVB.724 İngiliz. Zimmete para.
GF.45 Cinayete teşebbüs. İngiliz.»
Poirot bağırdı. «Harika, dostum. Kafalanmız aynı şekilde çalışıyor. O küçük defterdeki kayıtlardan yalnızca bu beşi uçaktaki yolculara uyuyor. Şimdi bunlan teker teker inceleyelim.»
Fransız, «İngiliz ladysi. Kocası,» dedi. «Bu, Kontes Horbury olabilir. Bildiğime göre kadın müthiş kumarbazmış. Onun Gisel-le'den borç para alma olasılığı kuvvetli. Giselle'in müşterilerinin çoğu zaten o tip kadınlardı. 'Kodası' kelimesinin iki anlamı olabilir. Ya Giselle, kontesin borçlarını kocasının ödeyeceğini umuyordu ya da kadının elinde bir silah vardı. Bildiği bir sır. Kontesi bildiklerini kocasına açıklamakla tehdit ediyordu.»
Poirot başını salladı. «Tamam. Bu iki şıktan biri olabilir... Ben daha çok ikincisinin üzerinde duruyorum. Çünkü Giselle'i yolculuğa çıkmadan önce son gece gören kadının Kontes Horbury olduğundan eminim.»
«Demek siz de öyle düşünüyorsunuz?»
«Evet. Siz de aynı fikirdesiniz tabii. Bizim yaşlı kapıcının 'şövalyece' taraftan var anlaşılan. Giselle'e gelen kadını anımsamamakta ısrar edişi çok anlamlı. Kontesin mayolu resmini görünce hafifçe irkildi. Evet, o gece Giselle'e giden Kontes Horbury'di.»
Fournier ağır ağır, «Demek ki kontes, Giselle'in peşinden kalkıp Le Pinet'den Paris'e geldi. Kadının durumunun çok ciddi ve ümitsiz olduğu anlaşılıyor.»
«Evet, öyle sanınm.»
Fournier merakla Belçikalıya baktı. «Yine de bu varsayımlarınıza uymuyor. Öyle değil mi?»
«Dostum, size açıkça söylüyorum. Elimde, gerçek olduğuna inandığım bir kanıt var. Yanlış birini gösteren doğru bir ipucu. Ama gerisi karanlık. İpucum yanlış olamaz ancak...»
Fournier, «Bunun ne olduğunu bana söylemez misiniz?» dedi.

«Hayır. Çünkü yanılıypr olabilirim. Evet, tümüyle yanılıyor olabilirim. O zaman sizi de yanıltınm. Hayır, bırakın ikimiz de ken-
- 84 —
- 85 -
di düşüncelerimize göre hareket edelim... Şimdi küçük defterdeki ikinci satıra bakalım.»
Foumier okudu. « R T 362 Doktor, Hariey Sokağı.» «Bu ipucu da Dr. Bryant'ı işaret ediyor olabilir: Simizde fazla bir şey olmasa da bu İpucunu izlemek gerek.» «Bu iş Müfettiş Japp'e düşüyor tabii.»
Poirot güldü. «Bana da. Sonunda ben de bu işe burnumu sokmuş bulunuyorum.»
Foumier okumaya devam etti. «MR. 24 Sahte antikalar. Pek uzak bir olasılık. Yani bu kayıt Dupont'iarta ilgili belki. Ama doğrusu pek inanamıyorum,. Mösyö Dupont dünya çapında ünü olan bir arkeolog. Dürüstlüğüyle tanınıyor.»
Poirot, «Böyle bir şey onun işini kolaylaştırır tabii.» diye cevap verdi. «Bildiğiniz gibi en usta dolandırıcılar başlangıçta herkesin hayranlığını uyandıran, dürüstlüğüyle tanınmış kimselerdir.»
Fransız içini çekti. «Doğru... Çok doğru...»
Poirot ekledi. «Temiz şöhret bir doladırıcının en büyük yar-dımcısıdır. Evet, ilginç bir düşünce... Neyse devam edelim, dostum.»
«XVB. 724 biraz kanşık. ingiliz. Zimmete para.» Poirot onayladı. «Doğru. Bize fazla yardımı dokunacak bir şey değil bu. Parayı kimler zimmetine geçirir? Avukatlar? Bankerler? Kendine para emanet edilen herhangi bir kimse... Bu insan bir doktor, bir dişçi veya bir yazar olamaz. Geriye Bay James Ryder kalıyor. Belki adam zimmetine para geçirdi, sonra bunu örtmek için Giseile'den borç aldı. Son kayda gelince... GF. 45 Cinayete teşebbüs, ingiliz. Burada alan çok geniş. Yazar, dişçi, doktor, işadamı, garson, kuaför, soylu bir kadın... bunlardan herhangi biri GF. 45 olabilir. Yalnızca Dupont*lar, Fransız oldukları için bu listeye girmiyorlar.» Belçikalı elini sallayarak, garsonu çağırdı ve hesabı istedi. «Şimdi nereye gideceğiz, dostum.» «Surete'ye. Bana bir haber gelmiş olabilir.»
- 86 -
Surete binasında Foumier kendi odasına giderken, Poirot da eski dostu Mösyö Gilles'le konuşmaya daldı.
«Bizim Foumier tam size göre bir polis, Mösyö Poirot. Yeni düşüncelerin yanlısı. Suçtutann psikolojileri üzerinde durulması gerektiğine inanıyor, herhalde bu hoşunuza gider.»
«Tabii, tabii.»
«Foumier ingilizleri iyi tanır. Onu bu yüzden Londra'ya yolladık. O olay da oldukça ilginç, Mösyö Poirot. Madam Giselle tanınan bir kadındı. Öldürülüşü de bir garip. Yeriiterin yaptığı bir borudan fırlatılan zehirli bir diken. Allah Allah! Böyle bir şey olabilir mi?»
Poirot bağırdı. «Gerçekten öyle! Gerçekten! işin can alacak noktasına parmağınızı bastınız. Ah, işte Foumier de geldi. Galiba yeni haberler var?»
Melankolik yüzlü Foumier çok heyecanlı ve sevinçliydi. «Evet, evet Zeropulos adlı bir antikacı cinayetten üç gün önce birine bir yeril borusu ve üç diken satmış olduğunu bildirmiş. Şimdi...» Şefine doğru dönerek selam verdi. « . . . gidip o adamla konuşacağım.»
Gffles, «Tabii, tabii,» dedi. «Mösyö Poirot da seninle gelecek mi?»
Belçikalı, «İzin verirseniz,» diye gülümsedi. «Bu haber çok ilginç, çok.»
Zeropulos'un dükkânı St Honore Sokağındaydı. Oldukça lüks bir antikacıydı orası. Yani yaren milyonluk bir vazoya bir milyon vereceğiniz bir yer.
Mösyö Zeropulos küçük, parlak siyah gözlü, kısa boylu, şişman bir Rumdu. Bir hayli gevezeydi de. «Beyler, demek polistensiniz? Çok memnun oldum, çok. Lütfen benim odama gelir misiniz?... Evet, boruyla dikenleri ben sattım. Güney Amerika'dan gelme şeylerdi... Ben her şeyi satanm, beyler. Anlıyorsunuz değil mi? TabH özel bir alanım var, iran eşyalan. Mösyö Dupont ünlü Mösyö Dupont bu konuda bana tanıklık edebilir. Zaman zaman
- 87 -
gelip koleksiyonuma bakar, yeni nefer aldığımı, sorar. Kuşkulandığım parçalar hakkında bana düşüncesini söyler. Ne adamdır ol Ne adam! 0 bilgi! 0 anlayış! O hassaslık! Biliyorum konumuzun dışına çıkıyorum. Benim bir koleksiyonum var.

Onun dışında pek işe yaramaz şeyler sattığım olur. örneğin, Güney denizlerinden, Hindistan'dan, Japonya'dan, Bomeo'dan gelmiş birtakım eşyalar. Neyse... Bunların belirli bir fiyatı yoktur. Biri böyle bir parçayla ilgilenirse, kafamdan bir hesap yapar ve belli bir para isterim. Tabii sonunda bana istediğimin yarısını verirler. Ama şunu da itiraf edeyim, o zaman bile yine oldukça kâr etmiş sayılırım. Ne yalan söyleyeyim? O eşyaları ben çoğunlukla denizcilerden ucuza kapatırım.» Zeropulos derin bir soluk alırken hayatından çok memnun olduğu anlaşılıyordu. « « O boruyla dikenler uzun zamandan beri buradaydı. Belki iki yıldan beri. Şuradaki tepside, tahta tann heykelleriyle kızılderili başlığının yanında duruyordu. Kimse onların farkına bile varmamıştı. Sonra geçen gün bir Amerikalı geldi ve bana boruyla dikenlerin ne olduğunu sordu.» Fournier çabucak, «Bir Amerikalı mı?» dedi. «Evet, evet. Adam halis Amerikalıydı. Ama hoşlanılacak Amerikalılardan değildi. Dünyadan haberi olmayan, eve dönünce komşularına göstermek için ilgi çekici bir şey arayan bir tip. önceleri Mısır'a gidip Çekoslovakya'da yapılmış boncuklardan antikadır diye bol bol alırlar. Neyse... Ben onu hemen şöyle bir tarttım. Sonra da bazı yerli kabilelerinin o boruyla zehirli diken fırlattıklarını anlattım. Zehirin öldürücü olduğunu söyledim. 'Böyle şeyler her zaman bulunmaz,' dedim. 'Ender satılır böyle şeyler.' Fiyatı sordu. Şöyle ortalama bir şey söyledim ve pazarlığın başlamasını bekledim. Ama adam hemen çıkarıp parayı verdi. İşte o zaman aptallaştım. Yazık... daha fazla para isteyebiürmişim. Boruyla dikenleri paket ederek, kendisine verdim. Böylece alışveriş sona ermiş oldu. Sonra gazetelerde o tuhaf cinayeti ,okuyunca, düşünmeye başladım. Ardından polise haber verdim.»
Fournier kibarca, «Çok teşekkür ederiz, Mösyö Zeropulos,»

diye konuştu. «O boruyla dikenleri görseniz tanır mısınız? Tabii şu sıra ingiltere'de ama boruyla dikeni size göstereceğiz.»
Antikacı elleriyle İşaret etti. «Boru, şu uzunluktaydı. Kalınlığı da... şu dolmakalemim kadardı. Rengi açıktı. Pakette dört diken vardı. Uzun, sivri dikenler. Uçlarının rengi biraz soluktu. Arkalarına ise kırmızı floş bağlanmıştı.»
Poirot çabucak sordu. «Kırmızı floş mu?» «Evet. Biraz solmuştu...»
Fournier merakla, «Garip. Dikenlerden birinin ucuna sarı ve siyah floş bağlı olmadığından emin misiniz?»
«Sarı ve siyah mı? Olamaz, mösyö.» Antikacı kesin bir tavırla başını salladı. Fransız, Poirot'ya baktı. Belçikalının yüzünde memnun bir gülümseme vardı. Fournier, bunun nedeni nedir, diye düşündü. Poirot, Zeropulos'un yalan söylediğine mi karar verdi? Yoksa sebep bambaşka bir şey mi? Sonra antikacıya döndü. «Belki de sizin sattığınız boruyla dikenlerin bu cinayetle hiçbir ilgisi yok. Ancak ellide bir ihtimal olduğunu söyleyebilirim. Buna rağmen, Amerikalıyı bana tarif etmenizi istiyorum.»
Zeropulos ellerini açtı. «İşte sıradan bir Amerikalıydı. Hani sesi burnundan çıkan Amerikalılardan. Fransızca bilmiyordu ve tabii durmadan jiklet çiğniyordu. Bağa çerçeveli gözlük takmıştı. Uzun boylu ve fazla yaşlı değildi.» «Esmer miydi sansın mıydı?» «Bilmiyorum. Başında şapkası vardı.» «Onu bir daha görseniz tanırsınız değil mi?» Antikacı bundan pek emin değildi. «Bilmiyorum. Buraya bir sürü Amerikalı gelip gidiyor. Adamın öyle dikkati çekecek bir özelliği yoktu açıkçası.»
Fournier, Zeropulos'a uçaktaki yolculann resimlerini gösterdi. Ama antikacı Amerikalının onların arasında olduğunu sanmıyordu.
Dükkândan çıkınca Fournier, «Herhalde yanlış bir iz,» dedi.
Tam ve doğru bilgi. Kaç para aldınız? Bunu size kim verdi?»
«Kötü bir niteyim yoktu. Hiç aklıma gelmedi... Nereden bilirdim...»
«Kaç para? Ve kim?»
«Be... beş bin frank. Adamı daha önce hiç görmemiştim. Tanrım... mahvoldum!»
«Asıl konuşmazsanız, mahvolursunuz. Haydi biz her şeyi biliyoruz. Olayın nasıl olduğunu bize ayrıntılı olarak anlatın.»
Alnından terler akan Jules Perrot hızla ve kesik kesik konuşmaya başladı. «Kötü bir niyetim yoktu. Yemin ederim. Bir adam geldi. Ertesi gün İngiltere'ye gideceğini söyledi. 'Madam Gisel-le'le bir borç konusunu görüşmek istiyorum," dedi. 'Ondan para alacağım. Ama bu karşılaşmaya bir rastlantı havası vermem daha

doğru olacak. Madam Giselle'in de yann İngiltere'ye gideceğini biliyorum.' Benim yapacağım iş kolaydı. Yalnızca Madam Giselle'e sabah uçağının dolu olduğunu, ona Öğle uçağında yer ayıracağımı söyleyecektim. Bir de kendisine iki numaralı koltuğu verecektim, işte o kadar. Kendi kendime, bunun ne zararı var, diye sordum. Önemli bir değişiklik değil ki. Bütün Amerikalılar böyledir. İşlerini hep tuhaf bir şekilde yürütürler, işte böyle.»
Fournier sert bir sesle sordu. «Amerikalılar mı?»
«Evet, efendim. Gelen adam Amerikalıydı.»
«Onu tarif edin.»
«Uzun boylu, hafif kamburumsuydu. Kırlaşmış saçları, ufak, sivri bir sakalı, bağa çerçeveli gözlükleri vardı.» «O da kendine yer ayırttı mı?»
«Evet. Bir numaralı koltuğa. Yani Madam Giselle'e vereceğim koltuğun yanındakinl.» «Adamın ismi?»
«Silas Harper.»
Poirot ağır ağır başını salladı. «Uçakta o isimde bir yolcu yoktu. Bir numaralı koltuğaysa kimse oturmadı.»
«Evet, gazetede öyle bir yolcu olmadığını okudum. Onun için bu konudan söz etmeme gerek olmadığını düşündüm. Amerikalı uçağa binmediğine göre...»
Fournier buz gibi gözlerle adamı süzdü. «Önemli bir bilgiyi polisten gizlediniz bu çok ciddi bir durum.»
Poirot'yla birliktedışarı çıktılar. Jules Perrot korkuyla arkala-nndan bakıyordu-Kaldırımda Fournier şapkasını çıkararak eğildi. «Sizi selamla-nm, Mösyö Poirot- Bu nereden aklınıza geldi?»
«İki ayn konuşma yüzünden. Bir, bu sabah Paris'e gelirken uçakta bir adam cinayet sabahı 8.45 uçağıyla Londra'ya geçtiğini anlatıyordu. Uçağın bomboş olduğunu söyledi. İki, Elise, madamın emri üzerine Universal'a telefon ettiğini, ancak ona sabah seferinde yer kalmadığını söylediklerini anlattı. İşte bu iki konuşma'birbiriyle taban tabana zıttı. O zaman uçaktaki garsonun Madam Giselli daha önce gördüğünü anımsadım. Garson, 'Sabah servisindeyken madamı birkaç kere gördüm' demişti. Demek ki aslında Madam Giselle, daha erken uçakla gitmek âde-tindeydi.
Ama... bu kez biri madamın öğle uçağına binmesini İstemişti. Aynı uçakla Londra'ya gidecek olanı biri. Un'rversal'daki memur, neden sabah uçağının dolu olduğunu söylemişti? Bir hata mıydı bu? Yoksa bilerek uydurulan bir yalan mı?, Ben ikinci ihtimalin üzerinde durdum. Haklıymışım...»
Fournier bağırdı- «Her geçen dakika işler büsbütün kanşı-yor. önce bir kadının izindeydik. Şimdiyse bir adamın peşindeyiz, bir Amerikalının-" Duraksayarak Belçikalıya baktı.
Poirot hafifçe başını salladı. «Evet, dostum. Paris'te Amerikalı taklidi yapmak çok kolay. Burundan gelen bir ses, sakız, bağa çerçeveli bir gözlük... Sahnede seyrettiğimiz Amerikalılardan bu.» Cebinden dergiden kesmiş olduğu resmi çıkardı.
«Neye bakıyorsunuz?,>
«Kontesin mayolu resmine.»
«Yani... hayır - olamaz. Kontes ufaktefek, sevimli, narin. O

uzun boylu bir Amerikalı rolü oynayamaz. Evet, kadın zamanında aktrlsmiş ama bu rolü oynaması olanaksız. Hayır, dostum, bu olamaz.»
Hercule Poirot, «Ben böyle bir savda bulunmadım ki,» diye cevap verdi. Fakat hâlâ merakla fotoğrafa bakıyordu.

12

Kont Horbury büfenin önünde durarak, dalgın bir hareketle tabağına börek aldı. Stephen Horbury yirmi yedi yaşındaydı. İlk bakışta nasıl bir insan olduğunu anlamak kolaydı. Spora, açık havaya düşkün, pek zeki olmayan biriydi. Şefkatli, biraz gerikafalı, son derece sadık ve inanılmayacak kadar da inatçıydı.
Kont tabağını masaya götürerek oturdu. Kahvaltısından bir iki lokma alırken gazeteyi açıp baktı sonra kaşlannı çatarak biraz kahve içti. Bir an kararsızca durup, sonra ayağa kalktı. Yemek odasından çıkarak, geniş holü geçti. Yukarıya

çıktı. Bir kapıya vurarak, biraz bekledi. Sonunda içeriden tiz bir ses, «Buyrun.» dedi.
Kont Horbury odaya girdi.
Güneye bakan, güzel, geniş bir yatak odasıydı burası. Cicely Horbury büyük oymalı yatağındaydı. Gül rengişifon geceliği, sarı saçlanylâ çok gü2eldi. Yanındaki komodinin üzerine kahvaltı tepsisi konmuştu. Genç kadın kendine gelen mektuplan açarken oda hizmetçisi odada dolaşmaktaydı.
Böyle bir manzarayla karşılaşan bir erkeğin soluğu sıklaşırdı ama kansının bu güzel görünüşü Kont Horbury'i etkilemedi bile.
Üç yıl önce Cicely'nin güzelliği genç adamı deliye çevirmişti neredeyse. Çılgıncasına, körcesine âşık olmuştu. Oysa artık bu aşk geçmişti. Genç kont ne delilik etmiş olduğunu çok iyi biliyordu. Artık aklı başına gelmişti.
Kontes Horbury şaşkinltkla. «A, Stephen?» dedi.
Kont sert bir sesle, «Seninle konuşmak istiyorum,» diye cevap verdi. «Yalnız...»
Kontes Horbury oda hizmetçisine dönerek, «Madeleine. Haydi, o işleri bırak ve git.» diye konuştu.
Fransız kız, «Emredersiniz, m'lady,» diye mırıldandı. Göz-ucuyla Kont Horbury'e baktıktan sonra çabucak odadan çıktı.
Stephen Horbury kız kapıyı kapayıncaya dek bekledi. Sonra, «Buraya neden geldiğini öğrenmek istiyorum, Cicely...» dedi.
Kontes Horbury biçimli omuzlannı sllkti. «Neden gelmeye-yim, Stephen?»
«Neden mi gelmeyesin? Bunun için bir sürü neden var.»
Kadın, «Aman, nedenler,» diye mırıldandı.
«Evet, nedenler. Aramızdaki her şey bitti. Seninle birlikte yaşama komedisine devam etmemeye karar vermiştik. Herhalde anımsıyorsun. Sana Londra'daki evi ve bir de cep harçlığı verdim. Gerektiğinden fazla cömert bir cep harçlığı... Belli bir sınır içinde bildiğin gibi hareket etme hakkın vardı. Şimdi neden ansızın şatoya döndün?»
Cicely tekrar omzunu sllkti. «Bunu daha doğru buldum.»
«Yani yine paraya mı ihtiyacın var?»
Kontes Horbury bağırdı. «Senden nefret ediyorum! Sen erkeklerin en cimrisisin!»
«Cimri? Cimri ha? Savurganlığın yüzünden Horbury şatosunu ipotek etmek zorunda kaldığımı unuttun galiba?»
«Şato, şato, şato! Aklın fikrin hep şatoda! Senin için Horbury her şeyden önemli. Şatoda oturacaksın, ata bineceksin, ava gideceksin! Bir kadın için hayat mı bu?»
«Bazı kadınlar böyle şeylerden hoşlanırlar.»
«Evet, Venetia Kerr gibi kadınlar. O da yan at zaten. Sen aslında onun gibi biriyle evlenmeliydin.»
Kont Horbury pencereye doğru gitti. «Artık bunun için biraz geç. Ben seninle evlendim.»

«Ve bu evliliği sona erdiremiyorsun!» Cicely kin ve zaferle güldü. «Beni başından atmak istiyorsun ama başaramayacaksın.»
Genç adam, «Bütün bunları tekrar tekrar konuşmamız şart mı?» dedi.
«Ah, ne ciddi ve sadık bir erkeksin. Arkadaşlarıma söylediğin sözleri tekrarladığım zaman gülmekten katılıyorlar.»
«Canları istiyorsa gülebilirler. Şimdi asıl konumuza dönelim mi? Yani buraya gelme nedenine.»
Ne var ki, karısı bu sözlere aldırmad* bile. «Gazetelere artık benim borçlarımdan sorumlu olmadığın hakkında ilan vermişsin. . Sence bir beyefendinin yapacağı bir şey mi bu?»
«O önlemi almak zorunda kaldığım için ben de üzgünüm. Hatırlarsan, sana söyledim. Kaç kez uyardım. Tabii sen aldırmadın. Borçlannı ödedim. Kumara ne kadar düşkün olduğunu biliyorsun... Ama bütün bunlardan söz etmenin ne gereği var? Şimdi Horbury şatosuna neden geldiğini anlamak istiyorum. Buradan hep nefret ederdin. Şatoda sıkıntıdan patlardın.»
Cicely Horbury'nin küçük yüzünde somurtkan bir anlam belirdi. «Btı ara bunu daha uygun buldum.»

«Bu ara daha uygun mu buldun?» Kont bu sözleri düşünceli bir tavırla tekrarlamıştı. Sonra aniden sert bir sesle, «Cicely, o yaşlı Fransız kadından para mı aldın?» diye sordu.
«Hangi kadın? Ne demek istediğini anlayamadım.»
«Ne demek istediğimi pekâlâ biliyorsun. Şu Paris uçağında öldürülen kadını kastediyorum. Senin bindiğin uçaktaki Fransızı. O kadından borç para mı aldın?»
«Hayır, ne münasebet! Böyle şeyler de nereden aklına gelir?»
«Aptalca hareket etme, Cicely. Eğer o kadından borç aldıy-san, bana açıkça söyle. O olayın henüz kapanmadığını unutma. Resmi Soruşturmada kadını bilinmeyen bir-kişinin veya kişilerin öldürdüğüne karar verildi, iki ülkenin polisi hâlâ olayla uğraşıyor.
- 96 —
Gerçeği ortaya çıkarmalan yalnızca zaman meselesi. Fransız kadın mutlaka geride bazı belgeler, kâğıtlar bıraktı. Eğer, senin onunla ilişkin olduğunu gösterecek bir kanıt varsa, buna daha önceden hazırlanmalıyız. Avukatla konuşmamız iyi olur.» ~--
«O Allanın cezası mahkemede tanıktık ettim ve kadim tanımadığımı söyledim yal» Kocası alaylı bir tavırla, «Bu fazla bir şeyi kanıtlamaz,» dedi. «Eğer Giselle'le bir ilişkin varsa, polis bunu yakında ortaya çıka-nr.»
Cicely öfkeyle yatakta doğruldu. «Belki de kadını benim öldürdüğümü düşünüyorsun. O uçakta ayağa kalkıp, yanaklanmı şişirdim ve zehirli dikeni boruyla kadına fırlattım. Hah, saçma!»
Stepnen düşünceli bir tavırla başını salladı. «Evet, bütün olay bir garip. Ama İçinde olduğun durumu anlamanı istiyorum.»
«Durum? Hangi durum? Söylediklerimin bir kelimesine bile inanmıyorsun. Korkunç bir şey bu. Sonra... birdenbire benim için bu kadar kaygılanmanın nedenini anlayamıyorum? Sanki bana bir şey olursa çok aidınrsın da. Benden nefret ediyorsun. Benden hiç hoşlanmıyorsun. Yann ölsem sevinir, bayram edersin! Neden şimdi böyle rol yapıyorsun?»
«Fazla H e r i gitmiyor musun? Biliyorum, benim eski kafalı olduğumu düşünüyorsun. Benim için aile ismim ve şerefim çok önemli ve değerli. Herhalde bu senin aşağı göreceğin modası geçmiş bir duygu... Ne yapalım ben böyleyim işte.» Aniden dönerek, odadan çıktı. Şakağındaki bir damar hızla atarken kafasında düşünceler birbirini kovalıyordu. Nefret. Nefret. Evet, bu gerçekten doğru. Yarm ölürse bayram edermisim? Hah, o zaman hapisten çıkmış bir insan gibi hissederdim kendimi... Hayat ne garip? Onu revüde gördüğüm zaman küçücük bir kıza benziyordu. Melek gibi, güzel, küçük bir kıza... Zavallı budala! Zavallı budala Stephen! Onun için deli oluyordum! Çıldırmıştım adeta. Tatlı, masum, sevimli bir hali vardı. Oysa kinci, boş kafalı, görgüsüz ve
— 97 — Ölüm Diken Ü s t ü n d e / F: 7
ahlaksız bir kadınmış... evlenir evlenmez iç yüzü ortaya çıktı. Artık onun güzelliğini bile görmüyorum.
Genç adam ısbk çalınca bir köpek koşarak yaryna geldi. Konta hayranlıkla bakıyordu. Stepnen Morbury eğilerek, hayvanın uzun kıiaklannı okşadı.
«Betsy'cik...» Başına bir şapka geçirerek, yanında köpeğiyle evden çıktı. Ağır ağır dolaşırken biraz kendine gelmeye başladı. 0 sinirli hali kalmamıştı. En sevdiği atının boynunu okşayıp seyislerle konuştu. Çiftlik evine giderek, çiftçinin kansıyta bir iki laf etti.
Peşinde köpeği, dar bir kır yolundan ilerlerken, kır atına binmiş olan Venetia Kerr karşısına çıktı.
Lady Venetia atın üzerinde gerçekten çok hoş duruyordu. Kont Horbury, ona hayranlık ve sevgiyle baktı.
«Merhaba Venetia.»
«Merhaba Stepnen.»
Bir süre havadan sudan, at satışlanndan söz ettiler.
Sonra Kont, «Cicely burada.» diye konuştu.
«Burada, şatoda mı?» Venetia hayretini betli etmekten hoşlanmayan bir kadındı. Yine de sesinden bu işe çok şaşırdığı anla şriryördu.
«Evet. Dün gece geldi.» Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Stephen, «Sen Resmi Soruşturmadaydın değH mi, Venetia?» diye sordu. «Şey... nasıl gitti?»

Genç kadın bir an düşündü. «Kimse fazla bir şey söylemedi ve bir açıklamada bulunmadı. Ne demek İstediğimi anlıyorsun değümi?»
«Polis de fazla bir bilgi vermiyor tabii.»
«Evet»
Kont, «Bu olay seni rahatsız etmiş olmalı.» dedi.
«Tabii, hoşa gidecek bir şey değfldi. Ama doğrusu fazla sıkılmadım. Savcı iyi bir insandı.»
Stepnen dalgın dalgın elini çite vurdu. «Şey... Venetia, bu konuda bir fikrin var mı? Yani... cinayeti kim işlemiş olabilir?»
- 96 —
Venetia Kerr başını yavaşça salladı. «Hayır.» Bir an durdu. Söylemek istediklerini Stephen'i incitmeden nasıl anlatacağını düşündü. Sonra, hafifçe güldü. «Her neyse katil ne Cicely, ne de benim. Bunu kesinlikle biliyorum. Böyle bir şey yapmaya kalksay-dım hemen beni görürdü. Ben de onu.»
Kont da güldü. «Eh, öyleyse bir sorun yok.» Venetia şaka etmiş--gibi davranmışsa da Stepnen'in sesinden oldukça rahatladığını anlamıştı. Venetia, demek ki bazı kuşkulan varmış, diye düşündü.
Stepnen, «Venetia,» dedi. «Birbirimizi uzun zamandan beri tanıyoruz, değil mi?»
«Evet. Çocukken gittiğimiz o korkunç dans okulunu anımsıyor musun?»
«Nasıl anımsamam? Bana seninle her şeyi konuşabHirmişim gibi geliyor...»
«Tabii konuşabilirsin.» Venetia bir an duraksadı. Sonra da sakin bir sesle konuşmasını sürdürdü. «Cicely konusu bu galiba...»
«Evet. Bak, Venetia. Cicely'nin o Giselle denilen kadınla herhangi bir ilişkisi var miydi?»
Venetia ağır ağır cevap verdi. «Bilmiyorum... Ben başka yerdeydim bildiğin gibi. Henüz Le P i n e t l e ilgili dedikoduları duymadım.»
«Peki, sen bu olay hakkında ne düşünüyorsun?»
«Açıkçası Cicely'nin Giselle'den para aldığını duyarsam, buna hiç şaşmam.»
Stepnen düşünceli bir tavırla başını salladı. «Evet...»
Venetia sevgiyle, «Bu seni üzer mi?» diye sordu. «Sonuçta artık birbirinizle bir ilişkiniz yok. Bu olay da yalnızca Cicely'i ilgilendirir»
«O karım olduğu sürece bu olay beni de ilgilendirir.»
«Ondan boşanmak istiyor musun?»
«Cicely buna yanaşmıyor.»
- 99 -
«Eline fırsat geçseydi boşar miydin?»
«Hem de nasıl!» Genç adamın sesi sertleşmişti.
Venetla düşünceli düşünceli, «Herhalde Cicely de bunu biliyor.» diye mırıldandı. «Evet.»
ikisi de susuyorlardı şimdi.
Venetia, Cicely, bir Mart kedisi kadar ahlaksız, diye düşünüyordu. Bunu çok iyi biliyorum. Ama dikkatli aynı zamanda. Son derecede sinsi ve kurnaz. Sonra yüksek sesle, «Demek durum fazla ümit verici değil,» dedi.
Stephen, «Öyle,» diye başını salladı. Sonra da birden, «Serbest olsaydım, benimle evlenir miydin, Venetia?» dedi.
Genç kadın gözlerini atının kulağına dikerek, oldukça ifadesiz bir sesle, «Herhalde evlenirdim,» diye cevap verdi.
Stephen! Tâ çocukluğundan beri Stephen'e âşıktı o. Stephen de ondan hoşlanırdı. Ama bu genç adamın hırslı, yalancı bir dansöze çılgınca .âşık olmasını engelleyememişti.
Kont, «Seninle birlikte çok iyi bir hayat sürerdik,» dedi mırıl-danırcasına. Gözlerinin önünde bazı hayâller belirmişti. Atla dolaşmak... Av partileri... Çocuklar... Cicely bunları hiçbir zaman onunla paylaşmayacaktı. Paylaşamazdı. Ayrıca o çocuk sahibi de olmak istemiyordu. Kontun gözlerinin önünde sis gibi bir şey belirdi. Sonra Venetİa'nın yine anlamsız olan sesini duydu.
«Stephen, madem istiyorsun... Birlikte kaçarsak, Cicely seni boşamak zorunda kalır.»
Genç adam sertçe onun sözünü kesti. «Senin böyle bir şey yapmana göz yumar mıyım sanıyorsun?»
«Ben buna aldırmam ki.»
«Ben aidınnm.» Kont kesin bir tavırla konuşmuştu.

Venetia, işte o kadar, diye düşündü. Peşin yargılan var. Her şeye karşın çok iyi bir insan. Zaten onun değişmesini istemezdim. Sesini yükseltti. «Neyse... Ben gideyim artık, Stephen.» Topuğuyla usulca atına dokundu. Dönerek Stephen'e elini sallar-
ken, göz göze geldiler. İşte bu bakışta birbirlerine söylemedikleri bütün duygular toplanmıştı.
Venetia kır yolunda bir dönemece saparken kırbacını düşürdü. Yolda yürümekte olan bir adam eğilip bunu aldı. Abartmalı bir tavır ve reveransla kırbacı genç kadına verdi.
Venetia teşekkür ederken, bir yabancı, diye düşündü. Yüzü bana yabancı gelmedi. Bir yandan Stephen" i düşünürken, bir yandan da yabancıyı anımsamaya çalıştı. Tam eve yaklaştığı sırada, birden Irkildi. Yabancı bana uçakta yerini veren ufaktefek adamdı. Resmi Soruşturmada onun tanınmış bir dedektif olduğundan söz etmişlerdi... Acaba... burada ne işi var?
13
Janet Resmi Soruşturmanın ertesi günü Antoine kuaför salonuna giderken biraz kaygılıydı. Asıl adı Anthony Leech olan, ama bir Fransızmış gibi davranan Antoine önu çatık kaşlarla karşıladı, ingilizceyi bozuk bir Fransız aksanıyla konuşmayı alışkanlık edinmişti. Genç kıza, «İmbecile,» dedi. «Neden uçağa binersin? Bu macera işlerimi tümüyle baltalayacak.»
Janet, Antoine'tn elinden kurtulduktan sonra arkadaşı Gladys'in yanına gitti. Gladys havalı bir sarışındı. Müşterilerle çok hafif bir sesle konuşurdu. Aslında sesi kısık ve neşeliydi. «Aldırma Janet'çiğim. Antoine öyle söylemesine rağmen aslında bu olayın işine nasıl etki yapacağını anlatmak için sabırla bekliyor... Ay, o cadı geldi. Yine saçına türlü kusur bulacak.»
Gladys müşterisinin yanına giderken, Janet pembe perdeyle ayrılmış olan bir bölmeye girdi Burada kızıl saçlı bir kadın elinde bir dergi bekliyordu.
Janet, «Günaydın, madam,» dedi. «Mizampili olacak değil mi? Yoksa boya gününüz mü?»
Kadın okumakta olduğu dergiden başını kaldırarak dikkatle

Janet'i süzdü. «Dün Resmi Soruşturmada tanıklık eden sizsiniz değil mi? Şu uçaktaki yolculardan biri?»
«Evet, efendim.»
«Ah, ne heyecanlı. Bana olardan anlatmaz mısınız?»
Janet elinden geleni yapmaya çatıştı. «Bu çok korkunç bir olaydı, madam...» Olanları anlatmaya başladı. Bir yandan da müşterinin sık sık sorduğu sorulan cevaplandırıyordu.
Bu kadını diğer meraklılar izledi. Herkes saçlannı, «şu uçaktaki kız»ın yapmasını istiyordu.
Haftanın sonunda Janet sinirlerinin iyice gerildiğini farketmiş-ti. Neredeyse avaz avaz bağıracaktı. Ancak onun yerine başka bir şey yaptı. Gidip Antoine'dan aylığını arttırmasını istedi.
«Ne aylığını mı arttırayım? Küstah! Aslında seni burada acıdığımdan tutuyorum. Ayrıca sen cinayet olayına karışmış bir insansın. Benim yerimde başkası olsaydı seni çoktan kovardı.»
Janet sakin sakin, «Bu sözleriniz çok mantıksızca,» diye cevap verdi, «Artık müşterilerin çoğu beni görmeye geliyorlar, bunu siz de-biliyorsunuz. Eğer istemiyorsanız giderim. Henri zaten beni istiyordu. Richer salonu da öyle.»
«Oraya gittiğini nereden bilecekler? Sen bu kadar önemli misin?»
Janet, «Resmi Soruşturmada bir iki gazeteciyle tanıştım,» dedi. «Onlar bana istediğim kadar reklam yaparlar.»
Antoine böyle olacağından korktuğu için homurdana homur-dana genç kızın İsteğini yerine getirdi.
Gladys arkadaşını neşeyle kutluyordu. «Aferin sana, şekerim. Antoine'a böyle bir şey lazımdı...»
Ondan sonraki günlerde yine macerasını müşterilere anlattı durdu.
Janet kararlaştırdıkları gibi Norman Gale'yie yemeğe ve tiyatroya gftti. Sihirli, büyülü, müthiş bir geceydi bu. Birbirlerine o kadar iyi uyum sağlıyorlardı ki.

İkisi de köpeklere bayılıyor, kedilerden hoşlanmıyorlardı, iki-
-102 —
si de midyeden nefret ediyor, tütün balığına bayılıyorlardı. Şişman kadınlan beğenmiyorlar, simsiyah saçlann güzel olduğuna inanıyorlardı. Bu kadar iyi anlaşmaları olağanüstü bir şeydi. :
Janet bir gün Antoine'da çantasını açarken Norman'dan gelmiş olan bir mektup yere düştü. Genç kız kızararak, eğilip bunu yerden alırken Gladys hemen atıldı. «Erkek arkadaşın kim, şekerim?»
Janet büsbütün kıpkırmızı kesildi «Ne demek istediğini anlayamıyorum...» •
«Haydi, haydi. Bu mektubun annenin büyük amcasından geldiğini söyleyecek değilsin herhalde? Kim o Janet?»
«Şey... Le Pinet'de tanıştığım biri. Bir diş doktoru.»
Gladys, «Vay vay vay,» diye mırıldandı. «Herhalde adamın dişleri bembeyaz, gütünrisemesiyse çok tatlı olsa gerek. Bütün dişçiler öyledir.»
Janet bu sözlerin doğru olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. «Evet... Yüzü güneş yanığı. Gözleri de masmavi.»
Gladys omzunu sBkti. «Herkesin yüzü bronz olabilir. Bunun nedeni ya güneştir ya da şişeyle satılan boyalar. Ama gözlerini beğendim. Evet, fena değ». Tam seni öpeceği sırada, 'Lütfen ağzınızı biraz daha açın,' demesin de...»
«Saçmalama, Gladys.»
«O kadar alıngan olma, şekerim. Adamı çok beğendiğin anlaşılıyor.., Evet, Mösyö Antoine, şimdi geliyorum... Mösyö Antoine'ı sevsinler! Kendini bir şey sanıyor.»
Norman mektubunda Janet'e cumartesi akşamı yemek yemelerini önermişti. Janet o gün öğleyin aylığım alınca keyfinin büsbütün yerine geldiğini hissetti. Bir de boşu boşuna uçakta buraya gelirken kaygılıydım, diye düşündü. Oysa her şey yolunda ve hayat çok güzel.
Genç kız o kadar neşeliydi ki, biraz müsrif davranarak, yemeğini Corner Lokantasında yemeğe karar verdi. Böylece müzik de dinlemiş olacaktı.
103 —
Lokanta oldukça kalabalık olduğu için garson onu başka bir müşterinin bulunduğu bir masaya oturttu.
Genç bir adamdı bu. Dalgın dalgın yemeğini yiyordu.
Janet garsona istediklerini söyledi. Bir yandan yemek yer, bir yandan müzik dinlerken ansızın bir şeyin farkına vardı. Karşısında oturan genç adam, dikkatle kendini süzüyordu.
Janet, yüzü bana yabancı gelmiyor, diye düşündü.
Aynı anda genç adamla göz göze gelince yabancı eğilerek, Janet'i selamladı. «Affedersiniz, matmazel. Beni tanımadınız sanının?»
Janet bunun üzerine dana dikkatle baktı. San saçları ve çocuksu yüzüyle gerçekten hoş ve yakışıklıydı.
Genç adam, «Aslında resmen tanıştırılmış değiliz,» diye devam etti. «Tabii bu cinayet olayını bir tür tanışma sayabiliriz. Bir de mahkemede birlikte tanıklık ettiğimizi.»
Janet, « A , tabii,» dedi. « N e aptalım! Yüzünüz bana yabancı gelmiyordu. Siz...»
Genç adam neşeyle bir selam daha verdi. «Ben Charles Dupont'um.»
Janet o zamana dek basit ve sessiz bir hayat sürmüş, hiçbir erkek arkadaşı olmamıştı. Oysa şimdi genç adamların ilgisini çekmeye başladığını anlıyordu. Masanın üzerinden ona doğru eğilen Charles Dupont'un yüzünde kibar bir ilgiden daha fazla şeyler vardı. Genç adamın Janet'le karşı karşıya oturmaktan çok hoşlandığı belliydi.
Janet hafif bir kaygıyla içinden, ama o bir Fransız, dedi. Franstzlann çapkın olduğunu, bir kızın onların karşısında dikkatli davranması gerektiğini söylerler.
Sonra, «Demek hâlâ İngiltere'desiniz?» diye konuştu, için için de bu sözlerinin saçmalığı yüzünden kendi kendine kızdı.
«Evet. Babam konferans vermek İçin Edinburgh'a gitti. Ancak yarın Fransa'ya dönüyoruz.»
«Anlıyorum.»
— 104 —
Charles Dupont, «Polis daha kimseyi tutuklamadı, değil mi?» diye sordu.

«Evet Zaten son zamanlarda gazetelerde de olayla ilgili bir şey yok. Belki polis dosyayı kapattı.» '•
Charles Dupont başını salladı. «Hayır, hayır, hiçbir zaman vazgeçmezler onlar. Polisler sessizce...» eliyle bir işaret yaptı. «Ve karanlıkta çalışırlar.»
Janet endişeyle, «Yapmayın,» dedi. «Beni korkutuyorsunuz.»
«Haklısınız... Cinayet işlenen bir yerde bulunmuş olmak hoş bir şey değil.» Ekledi. «Ben ölen kadına sizden daha yakındım, çok daha yakın... Bazen bu aklıma gelince ürperiyorum.»
Janet sordu. «Sizce katil kim? Bunu düşündüm, ama işin içinden çıkamadım.»
Charles Dupont omzunu silkti. «Katil ben değilim. Kadın çok çirkindi.»
Janet, «Herhalde insan güzel bir kadın yerine çirkin ve yaşlısını öldürmeyi yeğler.» dedi.
«Hiç de değil... Bir kadın güzelse ve onu seviyorsanız... O size kötü davranır, sizi kıskandınrsa o zaman, 'Pekâlâ,' dersiniz. 'Ben de onu öldürürüm. Üstelik hoşuma da gider.' Kıskançlıktan çılgına dönünce böyle düşünürsünüz.»
«Onu öldürmek gerçekten hoşunuza gider mi?»
«İşte bunu bilmiyorum, matmazel. Çünkü şimdiye kadar bu işi hiç denemedim.» Genç adam güldü, sonra da başını salladı. «Ama Giselle gibi çirkin bir kadın... Onu öldürmeyi kim ister?»
«Evet, bu da bir fikir...» Janet kaşlarını çattı, «insan onun bir zamanlar genç ve güzel olduğunu düşününce üzülüyor.»
«Biliyorum, biliyorum.»-Charles Dupont birdenbire ciddileşti. «Hayatın acı taraftanndan biri de budur. Kadıniann yaşlanması.»
Janet, «Kadınlan ve onların güzelliklerini oldukça düşündüğünüz anlaşılıyor,» dedi.
«Tabii. Bence bu dünyanın en ilginç konusu. Bu size garip

gelebilir, çünkü siz Ingilizsiniz. Bir İngiliz erkeği önce işini düşünür, sonra sporu ve en sonunda kansını. Evet, evet, gerçekten böyledir. Örneğin...
Suriye'de küçük bir otelde bir IngBiz vardı. Karısı ansızın hastalandı. Adamın belirli bir tarihte Irak'ta olması gerekiyordu. Eh bien, inanır mısınız, adam kansını bırakıp gitti. Karısı ve kendisi bunu gayet olağan karşıladılar. Bu İngiliz erkeğinin görevine düşkün, asil ve bencillikle ilgisi olmayan bir insan olduğunu düşündüler. Gelgelelfm kadına bakması için çağırılan doktor böyle düşünmedi. Adamın barbann biri olduğuna karar verdi. Bir erkeğin kansı her şeyden önemli olmalıdır. Çünkü o bir insandır, işse daha sonra gelir.»
Janet, «Bilmem ki,» dedi. «Bence insanm işi her şeyden önemlidir.»
«Peki neden? Bakın, siz de aynı şekilde düşünüyorsunuz. İnsan işini yapar ve karşılığında para alır. Bir kadınla ilgilenirken de kazandığı parayı harcar. Onun için bence bu ikincisi incisinden daha asil ve ideal olanıdır.»
Janet gülmeye başladı. «Neyse... Herhalde bir erkeğin • benimle ilgilenirken bundan zevk duyduğunu hissetmek hoşuma giderdi. Ayncâ onun beni bir görev saydığını anlamaksa üzerdi.»
«Hiç kimse sizin için böyle düşünemez, matmazel.»
Genç adamın sesindeki heyecan, kızm kızarmasına neden olmuştu. Charles Dupont konuşmasın» sürdürdü. «İngiltere'ye daha önce bir kez geldim. Geçen gün Resmi Soruşturma çok ilgimi çekti., Üç ayn kadın tanıklık ediyordu. Birbirinden farklı üç kadın.»
Janet neşeyle, «Hakkımızda ne düşündünüz?» diye sordu.
«O Kontes Horbury... püf! O tipleri bilirim... Çok güzel oJrna-lanna karşın fazla pahalıya maloian duygusuz kadınlardır. Kumar masalarının başından kalkmazlar. Yüzleri güzel, ifadeleri ise serttir. Aynca onların on beş yıl sonra ne hal alacaklannr da bilirsiniz. O tipler yalnızca heyecan için yaşarlar. Kumar oynarlar, belki

uyuşturucu maddeler de kullanırlar Evet, Kontes Horbury hiç de ilginç bir kadın değil.»
«Ya Lady Venetia?»
«Ah, o tam bir ingBIz. Riviera'daki herhangi bir dükkân sahibinin veresiye eşya verebfleceği bir tip. Bizim tüccarlar insan sarrafıdır. Lady Venetia'nın elbisesi çok iyi bir terzinin elinden çıkmıştı. Ama daha çok erkek elbisesine

benziyordu. Sanki bütün dünya onunmuş gibi dolaşıyor. Kendini beğenmiş olmasa da sonuçta bir ingiliz. Ayrıca bir ingilizin, adanın hangi tarafından geldiğini hemen anlayrveriyor. Doğru söylüyorum. Öylelerine Mısır'da rastladım. 'Ne? Bilmemkim'ler buradalar mı? Hangi Bil-memkim'ler? Yorkshire Bilmemkim'leri mi? Yoksa Shropshire Bil-memkim'leri mi?'»
O kadar güzel taklit yapıyordu ki, Janet dayanamayarak güldü. «Sonra bir de ben vanm...»
«Evet, bir de siz. Resmi Soruşturmada size bakarken, 'Onunla tekrar karşılaşmak hoş olurdu,' dedim. 'Çok hoş olurdu.' İşte şimdi karşınızdayım. Tann bazen böyle şeyleri kolaylıkla çözümlüyor.»
, Janet, «Siz arkeologsunuz, değil mi?» dedi. «Kazılar yapıyorsunuz?»
Charles Dupont heyecanla işinden söz etmeye başladı. Genç kız onu dikkat ve ilgiyle dinliyordu. Sonunda da hafifçe içini çekti. «Bir sürü ülkeye gidip, birçok şey görmüşsünüz. Ben ne bjr yere gideceğim, ne bir şey göreceğim.»
«Bunu ister miydiniz? Yani dışan gitmeyi? Dünyanm vahşi yerlerini görmeyi? Ama unutmayın saçlarınızı mizampili yaptıramazsınız.»
Janet güldü. «Saçlanmı ben de kendim yaparım.» Başını kal-dınp duvardaki saate baktı. Sonra da garsonu çağırarak hesabı istedi.
Charles Dupont biraz da utangaç bir tavırla, «Matmazel...» diye konuşmaya çalıştı. «Acaba... yani... az önce de söylediğim

gibi yanr» Fransa'ya dönüyorum. Acaba bu gece benimle yemek yer miydiniz?»
«Çok üzgünüm, imkânsız. Çünkü bu gece birine söz verdim.»
«Ah! Buna üzüldüm. Çok üzüldüm. Yakında Paris'e gelecek misiniz?»
«Pek sanmıyorum.»
«Ben de Londra'ya tekrar ne zaman geleceğimi bilmiyorum. Çok yazık.» Ayağa kalkarak, bir an Janet'in elini sıkıca tuttu. «Sizi tekrar göreceğimi umuyorum.» Sözlerinde açık yürekli olduğu belliydi.
14
Janet, Antoine'dan çıktığı sırada Norman Gale de mesleğine yakışır bir tavırla, «Çürük fazla derin değil,» diyordu. «Biraz açmamız gerek. Canınız acırsa bana haber verin.» Aleti ustalıkla kullanmaya başladı. «Tamam... Oldu... Miss Ross.»
Hemşire Miss Ross hemen Norman'in yanına gelerek, dolguyu hazırladı.
Norman Gale dişin dolgusunu tamamlayarak, «Oldu,» dedi. «Diğer dişiniz için salı günü gelecektiniz sanırım »
Ağzını çalkalamakta olan hastası hemen telaşla, «Bir yolculuğa çıkıyorum. Onun için o randevuyu iptal etmemiz gerek. Özür dilerim... Tabii döndüğüm zaman size haber vereceğim,» diyerek odadan aceleyle adeta kaçarcasına çıktı.
Norman, «Bu günlük bu kadar,» diye mınldandı.
Miss Ross, «Lady Ginsön telefon etti,» dedi. «Gelecek haftaki randevusunu iptal ettirdi. Daha sonra randevu alacakmış. Sonra... Bay Blunt da perşembe günü gelemeyecekmiş.»
Norman Gale başını salladı. Yüzünde sert bir anlam belirmişti. Her gün aynı şey oluyordu. Hastalar telefon ediyor ve randevu-
lanna gelemeyeceklerini bildiriyorlardı. Türlü gerekçeler H e r i sürüyorlardı tabii. Kısa bir yolculuk. Ani bir yolculuk. Soğuk algınlığı.
İleri sürdükleri nedenler doğru değildi. Norman Gale bunu elektrikli aletine uzandığı sırada son hastanın gözlerinden anlamıştı. Ani bir dehşet ve korku! O anda kadının aklından geçenleri kolaylıkla okumuştu. Tannm. Tabii ya, o kadın öldürüldüğü zaman o da uçaktaymış... Acaba?... Bazen insanlann çıldırıp, cinayetler işlediklerini sık sık gazetelerde okuyoruz. Durum hiç İyi. değil. Bu adam manyak bir katil olabilir. Duyduğuma göre onlan normal insanlardan ayırdetmek mümkün değilmiş. Ancak Gale'nin gözlerinde her zaman garip bir pınltı vardı. Bunu daha önce de farketmiştim.
Norman, «Şey,» diye içini çekti. «Gelecek hafta fazla çalışmayacağız sanınm, Miss Ross.»
«Evet. Çok kişi randevulannı iptal etti. Neyse, zaten dinlenmeniz gerekiyordu. Yazın başlangıcında çok çalıştınız.» «Anladığım kadan bu sonbahar hiç çalışamayacağım.» Miss Ross cevap vermedi. Dışarıda telefon çalmaya başlamıştı. Hemşire çabucak dışan çıktı.

Norman, şimdi durumu iyice gözden geçirmeli, diye düşündü. Gerçekleri görmemezlikten gelmek gereksiz. Bu cinayet durumumu sarstı. Çok garip. Oysa olay Janet'in durumunun düzelmesine neden oklu. Çok kimse Janet'i görmek için berbere gidiyor. Zaten benim durumumu sarsan bu. Hastalar bana bakıp korkuya kapılıyorlar. Dişçi sandalyesine oturduktan zaman artık her şeyin benim elimde olduğunu düşünüyorlar. Manyak bir dişçi... Hoş bir şey olmasa gerek. Cinayet ne tuhaf bir şey. Bunun doğrudan etkiH olduğunu sanıyorsun ama öyle değil işte... Böyle bir olay bk sürü şeyi etkiryor... Neyse gerçeği olduğu gibi kabul edelim. Bir dişçi olarak bu cinayet meslek hayatımı iyice sarstı... Acaba Kontes Horbury'yi tutuklariarsa ne olur? Hastalanm koşa koşa bana dönerler mi? Bu da belli olmaz. İnsan yokuş aşağıya kaymaya başladı mı?.. Neyse, bu o kadar önemli mi? Aldırmıyo-

rum... Hayır, bu da doğru değil. Pekâlâ aldırıyorum. Janet yüzünden tabii... Janet harika bir kız. Ama onurda hemen evtenemem. Kötü, çok kötü... Gülümsedi. Ama her şeyin düzeleceğinden eminim. Çünkü o benden hoşlanıyor ve herhakle biraz beklemeye de razı olur... En iyisi kalkıp Kanada'ya gitmek. Evet, oraya gider ve Kanada'da para kazanınm. Kendi kendine güldü.

Miss Ross içeri girdi. «Telefon eden Bayan Lorri'ydi. Çok üzgünüm...»

Norman hemşirenin sözlerini tamamladı. «Ancak kendisi Timbuktu'ya gitmek zorundaymış. Yaşasın fareleri Siz de kendinize yeni bir iş bulun Miss Ross. Bu gemi batıyor. Farelerin tekneyi terketmelerinden belli bu.»

«Sizi terketmeyi aklımdan bile geçirmem, Bay Gale.»

«Teşekkürler... Hiç olmazsa siz o farelerden değilsiniz. Yine de az önceki sözlerimde ciddiydim. Eğer o olay aydınlanmazsa, benim meslek hayatım da mahvoldu demektir.»

Hemşire bağırdı. «Bu konuda bir şeyler yapmalan gerek! Bence polis çok beceriksiz. Hiçbir şey yapmıyor.»

Norman güldü. «Polisin elinden geleni yaptığından eminim.»

«Bu sorun çözülmeli.»

«öyle. Hatta ben de bu işe el atmayı düşündüm. Ama doğrusu ne yapmam gerektiğini pek bilmiyorum.»

«Ben sizin yerinizde olsam otayt çözmeye çalışırdım Bay Gale. Çünkü siz çok zekisiniz.»

Norman Gale, bu kızın gözünde kahraman olduğum bir gerçek, diye düşündü. Bu hafiyelik işinde bana yardım etmek ister. Tabii ben başka bir yardımcı istiyorum.

Genç adam o akşam Janet'le birlikte yemek yedi. Durumun anlaşılmaması için oldukça neşeli davranmasına karşın genç kız durumu hemen sezdi.

Sonunda, «Norman,» dedi. «İşler kötü mü?»

Genç adam, Janet'e çabucak baktı sonra gözlerini kaçırdı. «Şey... Fazla iyi sayılmaz. Ama bu mevsim hep böyledir.»

Janet sert bir sesle, «Saçmalama,» diye cevap verdi. «Janet!»

«Senin ne kadar üzüldüğünün farkında olmadığımı mı sanıyorsun?»

«Üzülmüyorum, öfkeliyim.»

«Yani hastaların çekinmeye mi başladılar...»

«Evet, dişlerini katil zanlısı olan birine çektirmeyi pek istemiyorlar.»

«Haksızlık bu!»

«Orası öyle. Çünkü ben gerçekten iyi bir diş doktoruyum, Janet Aynca kata değilim.»

«Kötü bir şey bu. Birilerinin bir şeyler yapması gerek.»

«Yardımcım Miss Ross da bugün aynı şeyi söyledi.»

«Nasıl biri o?»

«Miss Ross mu?»

«Evet»

«Bilmem. İriyan, kalın kemikli, uzun burunlu, oldukça ciddi ve becerikli.»

Janet nezaketle, « İ y i bir insan olduğu anlaşılıyor,» diye konuştu.

Norman kendi kendini kutladı. Diplomatça davranmasının faydasını görmüştü işte. Aslında Miss Ross'un kemikleri öyle iri değildi. Hoş bir yüzü, parlak kırmızı saçian vardı. Ama bu sonuncusunu Janet'e söylemenin doğru olmayacağını düşünmüştü.
Norman, «Bir şeyler yapmak istiyorum.» dedi. «Eğer roman-lardaki genç kahramanlardan olsaydım, bir ipucu bulur veya kuşkulu birinin peşine takılırdım.»
Janet birden genç adamın koluna dokundu «Bak bak Bay Clancy, şu yazar yani. Duvann önündeki masada tek basma oturuyor, istersen onun peşine takılabiliriz.»
«Hani sinemaya gidecektik.»
« B ı r a k şimdi sinemayı. Bence bu önemli bir rastlantı. S e n birinin peşine takılmak istediğini söyledin. Tann da karşına Bay

Clancy'yi çıkardı. Belli olmaz. Belki bir şeyler öğrenebiliriz.» Janet'in önerisini Norman da kabul etti.
«Dediğin gibi, böyle şeyler belli olmaz. Clancy yemeğinin neresinde? Başımı döndürmedikçe görmem olanaksız. Bunu yapmak istemiyorum.»
Janet, «Onun durumu da hemen hemen bizimki gibi,» diye cevap verdi. «Elimizi çabuk tutup, onu geçmeliyiz. Ondan sonra hesabı öder, adamı izlemeye hazırlanırız.»
Planı uyguladılar. Sonunda ufaktefek yazar ayağa kalkaraK Dean Sokağına çıktı. Norman'la Janet de peşinden.
Janet, «Böylesi daha iyi,» diye fısıldadı. «çünkü Bay Clancy taksiye binebilir.» Ama yazar taksiye binmedi. Yağmurluğunu koluna almış, ağır ağır ilerliyordu. Bazen trençkotunun eteği yerde sürünse bile Bay Clancy buna aldırmıyordu. Ne var ki, hareketleri tuhaftı. Yavaş yürürken aniden hızlanıyor, sonra da duruveriyordu. Bay Clancy'nin nereye gittiği de belli değildi. Sık sık sağa sapıyordu. Bu yüzden bir geçtiği sokağa bir daha girdiği de oluyordu.
Janet iyice ümitlenmeye başlamıştı. «Gördün mü? Adam izlenmekten korkuyor. İzini kaybettirmeye çalışıyor sanınm.»
«Öyle mi dersin?»
«Tabii. Yoksa neden böyle dolaşıp dursun?»
«Ay!»
Bir köşeyi fazla hızlı döndükleri için az kalsın avianna çarpıyorlardı. Bay Clancy durmuş bir kasap dükkânına bakıyordu. Dükkân kapalıydı tabii. Ancak yazarın ilgisini bunun hemen yuka-rısındaki bir şeyin çektiği anlaşılıyordu. Birdenbire, «Çok güzel,* dedi. «Tam istediğim gibi. Çok şanslıyım.» Cebinden küçük bir not defteri çıkararak, bir şeyler karaladı. Sonra dönerek hızla yürümeye başladı. Kendi kendine de bir şarkı mırıldanıyordu. Artık Bay Clancy'nin Bloomsbury'ye doğru gittiği belliydi. Bazen yazar başını çevirdiği zaman peşindekiler adamın dudaktannın oynadığını görüyorlardı.
Janet, «Bir şeyler olacak,» diye fısıldadı. Çok kaygılı ve telaşlı. Kendi kendine konuşuyor ve bunun farkında da değil.»
Clancy karşıya geçmek için trafik ışıklarının değişmesini beklerken, Janet'le Norman da onun hizasında durdular. Gerçekten yazar kendi kendine konuşuyordu. Yüzünün hatları gerilmiş, rengi uçmuştu. İki genç onun mırıldandığı kelimelerin bir ikisini duya bilmişlerdi. /
«Kadın neden konuşmuyor? Neden? Bunun bir sebebi olmalı?»
Yeşil ışık yandı. Karşı kaldırıma eriştikleri sırada Bay Clancy, «Şimdi anladım,» dedi. «Tabii. Onun için de kadının susturulması gerek.»
Janet telaşla Norman' ı çimdikledi.
Şimdi Bay Clancy hızla yürüyordu. Yağmurluğuysa iyice yerde sürünüyordu artık. Ufaktefek yazar geniş adımlarla ilerlemekteydi. Peşindekilerin hiç farkında olmadığı anlaşılıyordu. Sonunda ijki genci şaşırtırcasına ansızın durdu. Bir eve yaklaşarak, cebinden bir anahtar çıkardı. İçeri girip, kapıyı kapattı.
Norman'la Janet birbirlerine baktılar.
Genç adam, «Burası Bay Clancy'nin kendi evi,» dedi. «Car-dington Meydanı 47 numara. Resmi Soruşturmada bu adresi ver diydi.»
Janet, «Eh...» diye mınldandı. «Belki biraz sonra tekrar dışan çıkar. Neyse bazı Önemli şeyler duyduk hiç olmazsa. Biri... bir. kadın susturulacak. Başka bir kadın ise konuşmuyormuş, Tan-nm, bu tam bir dedektif romanına benziyor.»

Karanlıklann arasından bir ses yükseldi. «İyi akşamlar.» Konuşan adam, öne doğru bir iki adım attı. Sokak lambası pos bir bıyığı aydınlatıyordu. Hercule Poirot, «Eh bien,» dedi. «Kovalamaca oynamak için güzel bir gece değil mi?»

15
iki genç fena halde şaşırmışlardı. Önce Norman Gale kendini topladı. « A , tabii. Siz Mösyö... Mösyö Poirot'suhuz. değil mi? Hâlâ şerefinize sürülen lekeyi temizlemeye mi çalışıyorsunuz?»
«Demek o kısa konuşmamızı anımsıyorsunuz) Ve zavallı Bay Clancy'den kuşkulanıyorsunuz...»
Janet zekice, «Siz de öyte.» diye cevap verdi. «Yoksa şimdi burada olmazdınız.»
Belçikalı bir an düşünceli bakışlarla genç kızı süzdü. «Siz hiç cinayeti düşündünüz mü? Yani soğukkanlılıkla, duygulanma hiç kanştırmadan, tarafsızlıkla incelediniz mi bunu?»
Janet, «Bu cinayeti son zamanlara kadar doğru dürüst düşündüğümü hiç anımsamıyorum.» dedi.
Hercule Poirot başını salladı. «Evet, bunu şimdi düşünüyorsunuz, çünkü cinayet size de dokundu. Ama ben yıllardan beri cinayetle uğraşıyorum. Benim kendime göre bir görüş açım vardır. Söyleyin bakalım: sizce bir cinayeti çözmeye çalışırken Üzerinde en önemle durulması gereken şey nedir?»
Janet «Katilin bulunması,» diye cevap verdi.
Norman Gale atıldı. «Adalet.»
Poirot başını sallayarak, «Katili bulmaktan daha önemli şeyler de vardır. 'Adalet* güzel bir anlam ifade etse de bazen insan , bununla neyi kastettiğini pek bilemez. Bence en önemli şey suç-suzlan temize çıkarmaktır.»
J
Janet bağırdı. «Tabii. Bunu söylemek bile gereksiz. Birini haksız yere suçlarlarsa;..»
«Hayır, hayır, onu kastetmedim. Birini açıkça suçlamayabilir-. ler ama katil kesinlikle ortaya çıkarılıncaya dek cinayetle İlgisi olan suçsuz kişiler çeşitli dertlerle karşılaşırlar.»
Norman Gale, «Çok doğru,» diye konuştu.
Janet, «Hem de nasıl,» dedi.
Belçikalı bir ona, bir genç adama baktı. «Anlıyorum... Bunun

nasıl bir şey olduğunu siz de anlamaya başlamışsınız sanırım.» Birden daha da ciddileşti. «Haydi bakalım. Çözümlemem gereken işlerim var. Madem amaçlarımız aynı, neden birlikte çalışmıyoruz?. Ben zeki dostumuz Bay Clancy'yi ziyaret etmek üzereydim. Matmazel de benimle gelsin. Onun sekreterim olduğunu söylerim. Matmazel, şu not defteriyie kalemi alır mısınız.»
Janet itiraz etti. «Ama ben steno bilmem.»
«Olabilir. Ancak çok zekisiniz. Deftere kalemle birtakım şekiller çizebilirsiniz herhalde? Bay Gale'ye gelince... O bizimle bir saat sonra buluşur. Monseigneur'ün üst katında... Tamam mı? Ondan sonra oturur elde edeceğimiz ipuçlannı inceleriz.» Poirot hızla ilerleyerek zili çaldı. Janet şaşkın şaşkın onun peşinden giderken not defterini sıkıca tutuyordu.
Norman karşı çıkmak ister gibi ağzını açtı. Sonra da vazgeçti. «Pekâlâ. Bir saat sonra Monseigneur'de buluşuruz.»
Evin kapısını siyah elbiseli, aksi suratlı bir kadın açtı.
Poirot, « B a i y Clancy evde mi?» diye sordu.
Hizmetçi yana çekildi. Belçikalıyla Janet içeri girdiler. Kadın, «Kimin aradığını söyleyeyim, efendim?» dedi.
«Hercule Poirot.»
Aksi suratlı kadın, onlan ikinci kata çıkararak, bir odaya götürdü. Kapıyı açarak, «Bay Ergul Prott,» diye haber verdi.
Belçikalı, Clancy'nln, Croydon Havaalanında derii toplu bir adam olmadığını söylediği zaman hiç abartmamış olduğunu anladı. Geniş oda karmakarışıktı. Ortalığa kâğıtlar, dosyalar, çeşitli meyveler, bira şişeleri, açık kitaplar, minderler/resimler, kapka-cak ve bir sürü dolmakalem atılmıştı. O sırada bir trombon da vardı.

Bu kargaşalığın ortasında Bay Clancy bir kamera ve bir film makarasıyla boğuşup duruyordu. Konukların sesini duyunca başını kaldırdı. «Allah Allah...» Kamerayı yere bıraktı. Makaradaki film aniden gevşeyip açılıverdi. Yazar ellerini uzatarak Poirot'la Janet'e doğru geldi. «Sizi gördüğüme çok sevindim.»
- 115 —
Belçikalı, «Beni anımsadığınızı umarım,» dedi. «Bu da sekreterim Miss Grey.»
«Nasılsınız Miss Grey?» Yazar genç kızın elini sıktıktan sonra tekrar dedektife döndü. «Sizi tabii anımsıyorum. Durun bakayım, nerede karşılaşmıştık? Hım... Kuru Kafa ve İskeletler Kulübünde mi?»
«İkimiz de cinayet işlendiği gün aynı uçaktaydık.»
Bay Clancy, «Ah, tabii ya,» diye bağırdı. «Miss Grey de öyle. Yalnız o sırada kendisinin sizin sekreteriniz olduğunun farkında değildim. Hatta onun bir güzellik salonunda veya öyle bir yerde çalıştığını sanıyordum.»
Janet endişeyle Poirot'ya baktı. Ama ufaktefek dedektif istifini bile bozmadı. «Bu bakımdan yanılmıyorsunuz.» diye gülümsedi. «Miss Grey benim sağ kolum olduğu için zaman zaman geçici birtakım işler yapmak zorunda kalır.»
Clancy, « A , tabii,» dedi. «Unuttum. Siz gerçekten özel dedektifsiniz. Gerçek bir dedektif. Scotiand Yard'dan ayrı olarak çalışıyorsunuz... Oturun Miss Grey... Hayır, hayır, oraya değil. O sandalyede portakal suyu olduğunu sanıyorum... Şu dosyayı kal-dırırsam... Hay Allah, her şey yere devrildi. Neyse, neyse... Siz şuraya oturun. Mösyö Poirot... Sandalyenin arkası kınk değildir. Yalnızca yaslanınca biraz gıcırdar. Hoş, belki dayanmamak daha doğru olur... Evet siz de benim Wilbraham Rice gibi özel dedektifsiniz. Romanlanmm kahramanı o. Okuyucular onu çok seviyorlar. Rice durmadan tırnaklarını kemirir ve bol bol muz yer. Doğrusu adama başlangıçta neden tırnaklarını kemirttiğimi bilmiyorum. Aslında iğrenç bir şey bu ama ne yaparsınız? Rice ilk macerasına tırnaklarını yiyerek başladı. Artık bunu sürekli olarak yapmaya da zorunlu. İç sıkıcı bir hareket aslında. Muz yemesi o kadar kötü değil. İnsan muzlarla ilgili eğlenceli şeyler bulabiliyor. Örneğin katil muz kabuğuna basarak kayıyor. Ben de muzdan hoşlanırım. Zaten bunu kitaba o yüzden koydum. Neyseki ben tırnaklan-mı kemirmem... Bira İçer misiniz?»
- 116-
«Hayır, teşekkür ederim.»
Bay Clancy içini çekti. Bir koltuğa oturarak, gözlerini Poi-rot'ya dikti. «Bana neden geldiğinizi biliyorum. Giselle'in ölümü yüzünden. Olayı düşündüm durdum. Ne dersiniz deyin şaşkınlık verici bir şey. Uçakta kullanılan yerli borusu ve zehirli diken. Daha önce de söylediğim gibi ben bu fikri hem bir romanda, hem de bir hikâyemde kullandım. Evet, olay korkunçtu ama açıkçası Mösyö Poirot, bu bana garip bir zevk vermedi değil.»
Belçikalı, «Cinayetin mesleğiniz yüzünden ilginizi çektiği kesin,» diye cevap verdi.
Bay Clancy gülümsedi. «Evet, evet. Bunu herkesin, hatta o polislerin de anlaması lazımdı. Ancak öyle olmadı. Yalnızca benden kuşkulandılar. Hem müfettiş kuşkulandı, hem de yargıç. Adalete yardımcı olmak için elimden geleni yaptığım için bana teşekkür edecekleri yerde, suçlamak istiyorlar.»
Poirot, «Şey... bu durumun sizi fazla etkilemediği anlaşılıyor,» diye güldü.
Bay Clancy başını salladı. «Ah. Anlıyacağınız benim de yöntemlerim var, Watson. Sizi VVatson diye çağırdığım için kızmıyorsunuz ya? Benimki yalnızca şaka. Çok tuhaf değil mi? Romanlarda büyük dedektifin ahmak bir arkadaşı olması modası hâlâ devam ediyor. Bana sorarsanız aslında^Sherlock Holmes hikâyeleri öyle iddia edildikleri gibi çok iyi değillerdir. O hikayelerdeki hataları görseniz, şaşar kalırsınız. Hım... ne diyordum?»
«Yöntemleriniz olduğundan söz ediyordunuz.»
«A, evet.» Bay Clancy öne doğru eğildi. «O müfettiş var ya... Adı neydi. Hah, Japp. Evet, Müfettiş Japp'i bundan sonraki romanıma koyuyorum. Bakın göreceksiniz benim VVilbraham Rice ona neler yapacak!»
«Hem muz yiyecek, hem Japp'le meşgul olacak demek?»
«Evet... Çok hoş...» Bay Clancy bir kahkaha attı.
Poirot, «Güzel bir yönteminiz var, mösyö,» dedi. «Yazar
— 117 —

olduğunuz için öfkenizi bu şekilde kolaylıkla çıkarabiliyorsunuz. Düşmanlannızı kitaplannızla yeniyorsunuz.»
Yazar arkasına yaslandı. «BHiyor musunuz, bir bakıma bu cinayet benim için iyi bir şey. Onlan başından sonuna kadar yazacağım. Tabii roman şeklinde. Kitaba da, 'Uçak Postası Cinayeti' adını vereceğim. Uçak yolcularının yazıyla portrelerini çizeceğim. Romanı zamanında çıkarabillrsek, bol bol satar.» .
Janet sordu, «Size hakaret ve iftira davası açmazlar mı?»
Bay Clancy gülümseyerek kıza döndü. «Hayır, yavrum, hayır. Tabii yolculardan birini katil yaparsam o zaman beni ger-çeften dava edebilirler. Ama eserin en kuvvetli tarafı da bu. Esrar beklenmedik bir şekilde çözülecek. Tabii son kısımda açıklanacak.»
Poirot merakla öne doğru eğildi. «Bu çözüm nasıl bir şey?»
Yazar bir kahkaha atarak, «Çok zekice bir buluş. Zekice ve heyecan uyandıracak bir şey. Bir kız, pilot kılığına girerek havaalanında uçağa biniyor ve Madam Giseile'in koltuğunun altına saklanıyor. Yanında bir ampul içinde en yeni gazlardan var. Kız, ampulü kınnca gaz etrafa yayılıyor ve yolcular üç dakika kadar baygın kalıyorlar. Kız, koltuğun altından çı'uyor. Madam Giselle'e zehidi dikeni fırlatıyor, sonra da arka kapıdan paraşütle aşağıya atlıyor.»
Poirot'yla Janet gözlerini kırpıştırdılar.
Sonra Janet şaşkın şaşkın kekeledi. «Peki neden kız da gazdan bayılmıyor?»
Bay Clancy kısaca, «Maskesi var,» dedi.
«Sonra kız Manş'a mı iniyor?»
«Manş olması şart değil. Fransa kryılannda bir yere inebilir.»
«Ama çok kimse koltuklann altına saklanamaz. Çünkü yer yok.»
Yazar kesin bir tavırla, «Benim uçağtmdaki koltuklann altında olacak,» diye cevap verdi
Poirot, «Tamam,» dedi «Peki cinayet nedeni?»
- 118 —
Bay Clancy düşünceli düşünceli mınldandı. «Buna henüz karar vermedim. Herhalde Madam Giselle kızın sevgilisini mahvetmiş, genç adam da bu yüzden kendini öldürmüştü.» «Peki kız zehiri nereden bulmuştu?»
Yazar bağırdı, «işte işin en zekice yanı burası! Kız yılanlarla dans eden bir yıldızdı. Zehiri de sevgili kobrasından çıkarmıştı.»
Poirot fısıldadı. «Tannm...» Sonra ekledi. «Bu... biraz fazla heyecanlı değil mi?»
Bay Clancy kesin bir tavırla cevap verdi. «Okuyucu da heyecan anyor. Sonuçta bir polisiye romanın gerçek yaşamdan farksız olmasını bekleyemezsiniz. Gazetelerdeki haberlere bir bakın. Hepsi de oldukça tatsız ve iç sıkıcı.»
«Yapmayın, mösyö. Başımızdan geçen o olayın tatsız ve can sıkıcı olduğunu söyleyebilir misiniz?»
Yazar, «Hayır, bunu söyleyemem. Biliyor musunuz, bazen öyle bir şey olduğuna inanamıyorum,» dedi.
Poirot gıcırtılı sandalyeyi yazara doğru çekti. Bir sır söyleye-cekmiş gibi sesini alçaltarak, «Bay Clancy.» diye başladı. «Siz zeki ve hayal gücü olan bir adamsınız. Dediğiniz gibi polis sizden kuşkulandı. Sizin fikrinizi almadılar, önerilerinizi dinlemediler. Ama ben, Hercule Poirot, sizinle görüşmek istiyorum.»
Bay Clancy sevincinden kıpkırmızı kesildi. «Çok naziksiniz, Mösyö Poirot.»
«Siz kriminolojinin ne olduğunu biliyorsunuz. Fikirleriniz kesinlikle çok ilginç. Sizce cinayeti kim işledi? Bu konudaki fikirlerinizi öğrenmeyi çok istiyorum.»
«Şey...» Bay Clancy bir an duraksadı. Sonra bir muz alarak soydu ve yemeye başladı. Ne var ki, o neşeli ve heyecanlı hali kalmamıştı. «Acıyacağına bu tümüyle başka bir şey, Mösyö Poi-rot. Bir kitap yazarken istediğiniz kişiyi kata yapabBirsiniz. Ama gerçek yaşamda katilin gerçek biri olması gerekir. C H a y l a n istediğiniz şekle sokamaz, bildiğiniz gibi sıralayamazsınız. Korkarım,
-119 —
ben hiçbir zaman iyi bir dedektif olamam.» Üzüntüyle başını sallayarak, muz kabuğunu şömineye attı.
Poirot, «Ah, olayı birlikte gözden geçirmemiz eğlenceli olurdu,» dedi.
«A, evet. Orası öyle.»

«Şimdi bana söyleyin. Size katili seçmenizi söyleselerdi, kimin üzerinde dururdunuz?»
«Hım... Galiba o iki Fransızın üzerinde.»
«Peki, neden?»
«Bir kere kadın Fransızdı. Onun için bu akla daha yakın geliyor. Aynca baba oğul karşı tarafta, kadına oldukça yakın bir yerde oturuyorlardı. Aslına bakarsanız bir şey bildiğim yok tabii.»
Poirot, «Her şey cinayet nedenine bağlı,» diye konuştu.
«Tabii, tabii. Herhalde bütün nedenleri dikkatle sıraya dizdiniz?»
«Benim yöntemlerim biraz eski. Ben bu cinayet en çok kimin işine yaradı, diye düşünürüm.»
Yazar, «Güzel bir yöntem ama, olayda uygulamak biraz güç. Duyduğuma göre kadının parası kızına kalacakmış. Ama Giselle'in ölmesi uçaktaki birçok yolcunun da işine gelmiş olabilir. Yani., belki kadına borçlan vardı? Artık bunu ödemek zorunda da değiller.» diye karşı çıktı.
Poirot, «Doğru,» dedi. «Tabii benim aklıma başka olasılıklar da geliyor. Örneğin diyelim ki Madam Giselle bir şey biliyordu. Birinin bir kimseyi öldürmeye kalktığını...»>
Bay Clancy mınldandı. «Cinayete teşebbüs. Neden cinayete teşebbüs? Tuhaf bir varsayım bu.»
Poirot, «Böyle olaylarda insanın her olasılık üzerinde durması gerek,» diye cevap verdi.
Yazar, «Ah,» dedi. «Ama bütün bunlan düşünmenin hiç faydası yok. İşin aslını bilmek gerekiyor.»
«Haklısınız, haklısınız...» Poirot bir an durduktan sonra ekledi, «özür dilerim, şu sizin aldığınız yerli borusu...»
Bay Clancy bağırdı. «Allah kahretsin o boruyu! Keşke ondan hiç söz etmeseydim.»
«O boruyu Charing Cross Sokağında bir yerden almıştınız değil mi? Dükkânın adını anımsıyor musunuz?»
Yazar düşündü. «Hım... Absalom olabilir veya Mltchell. Açıkçası bilmiyorum. Ama bütün bunları o Allahın cezası müfettişe söyledim. Herhalde söylediklerimi araştırmıştır...»
Poirot, «Ah,» diye bağırdı. «Ancak benim bunu sormamın nedeni tümüyle başka. Ben de öyle bir boru almak istiyorum. Bazı deneyler yapacağım da.»
«Anlıyorum... Yalnız öyle bir boru bulabileceğinizi pek sanmıyorum. Böyle şeyler her zaman bulunmuyor.»
«Olsun, şansımı bir denerim... Miss Grey, lütfen o iki adı yazar mısınız?»
Jahet defteri açarak çabucak birtakım şekiller çizdi. Belçikalı ayağa kalktı.
«Zamanınızı fazla aldık, Bay Clancy. Artık gitme zamanımız geldi. Size çok teşekkür ederim.»
Bay Clancy, «Rica ederim, rica ederim,» dedi. «Bir muz yeseydiniz.» .
«Çok naziksiniz.»
«Hiç de değil, hiç de değil. Açıkçası bu akşam hayatımdan çok memnunum. Kısa bir hikâye yazıyorum, ama bir yerinde takılıp kaldım. Aynca katil için uygun bir ad da bulamıyorum. Şöyle Hgi çekici bir ad arıyordum. Sonra şansım yardım etti. Aradığım adı bir kasap dükkânının üzerinde buldum: Pargiter... Güzel değil mi? İsmi bulduktan beş dakika sonra da diğer sorumu çözümledim. Hikâyelerde insan hep aynı şeye takılır. Kız neden konuşmuyor? Genç adam onu konuşturmaya çalışır ama kız, dudaklannın mühürlü olduğunu söyler. Tabii aslında kızın her şeyi şakır şakır anlatmaması için hiçbir neden yoktur. Tabii bir yazar her zaman yeni bir neden bulmak zorunda kalır. Hem de aptalca olmayan bir neden.» Şefkatle Janet'e gülümsedi. «Bir yazarın dertleri...» Kitaplığa doğru atıldı. «Size bir şey vermeli-

yim .» Tekrar Poirot'nun yanına döndüğü zaman elinde bir kitap vardı. «Kırmızı Yaprak Cinayeti. Zannedersem Croydon'da bu kitapta yerli borusuyla zehirli dikeni kullandığımı söylemiştim.»
Belçikalı, «Çok teşekkür ederim. Zahmet oldu.» dedi.
«Rica ederim.» Yazar birden Janet'e döndü. «Görüyorum ki Pitman stenosu kullanmıyorsunuz.»

Genç kız kıpkırmızı kesildi. Poirot hemen Janet'in imdadına yetişti. «Miss Grey modem yöntemlere meraklıdır. Kendisi bir Japon tarafından geliştirilen yeni stenoyu kullanıyor.»
«Gerçekten mi? Çok ilginç...» Yazar, Belçikalıyla, genç kızın elini sıktı. «Keşke size daha fazla yardım edebilseydim.»
Onlar dışan çıkarlarken Clancy karmakarışık odanın ortasında durmuş adeta üzüntüyle arkalarından bakıyordu...
16
Norman Gale, «E, nasıl oldu?» diye sordu.
Poirot, «Miss Grey, üstün bir sekreter olduğunu kanıtladı,» dedi.
Genç kız başını sallayarak, «Pek sanmıyorum. Bay Clancy doğru dürüst steno yazmadığımı farketti. Adamın gözünden bir şey kaçmıyor sanınfn.»
«Demek bunu siz de farkettiniz. Bay Ctency'miz sanıldığı kadar dalgm bir insan değil...»
Janet sordu. «O iki dükkânın admı gerçekten İstiyor muydunuz? Defterin arkasına yavaşça yazdım.»
«Onlar işime yarayabilir.»
«Madem polis...»
«Polis artık Bay Clancy'le pek »ödenmiyor. Çünkü uçakta bulunan boruyu Paris'te bir Amerikalının satın aldığım öğrendik.»
«Paris'te bir Amerikalının mı? Ama uçakta Amerikalı yoktu kil»
— 122-
Poirot genç kıza şefkatle gülümsedi. «Evet. İşte şimdi işleri büsbütün kanştırmak için ortaya bir de Amerikalı çıktı. Bu işler böyledir.» Bir an durdu. «Neyse şimdi bunu bir yana bırakalım. Bu cinayet olayı özel yaşamlarımıza nasıl bir etki yaptı?»
Janet, «Belki ayıp olacak ama,» dedi. «Benim o sayede aylığım arttı.» Konuyu Belçikalıya kısaca anlattı,
Norman ise, «Korkanm benim durumum iyi değfl,» dedi.
Poirot başını salladı. «Bunun nedeni korku tabii...» Dikkatle genç adama baktı. «Peki ne yapacaksınız.»
«Bazen her şeyi bir yana bırakıp, İngiltere'den ayrılmayı düşünüyorum. Kanada'ya veya başka bir yere gider, her şeye yeniden başlanm.»
Janet kesin bir tavırla, «Çok yazık olur,» diye çıkıştı.
Norman genç kıza baktı. «Aslında gitmek istediğim föan yok.»
Belçikalı birden gülmeye başladı. «Madam Giselle'i kimin öldürdüğünü çabucak ortaya çıkanrsam, o zaman gitmenize gerek kalmaz.»
Janet sordu. «Gerçekten bunu yapabileceğinizden emin misiniz?»
Poirot kıza sitemle baktı, «insan bir konuyu dikkatle incelerse, bütün güçlükler ortadan kalkar.» Sonra ekledi. «Yardım gör. şeydim, esrarı daha da çabucak çözerdim.»
«Nasıl yardım?»
Belçikalı hemen cevap vermedi. Düşünüyordu. Sonra, «Bay Gale bana belki yardım edebilir,» dedi. «Daha sonra da siz.»
Genç adam, «Ben ne yapabilirim?» diye sordu.
Poirot, Norman'a yan yan bakarak, «Söyleyeceğim hoşunuza gitmeyecek.» dedi.
Genç adam sabırsızca tekrarladı. «Ne yapabilirim?»
Belçikalı «Açıkçası,» dedi. «Bana bir şantajcı gerek.»
Norman, «Bir şantajcı mı?» diye bağırdı: Sanki kulaklarına inanamıyormuş gibi Poirot'ya bakıyordu.
-123 —
Ufaktefek dedektif başını salladı. «Evet. Bir şantajcı, Bay Gale.»
«Peki neden?»
«Tannm! Neden olacak? Şantaj yapmak için tabii.»
«Evet, evet. Yani kime şantaj yapılacak? Ve neden?»
«Bu 'neden* yalnızca beni ilgilendiriyor. Şantaj yapılacak kimseye gelince.,.»
Bir an durduktan sonra sakin ve ciddi bir tavırla sözlerini sürdürdü. «Size planımı anlatayım. Kontes Hor-bury'ye bir mektup yazacaksınız. Daha doğrusu mektubu ben yazacağım, siz bunu kopye edeceksiniz. Mektupta kadına konuşmak istediğinizi bildireceksiniz.»
«Sonra?»

«Kontes Horbury sizinle konuşmaya razı olacak. Ona gidip size öğrettiğim bazı sözleri tekrarlayacaksınız. Sonra da kontesten on bin sterlin isteyeceksiniz.»
«Siz çıldırmışsınız!»
Poirot, «Çıldırmadım.» dedi. «Belki garip bir insan olabilirim ama deli değilim.»
«Peki ya Kontes Horbury polis çağırırsa? Doğru hapsi boylarım.»
«Kontes, polis çağırmayacak.»
«Bunu bilemezsiniz.»
«Dostum, ben hemen her şeyi bilirim.»
«Her neyse... Planınız hiç hoşuma gitmedi.»
Poirot' nun gözlerinde muzipçe bir pırıltı belirdi. «Merak etmeyin, kadından on bin sterlin atacak değilsiniz.»
«Öyle de olsa... Bu öneriyi beğenmedim.»
Belçikalı şefkatle gülümsedi. «Böyle şeylerden tiksiniyorsunuz, değil mi? Haklısınız. Emin olun aslında kontes öyle acınacak bir kadın değil. Aslında kötü bir insan o.»
«Belki ama bir kadına şantaj yapmak fikri hoşuma gitmiyor Güzel bir şey değil bu.»
«Hay Allah. Şantaj yapacak değilsiniz ki. Siz kadını hazırlaya-
caksınız, sonra da işe ben kanşacağım. Öyle bana şaşkın şaşkın bakmayın. Hastalarınızı birer ikişer kaybetmeye başladığınızı söylediniz. Bu işe bir son vermek istemez misiniz?»
Noırnan içini çekti. «Pekâlâ... İstediğinizi yapacağım.» «Güzel... Şimdi şu kalemle kâğıdı alıp, söylediklerimi yazın... Tamam... Size daha sonra kontese neler söyleyeceğinizi de anlatacağım.» Poirot genç kıza döndü. «Matmazel, Raymond Barr'ı seyrettiniz mi hiç?»
«Şu tiyatro oyuncusunu mu? Evet.» «Yakışıklı bir adam değil mi?» «Çok. Hem yakışıklı, hem seksi.» Poirot mınldadı. «Hım... Gidip onu seyredeyim...» Janet hayretle ona bakıyordu.
Belçikalı gülümsedi. «Benim çok garip bir insan olduğumu düşünüyorsunuz, değil mi?» «Hayır, hayır...»
Poirot ona şefkatle baktı. «Çok iyi bir insansınız. Annenizle babanız sizinle övünüyoriardır herhalde.»
Genç kız içini çekti. «Korkarım ben annemle babamı hiç tanımıyorum. Bir yetimhanede büyüdüm.»
«Ah, öyleyse hiç de hoş bir çocukluk geçirmedinlz.» «Pek değil... Yine de güzel günlerim oldu.» «Yetimhane İngiltere'de miydi?» «Hayır, irlanda'da. Dublin yakınlarında.» «Demek siz irlandalısınız. Onun için simsiyah saçlarınız, siyah kirpikli mavi gözleriniz var.» Poirot eğilerek, Janet'i selamladı. «Gerçekten çok güzelsiniz, matmazel.»
Genç kız gülümseyerek, «İltifatınıza teşekkür ederim. Yalnız şunu unutmayın. Planınız yüzünden Norman hapse girerse benden çekeceğiniz var.»
Poirot'nun planını düşünen Norman'ın yüzünde sıkıntılı ve huzursuz bir anlam belirdi.

17
Hereğe Poirot uçakta garsonluk eden Henry Mitchell ve karısıyla konuşuyordu. «Sanırım Scotland Yard esran hâlâ çözemedi.» "
•••.-•'•
Mitchell, «Çok korkunç bir olaydı o, efendim.» diye başını salladı. «Açıkçası polisin elinde bir ipucu olduğunu pek sanmıyorum.»
«Doğru... Çok doğru...»
Mitchell'in kansı söze kanştı. «Henry'nin sinirleri o cinayet yüzünden çok bozuldu, efendim. Geceleri doğru dürüst uyuya-mazoldu.»
Adam, «Tabii.» dedi. «Şirket o yüzden işime son verebilirdi.»
Kadın bağırdı. «Ne münasebet! Uçakta cinayet işlenmişse suç sende mi?»
Poirot, «Kannız haklı,» diye gülümsedi. «Artık şirket o olaydan da sizi sorumlu tutamazdı.»
Kadın, «Ben de ona hep aynı şeyi söylüyorum.» diye şikâyet etti. «Ancak beni dinlemiyor.»

Belçikalı, «Bayan Mitchell, siz nerelisiniz?» diye sordu. «Lehçenizden İngiltere'nin hangi bölgesinden geldiğinizi tahmin etmem gerek ama çıkaramadım.»
Kadın memnun bir tavırla Poirot'ya baktı. «Dorset'liyim, efendim.*
«Ah, güzel bir yerdir orası...»
«Gerçekten öyle. Londra, Dorset'in yanında solda sıfır kalır. ANem oraya iki yüz yıl önce yerleşmiş,'efendim. Yani Dorset kanıma işlemiş benim.»
Poirot istediğini öğrenmişti. Sözü ondan sonra ustalıkla diğer genç garsona getirdi. «Bu olay arkadaşınızı da sarstı mı?»
«O henüz çok genç, efendim.» Mitchell hafifçe gülümsüyor-da «Bana sorarsanız, öyle heyecanlı bir olaya karıştığı İçin memnun bile. Herkes ona içki ikram edip, cinayetin nasıl işlendiğini soruyor.»
Poirot, «Davis'in sevgilisi var mı? Herhalde cinayet dayına karışmış olması sevgilisinin de hoşuna gitmiştir,» diye sordu.
Bu soruyu garsonun kansı cevaplandırdı. «Davis, John-son'un kızıyla sevişiyor. Adam Taç ve Tüy meyhanesinin sahibidir. Yine de kızın aklıbaşında bir insan olduğunu söylemeliyim. Davis'in cinayete karışmış olmasından da hiç mennun değil.»
Belçikalı, mırıldandı. «Aferin ona.»
Poirot evden ayrıldıktan sonra garson karısına, «Jürideki budalalar da onun kata olduğuna karar verdiler,» diye homurdandı. «Bana sorarsan bu adam gizli servisten...»
18
Bay James Ryder'a, Hercule Poirot'nun onu görmeye geldiğini haber verdiklerinde oldukça şaşırdı. Sonra da, «Pekâlâ,» dedi. «Onu çağırabilirsiniz.»
Hercule Poirot pek süslüydü. Yakasına çiçek takmış, eline de zarif bir baston almıştı. «Rahatsız ettiğim için özür dHerim. Sizi madam Giselle olayı için görmek istedim.»
Ryder, «öyle mi?» diye terslendi. «E, ne olmuş? Oturun... Oturun...» Daha nazik davranmaya çalışarak, «Bir sigara için...» dedi ve sonra ekledi. «Birkaç gün önce müfettiş beni görmeye geldi. O adamlar da her şeye burunlannı sokuyorlar. Her şeye.»
Poirot sakin sakin, «Bilgi toplamaya çalışıyorlar,» dedi.
«Olabilir ama herhalde biraz daha dikkatli davranabilirler.» Ryder'ın sesi acılaşmıştı. «Sonuçta herkesin gururu, bir iş namusu var.»
«Galiba çok alıngansınız.»
Ryder, «Durumum hassas da ondan,» diye devam etti. «Tabii ben uçakta kadının önünde oturuyordum. Belki polis benden bu yüzden kuşkulanıyor. Ama o yeri ben seçmedim ki. Kadının öldürüleceğini bilseydim, belki de o uçağa binmezdim bile. Bilmi-

yorum, belki binerdim.» Yüzünde düşünceli bir anlam belirdi.
Poirot gülümsedi. «Her şeyde bir hayır vardır, derler... Belki sizin için de öyle oldu.»
«Bunu söylemeniz çok tuhaf... Hem oldu, hem olmadı, diyebilirim. Örneğin polis beni çok sıkıştırdı. Çeşitli imalarda bulundu. Neden ben? Niçin Dr. Byrarrt'dan kuşkulanmıyorlardı? Ne de olsa bir doktor, öyle ehder zehirleri kolaylıkla ele geçirebilir. Sorarım size ben yılan zehirini nereden bulurum?»
Poirot, «Bu konunun bir açıdan hayırlı olduğunu söylüyordunuz.» diye anımsattı.
«Evet. İşin sevindirici yanı da var. Açıkçası bazı gazetelere cinayet hakkında yazılar yazıp, oldukça para aldım. Tabii gazetedekiler benim anlattıklanmı iyice süsleyip, değiştirdiler o başka.»
Belçikalı, «Bazen bir cinayet bu olayla fazla ilgisi olmayan kişileri değişik şekillerde etkiliyor. Örneğin siz, beklenmedik bir anda bol para kazanmışsınız. O sırada işinize yarayacak bir miktar...» dedi.
Ryder, «Para her zaman işe yarar,» dedi. Dikkatle Poirot'yu süzüyordu.
«Bazen para ihtiyacı çok şiddetli olur. işte bu yüzden insan zimmetine para geçirir, hesapları şişirir...» Belçikalı elini salladı. «Tabii sonra da işler karışır.»
Ryder omuzunu silkti. «Bunların üzerinde durmaya değmez.»

«Doğru... Böyle iç sıkıcı şeyleri düşünmemek gerek. Kazandığınız para çok işinize yaradı tabii. Çünkü Paris'te borç para alamadınız.»
Ryder öfkeyle bağırdı. «Bunu nereden öğrendiniz?»
Poirot gülümseyerek, «Sözlerim doğru değil mi?» diye konuştu.
«Evet, doğru. Ama bunun ortalığa yayılmasını istemem.»
«Merak etmeyin, ağzım sıkıdır.»
Ryder düşünceli düşünceli mırıldandı. «Ne tuhaf... Bazen azı-

cık bir para yüzünden insanın bası belaya giriyor. Yine aynı şekilde az bir miktar, durumunu düzeltmesine yardım ediyor... Neyse... Beni neden görmek istediniz, Mösyö Poirot?»
«Hassas bir konu bu. Kulağıma bazı şeyler geldi. Siz Madam Glsetle'den para almadığınızı iddia edip durdunuz. Aslında almışsınız.»
«Kim söyledi bunu? Yalan! Uydurma! Ben o kadını görmedim b S e . »
«işte bu çok garip.»
«Garip mi? Ne garibi? Basbayağı iftira bu.» Belçikalı düşünceli düşünceli adama baktı. «A... Bu işi incelemem gerek.»
«Ne demek istiyorsunuz? Amacınız nedir?» Poirot başını salladı, «öfkelenmeyin. Herhalde bir hata var.» «Tabii var ya. Ben öyle sosyete kadınlanna para veren bir tefeciyle iş yapar mıyım? Öyleleri kumar borcu olan sosyetik hanımların yardımına koşarlar.»
«Bu yanlışlıktan dolayı sizden özür dilerim.» Poirot yerinden kalkmış, kapıya doğru gitmişti. Orada durdu. «Dr. Bryanf dan hoşlanmıyorsunuz galiba?»
«Hayır, öyle bir şey yok. Ama doğrusu flüt çalmaya o kadar meraklı bir doktor da hiç görmedim. Adam flütünü de yanına almıştı.»
«Ah, evet, flüt Böyle şeyler psikolojik açıdan beni çok ilgilendirir.»
'Psikolojik' kelimesini duyan Ryder dudak büktü. Şimdi Poi-rot'ya kuşkuyla bakıyordu.
19
Kontes Horbury, Londra'daki evinde, tuvalet masasının önünde oturuyordu. Yüzü sararmış, dudaktan kurumuştu.

Elinde tuttuğu mektubu dördüncü kez okudu.
«Sayın Kontes Horbury, . -
Geçenlerde ölen Madam Giselle'de bulunan bazı belge-lerjbenim elime geçmiş bulunuyor. Bu konu sizi veya Bay Raymond Barr'ı ilgilendiriyorsa, hemen memnunlukla size uğrar ve bu konuyu görüşürüm.
Veya belki de bu konuyu eşinizle halletmemi daha uygun bulursunuz.
Saygılarımla,
JOHN ROBİNSON.».
Cicely Horbury, aynı mektubu tekrar tekrar okumak aptallık, diye düşündü. Köpek... Ahlaksız köpek.. O yalancı Fransız cadısı da bana kendisi ansızın ölürse müşterilerine bir zarar gelmeyeceğini söylemişti. Önlem aldığından söz etmişti. Allah kahretsin!... Ah, sinirlerim çok bozuk... Haksızlık bu. Haksızlık. Titreyen elleriyle altın kapaklı bir şişeye uzandı. Beni yatıştırır bu. Aklımı başıma getirir. Aldığı tozu burnuna çekti. Hah... Artık daha mantıklı düşünebilirim. Ne yapacağım?... Bu mektubu yazan adamı görmekten başka çarem yok. Arria adamın isteyeceği parayı nereden bulacağımı bilemiyorum. Neyse... Bu daha sonra önce adamı görmeli, neler bildiğini öğrenmeliyim.
Kalkıp yazı masasına gitti. İri, bozuk yazısıyla çabucak birkaç satır karaladı. «Kontes Horbury, Bay John Robinson'a yann sabah saat on birde evde bulunacağını bildirir...»
Norman sordu. «Nasıl? İyi mi?» Poirot'nun büyük bir şaşkınlıkla kendine baktığını görünce kıpkırmızı kesildi.
Belçikalı «Tanrı aşkına,» dedi. «Siz oyun mu oynuyorsunuz?»
Norman Gale büsbütün kızararak, «Görüntümü biraz değiştirmem gerektiğini düşündüm...» dedi.
Poirot içini çekti. Sonra genç adamı kolundan tutarak, aynaya götürdü. «Kendinize bir bakın. Sizden bütün istediğim bu. Şu halinize bir bakın. Kendinizi ne sanıyorsunuz? Noell baba mı? Evet, sakalınız beyaz değil, kapkara. Üstelik bunun sahte olduğu da öyle belli ki. Aynca sakalı beceriksizce

takmışsınız. Bu yetmezmiş gibi, kaşlannızı da kalınlaştırmışsınız, ön dizlerinizin üstündekinin yaldızlı kâğıt olduğunu anlamayacaklannı sanıyorsanız, çok yanılıyorsunuz. Anlaşılan böyle şeylere hiç yeteneğiniz yok, dostum.»
Norman soğuk bir sesle, «Bir zamanlar amatör topluluklarla sahneye çıkardım,» dedi.
«İnanılacak gibi değil. Herhalde o zaman da makyaj işini size bırakmazlardı... Bu yaptığınız makyaj sahnede, ışıklann altında bile yutulmaz. Kaldı ki gündüz ışığında Londra'da...» Poirot omzunu silkti. «Hayır, dostum. Siz bir komedyen değil, bir şantajcısınız. Kontesin sizden korkmasını istiyorum. Sizi görünce gülmekten katılmasını değil.» Genç adama bir iki kutu verdi. «Haydi banyoya geçip yüzünüzü temizleyin.»
Norman Gale fena halde utanmıştı. Belçikalının isteğini yerine getirdi. On beş dakika sonra banyodan çıktığı zaman yüzü hâlâ utancından kıpkırmızıydı.
Poirot başını salladı. «İyi... Komedi sona erdi artık. Şimdi işimize bakalım. Bıyık takmanıza izin vereceğim. Tabii izninizle bunu ben yapıştıracağım... İşte... Tamam... Saçınızı başka şekilde tarayacağız... Evet, bu kadarı yeter... Şimdi rolünüzü ezberleyip ezberlemediğinizi anlayalım.»
Norman Gale'yi dikkatle dinledi. Sonra da, «Bu iyi,» diye cevap verdi. «Haydi bakalım... Şansınız açık olsun.»
«Öyle olacağını umarım. Ama bana evde öfkeli bir kocayla iriyarı iki polis bekliyormuş gibi geliyor.»
Poirot, «Korkmayın, korkmayın,» dedi. «Her şey yolunda gidecek.»
-130-
- 131 —
Norman, «O sizin düşünceniz,» diye söylendi. Cesareti iyice kırılmıştı. Bir sürü şey düşünüyordu.
Genç adam, kontesin Grosvenor Meydanındaki evinin kapısını çalarken de yine endişeliydi. Onu ilk katta küçük bir odaya aldılar. Bir, iki dakika sonra da Cicely Horbury içeri girdi.
Norman derin bir nefes aklı. Kadın benim bu işde yeni oldu-, ğumu anlamamalı, diye düşünüyordu.
Cicely, «Bay Robinson?» dedi.
Norman eğildi. «Emrinizdeyim.» Sonra da kendi kendine tiksintiyle, satıcıdan farkım yok, dedi. Ama bu şekilde davranmamın nedeni korku.
Cicely, «Mektubunuzu aldım.» dedi.
Norman kendini toparlarken bir yandan da, o ihtiyar budala rol yapamadığımı söyledi, diye düşünüyordu. Görsün bakalım rol kesmek nasıl olurmuş. Az kalsın gülüyordu.
Sonra küstah bir tavırla genç kadına baktı. «Evet?... E, şimdi ne diyorsunuz, kontes?»
«Ne demek istediğinizi anlayamadım.»
«Haydi, haydi. Ayrıntıyı açıklamamız mı gerek? Herkes, deniz kıyısında geçirilen tatillerin ne kadar tatlı, ne kadar hoş şeyler olduğunu bilir. Ancak nedense kocalar bu fikirde değillerdir. Kontes Horbury, delillerin neler olduğunu herhalde çok iyi biliyorsunuz. Doğrusu ihtiyar Giselle harikulade bir kadındı. İyi şeyler bulurdu o. Birinci sınıf delilfer. Otelcilerden filan tabi. Şimdi önemli olan konu şu: bu delilleri en çok kim istiyor? Siz mi, yoksa Kont Horbury mi?»
Cicely titreyerek ayağa kalktı.
Norman, «Ne de olsa ben bir satıcıyım,» dedi. Sesi gitgide bayağılaşıyordu. Rolüne iyice girmişti artık. «Siz alıcı mısınız? İşte önemli dan bu.»
«O deliller nereden elinize geçti?»
«Kontes Horbury, işin bu yanı hiç de önemli değil. Hepsi bende. Önemli olan bu.»
— 132 —
«Size inanmıyorum. Delilleri bana gösterin.»
Norman sinsi sinsi gülerek, başını salladı. «Yanımda bir şey getinnedim. 0 kadar acemi değilim. Ama iş yapmaya karar verirsek, o zaman durum değişir tabii. Siz bana parayı vermeden önce o kâğıttan gösteririm.»
«Ne... ne kadar istiyorsunuz?»
«On bin... Dolar değil sterlin.»
«O kadar para bulmam mümkün değil.»

«İnsan istediği zaman çok şeyler başarır. Tabii mücevherler eskisi kadar fazla para etmiyor, inciler yine de değerden düşmedi. Bakın... Sizi memnun etmek isterim. Onun için sekiz bine ineceğim. Son sözüm bu. Size durumu düşünmeniz için iki gün süre de vereceğim.»
«O kadar para bulamam.»
Norman içini çekerek, başını salladı. «Belki de Kont Hor-bury'nin neler olup bittiğini öğrenmesi daha iyi olacak. Yanılmıyorsam, koca karısını böşadığı zaman ona para vermek zorunda da kalmıyormuş. Doğrusu Bay Raymond Barr da yetenekli bir aktör. Tabii henüz fazla para kazanamıyor. Artık daha fazla konuşmayalım. Sizi iyice düşünmeniz İçin yalnız bırakıyorum. Yalnız bir noktada yandmayın: bu konuda çok ciddiyim.» Bir an durdu. Sonra ekledi. «Giselle kadar ciddiyim.»
Sonra Cicely cevap vermeden, odadan dışarı fırladı.
Norman sokağa çıkınca, «Off...» diye mınldandı. «Tanrım.» Alnındaki terleri sildi. «Neyse bu iş de bitti.»
Hemen hemen bir saat sonra Kontes Horbury'ye bir kart getirdiler. «Mösyö Hercule Poirot.»
Cicely kartı bir kenara itti. «Ne istiyormuş? Onu şimdi göre-mem.»
«Kendisini buraya Bay Raymond Barr'm yolladığını söyledi
lady.»
«Ya.» Kontes bir an durakladı. «Pekâlâ, içeri alın.»

Uşak uzaklaştı. Sonra tekrar kapıda belirerek, «Mösyö Her-cule Poirot,» diye haber verdi.
Belçikalı içeri girince yerlere kadar eğildi İyice süslenmişti. Uşak dışan çıkıp kapıyı kapattı.
Clcely bir adım attı. «Sizi Bay Barr mı yolladı?»
«Oturunuz, madam.» Poirot'nun sesi nazik ama otoriterdi.
Cicely bir koltuğa çöktü. Belçikalı da onun yakınındaki bir sandalyeye yerleşti. Tavırları kontese güven veriyordu.
«Madam, rica ederim, beni bir dost olarak kabul ediniz. Size fikir vermeye geldim. Başınızda ciddi bir dert olduğunu biliyorum.»
Kontes, «Anlayamıyorum...» diye mırıldandı.
«Dinleyin, madam. Sizden sırlarınızı açıklamanızı istemiyorum. Buna gerek yok. Çünkü o sırian ben zaten biliyorum. İyi bir dedektif de böyle olmalıdır...»
«Dedektif.» Cicely'nin gözleri iri iri açıldı. «Şimdi anımsadım. Siz de o uçaktaydınız. Siz...»
«Evet, iyi bildiniz. Şimdi işimize bakalım, madam. Az önce de söylediğim gibi bana açılmanız için üsteleyecek değilim. Bana bir şey açıklamak zorunda değilsiniz. Ben size anlatacağım. Bu sabah, bir saat kadar önce size biri geldi. Belki de bu adamın adı Brovvn'du.»
Cicely güç duyulur bir sesle, «Robinson,» dedi.
«Aynı şey. Ha Robinson, ha Brovyn, ha Smith. Bu adamlar bu isimleri sırayla kullanır. O buraya size şantaj yapmak için geldi, madam. Herhalde elinde -bazı dikkatsizliklerinizin diyelim-kanıtlan vardı. O kanıtlar bir zamanlar Madam Giselle'deydi, şimdiyse bu adamda. Ve şantajcı sizden yedi bin sterlin istedi.»
«Sekiz bin.»
«Pekâlâ. Sekiz bin. Herhalde bu parayı çabucak bulamayacaksınız, madam?»
«Olamaz. Zaten borç içindeyim. Ne yapacağımı bilemiyorum.»
«Sakin olun, madam. Ben buraya size yardım etmeye geldim.»
Kontes merakla Belçikalıya baktı. «Bütün bunlan nereden biliyorsunuz?»
«Hercule Poirot olduğum için, madam. Hiç korkmayın. Her şeyi bana bırakın. O Bay Robinson'un icabına bakacağım.»
«Hiçbir şey düzelemez!..»
«Hayır, hayır. Her şey düzelecek artık. Hercule Polrot'ya güvenin. Yalnız bana gerçeği anlatmalısınız. Her şeyi. Benden bir şey saklamayın. Yoksa hareketlerimi güçleştirirsiniz.»
«Beni bu dertten kurtaracak mısınız?»
«Size yemin ediyorum, bir daha Bay Robinson'la karşılaşmayacaksınız.»
Kadın, «Pekâlâ,» dedi. «Size her şeyi anlatacağım.»
«İyi, Şimdi... Giselle denilen kadından borç para almıştınız
değil mi?»

Kontes Horbury başını salladı. «Evet.»
«Ne zaman oldu bu? Ne zaman başladı yani?»
«On sekiz ay önce. Sıkışık durumdaydım.»
«Kumar mı oynamıştınız?»
«Evet. Şansım feci halde dönmüştü.»
«Giselle size istediğiniz kadar para verdi mi?»
«Önce vermedi. Ondan az bir para alabildim.»
«Sizi ona kim yolladı?»
«Raymond... Bay Barr bana Giselle'in sosyete kadınlarına
borç verdiğini duyduğunu söyledi.»
«Madam Giselle daha sonra size daha fazla para verdi demek?»
«Evet. İstediğim kadar. Bu o sırada bana bir mucize gibi gözükmüştü.»
Poirot alayla güldü. «Madam Giselle'in kendine has mucize-lerindendi bu.
Anladığıma göre, ondan daha önce de siz Bay Raymond Barr'la... şey... dost
olmuştunuz.»
-134-
-135 —
«Evet.»
«Tabii kocanızın bu durumu bilmesini hiç istemiyordunuz...»
Ciceiy öfkeyle bağırdı. «Stepnen, gerikafab budalanın biri. Benden de bıktı.
Başka biriyle evlenmek istiyor. Öeni boşama fırsatını bulursa sevincinden
çrtdınr.»
«Siz İse ondan boşanmak İstemiyorsunuz, öyle mi?»
«İstemiyorum. Ben... ben...»
«Durumunuz, kontes olmak hoşunuza gidiyor tabii. Aynca kocanız size bol cep
harçlığı da veriyor. Normal kadınların kendi çıkarlarını koHamalan gerekir.
Devam edelim. Sonra ortaya borcunuzu ödeme sorunu çıktı değil mi?»
«Evet, ben... ben parayı ödeyemedim. O zaman o yaşlı cadı nasıl bir yaratık
olduğunu ortaya koydu. Raymond'la ilişkimi biliyordu. Buluştuğumuz yerleri,
tarihleri filan öğrenmişti. Bunu nasıl başardığını bilmiyorum.»
Poirot alaylı bir tavırla, «Giselle'in de kendine özgü yolları vardı,» diye
cevap verdi. «Herhalde sizi delilleri Kont Horbury'ye yollamakla tehdit etti?»
«Parayı vermezsem bunu yapacaktı.»
«Tabii siz borcunuzu ödeyemediniz.»
«Evet.»
«Demek ki, kadının ölmesi iyi oklu.»
Ciceiy içtenlikle, «Bu bana inanılmayacak bir mucize gibi geldi.» dedi.
«Tabii... İnanılmayacak bir mucize. Herhalde bu yüzden biraz kaygılandınız da.»
«Kaygılanmak mı?»
«Sonuçta uçakta Giselle'in ölümüne seyinen sizdiniz.»
Ciceiy derin bir soluk aldı. «Biliyorum... Korkunç bir şeydi bu. Bir süre
kendime gelemedim.»
«özellikle bir gece önce Paris'te Giselle'in evine gidip onunla kavga ettiğiniz
için büsbütün kaygılandınız.»
«Hınzır cadı! Biraz olsun yumuşamadı. Üzüntüm hoşuna
— 136 —
gidiyordu sanınm. Korkunç bir yaratıktı o. Yanından ayrıldığım zaman bitkin
haldeydim.»
«Ama Resmi Soruşturmada kadını o zamana kadar hiç görmemiş olduğunuzu
söylediniz.»
«E, tabii, başka ne söyleyebilirdim?»
Poirot düşünceli bakışlarla kadını süzdü. «Evet, madam, sizin gibi bir insan
başka bir şey söyleyemezdi.»
«Her şey korkunç bir durum aldı. Yalanlar, yalanlar, yalanlar... O müfettiş
denilen adam tekrar tekrar buraya geldi. Beni sorguya çekti. Ne var ki kendimi
güvende sanıyordum. O boş atıp tutturmak istiyordu. Adamın bir şey bilmediğinin
farkınday-dım.»
«İnsan bir tahminde bulunacaksa, bunu doğru dürüst yapmalıdır.»
Ciceiy sözlerini sürdürdü. «Artık hiçbir şeyin duyulmayacağından emindim. Çünkü
böyle bir şey olsaydı şimdiye dek duyulurdu, diyordum, Sonra dün o iğrenç mektup
geldi.»

«Uçak dayından beri çok korkuyordunuz, değil mi?»
«Tabii korkuyordum.»
«Peki neden? Borç konusunun öğrenilmesinden mi? Yoksa katil olarak yakalanmaktan mı?»
«Kata mi?» Kontesin rengi iyice uçmuştu. «Ben... ben... Giselle'i ben öldürmedim... öldürmedim.»
«Tabii kadının ölmesini istiyordunuz.»
«Evet. Ama onu ben öldürmedim... Bana inanmalısınız... mutlaka inanmalısınız. Uçakta yerimden bile kalkmadım. Ben...» Sustu. Mavi gözlerini yalvanrcasına Poirot'ya dikmişti.
Belçikalı onu yatıştırmak ister gibi ağır ağır başını salladı. «Size İnanıyorum, madam. Bunun da iki nedeni var. Bir: cinsiyetiniz yüzünden. İki: bir eşekarısı dolayısıyla.»
Kontes şaşkınlıkla dedektife baktı. «Eşekarısı mı?»
«Evet. Görüyorumki bu sözüm size anlamsız geliyor... Size söz veriyorum, Bay Robinson konusunu çözümleyeceğim. O

adamı bir daha ne görecek, ne de işiteceksiniz. Ona haddini bildireceğim. Şimdi bu hizmetine karşılık size basit iki soru soracağım. Bay Raymond Barr cinayetten bir gün önce Paris'te miydi?»
«Evet, birlikte akşam yemeği yedik. Ancak Raymond, Gisel-le'e yalnız başıma gitmemin daha iyi olacağını düşündü.»
«Ya, öyle mi? Şimdi bir soru daha madam. Evlenmeden önce sahne adınız Cicely Bland'di değil mi? Gerçek isminiz miydi bu?»
«Hayır. Asıl adım Martha Jebb. Diğer ismin...»
«Sahne için daha uygun olduğunu düşündünüz. Evet, anlıyorum. Nerede doğdunuz?»
«Soncaster'de. Ama neden...»
«Yalnızca merak. Özür dilerim. Şimdi Kontes Horbury, size bir, iki tavsiyede bulunmama izin verir misiniz? Neden kocanızdan sessiz sedasız boşanmıyorsunuz?»
«Ayrılayım da o kadınla evlensin değil mi?»
«Bırakın da evlensin. Cömert bir kadınsınız, madam. Sonra o zaman güvencede olacaksınız. Kocanız da size hatırı sayılır bir para verecek.»
«Ama istediğim kadar değil.»
«Ne olacak, serbest kalınca bir milyonerle evlenirsiniz.»
«Artık eskisi kadar milyoner yok.»
«Var var, yine var. Eskiden on milyonu olanın serveti şimdi sekiz milyon. Ama bu yeter.»
Cicely güldü. «İnsanı kandırmasını iyi biliyorsunuz, Mösyö Poirot. O korkunç «damın beni bir daha rahatsız etmeyeceğinden emin misiniz?»
Belçikalı ciddi ciddi, «Size yemin ediyorum,» dedi.
20
Müfettiş Japp, Harley Sokağından hızla çıktı. Bir kapıdan girerek Dr. Byrant'ı sordu.

«Randevunuz var mı, efendim?» «Hayır. Ama kendisine bir, iki satır yazacağım.» Kartını çıkarıp arkasına çabucak, «Bana bir, iki dakikanızı a y ıT . rabilirseniz, memnun olurum,» diye yazdı. «Sizi fazla rahatsız edecek değilim.» Kartı bir zarfa koyup ağzını kapattıktan sonra uşağa uzattı. Uşak dışarı çıkarken, o da köşedeki kanepelerden birine oturdu. Uşak bir, iki dakika sonra göründü. Japp'in yanına yaklaşarak, alçak bir sesle, «Doktor biraz beklemenizi rica ediyor, efendim,» diye fısıldadı. «Sizi görecek. Fakat bu sabah çok işi var.»
Japp başını salladı. Beklemeye bir itirazı yoktu. Koltukta arkasına yaslandı. Bekleme odası yavaş yavaş hastalarla doluyordu. Müfettiş, doktor iyi para kazanıyor, diye düşündü. Görünüşte adamın kimseden borç almaya ihtiyacı yok. Tabii Bryant parayı Giselle'den çok zaman önce almış olabilir. Doktorun işleri yolunda olsa da adı bir rezalete karışırsa her şey mahvolur. İşte doktor olmanın dertlerinden biri.
Uşak on beş dakika kadar sonra tekrar kapıda belirdi. «Doktor şimdi sizi görecek, efendim.»

Japp'i, Bryant'in muayene odasına soktular. Doktor masasının başında oturuyordu. Ayağa kalkarak müfettişin elini sıktı. Yüzünde yorgun bir ifade vardı. Yine de Japp'in gelişinden rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Tekrar masasının başına geçerek, Japp'e koltuğa oturmasını işaret etti. «Sizin için ne yapabilirim, müfettiş?»
«Sizi muayene saatinde rahatsız ettiğim için özür dilerim. Ama fazla zamanınızı almayacağım.»
«Önemli değil, önemli değil. Herhalde benimle şu uçakta işlenen cinayet hakkında konuşmak istiyorsunuz.» «Evet, efendim. Soruşturma hâlâ devam ediyor.» «Hiçbir sonuç alınamadı mı?»
«Açıkçası henüz istediğimiz kadar ilerlemiş değiliz. Size cinayet yöntemi hakkında bazı şeyler sormak için geldim. Şu yılan zahiri işine bir türlü aklım ermiyor.»

Dr. Bryant gülümsedi. «Bildiğiniz gibi ben zehir uzmanı değilim ve bu konuda fazla bilgim yok. Aslında VVinterspoon'la konuşmanız gerekiyor.»
«Bakın konu şöyle, doktor. Winterspoon bir uzman. Onların nasıl insanlar olduklarını da bilirsiniz, öyle bir konuşuyorlar ki, sıradan bir ihsanın ne dediklerini anlaması olanaksız. Zaten anladığım kadarıyla bu konu tıpla da ilgiliymiş. Sara olaylarında hastaya yılan zehiri verildiği doğru mu?»
Dr. Bryant, «Sara uzmanı da değilim,» diye cevap verdi. «Gerçi kobra yılanının zehirini sara olaylarında kullandıklarını çok iyi biliyorum. Dediğim gibi, bu da benim uzmanlığım içinde bir şey değil»
«Biliyorum, biliyorum, örneğin, siz de uçaktaydınız. Onun için de herhalde bu konu sizi İlgilendirmeye başladı. Belki aklınıza benim işime yarayacak bir şevler gelmiştir. Kalkıp bir uzmana gitmemin hiç yararı yok. Çünkü adama ne soracağımı bilmiyorum.»
Bryant güldü. «Haklısınız, müfettiş. Hiçbir insan yakından gördüğü bir cinayetin etkisinde kalmamazlık edemez. O olayın beni ilgilendirdiğini söyleyebilirim. O olayı uzun uzun düşündüm.»
«Bu konudaki düşünceleriniz nedir, efendim?»
Bryant başını yavaşça salladı. «Açıkçası cinayet beni hâlâ şaşırtıyor ve bütün olay gerçek değilmiş gibi geliyor. Garip bir Cinayet yöntemi. Katilin görülmemesi olanaksızdı, ama kimse onu farketmedi. Adamın hiçbir tehlikeye aldırmayan bir tip olduğu anlaşılıyor.
«Çok doğru, efendim.»
«Katilin seçtiği zehir de yine insanı şaşırtan bir şey. İnsanın eline öyle bir şey nasıl geçer?»
«Biliyorum. Bu da inanılacak gibi değil. Belki ancak bin kişiden biri boomslang adını duymuştur. Bırakın zehiri ele geçirmek, çok kimse öyle bir yılan olduğunu bile bilmez. Örneğin siz dok-

torsunuz, efendim. Herhalde şimdiye dek o yılanın zehirini görmediniz.»
«Elime öyle bir fırsat geçmedi. Tropiklerle ilgili araştırmalar yapan birini tanıyorum. Laboratuvannda yılan zehirleri var. örneğin kobranınki. Ama onda da boomslang zehiri olduğunu pek sanmıyorum.»
«Belki siz bana yardım edebilirsiniz.» Japp bir kâğıt çıkararak doktora uzattı. «Bu üç adı Winterspoon yazdı ve onlardan bilgi alabileceğimi söyledi. Yazdığı kişileri tanıyor musunuz?»
«Profesör Kennedyletanışmıştım. Heidler ahbabımdır. Ona adımı verirseniz, size elinden gelen yardımı yapar. Karmichael... Edinburgh'dandır. Onu tanımasam da onun iyi bir uzman olduğunu duydum.»
«Teşekkür ederim, efendim. Neyse... Artık sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim.»
Japp, Harley Sokağına çıktığında kendi kendine gülüyordu. Her şey tatlı dille çözümlenebiliyor. Doktor neyin peşinde olduğumun farkına bile varmadı. Neyse, bu işi de hallettik.

21

Japp, Scotland Yard'a döndüğü zaman ona Poirot'nun beklediğini haber verdiler. Müfettiş ufaktefek Belçikalıyı neşeyle selamladı. «E, Mösyö Poirot, sizi buraya hangi rüzgâr attı böyle?»
«Sizden haber almaya geldim, Japp.»

«Tam sizin yapacağınız bir şey bu işte. Açıkçası fazla bir haber yok. Boru, Paris'teki antikacıya gönderidi. Bu gerçekten adamın sattığı çubukmuş. Fournier durmadan Paris'ten telefon edip, şu 'psikolojik an'ı soruyor. Soluğum kesilinceye dek sorguya çektim o garsonlan. Uçakta öyle herkesin birden dikkatini çekecek bir olay olmamış.»
— 141 —
«Belki olay ön salondayken oldu.»
«Yolculan da sorguya çektim. Herkes yalan söylüyor değil ya.»
«Bir zamanlar karıştığım bir cinayet olayında herkes bana yalan söylemişti.»
«Siz ve karıştığınız olaylar! Açıkçası hiç de memnun değilim, Mösyö Poirot. Bu olayı inceledikçe aklım büsbütün karışıyor. Başmüfettiş de bana dik dik bakmaya başladı. Ama ben ne yapabilirim? Neyse ki olaya yabancılar da karıştı. Biz buradan, 'Bu Fransızlann işi,' deriz. Fransızlar da Paris'te işi bizim üzerimize atarlar, olur biter.»
«Gerçekten katilin Fransız olduğuna inanıyor musunuz?»
«Açıkçası inanmıyorum. Bence arkeologlar üzerinde durulmaya bile değmeyecek adamlar. Toprakları kazıyor, binlerce yıl önce olan bir olaydan büyük bir ciddiyetle söz ediyorlar. Bakalım söyledikleri doğru mu? Gerçekten Öyle mi olmuş? İstedikleri gibi konuşuyorlar, çünkü onlara karşı çıkacak kimse yok. Söz aramızda, cinayeti Dupont'lann işlediğini düşündüğüm bile yok.»
«O halde sizce katil kim?»
«Clancy'den kuşkulanıyorum. Tuhaf birisi. Sokaklarda kendi kendine konuşarak dolaşıyor. Kafasında bir şey var.»
«Yeni kitabının konusu herhalde.»
«Olabilir. Tabii başka bir şey olması da mümkün. Ama ne yaparsam yapayırn, Glancy'nin kadın» öldürmesi için bir neden bulamıyorum. Giselle'in defterindeki CL 52'nin Kontes Horbury olduğundan eminim. Ancak kadını konuşturamıyorum. Emin olun, çok kurnaz ve sinsi.»
Poirot bıyık altından gülerken Japp sözlerini sürdürdü. «Garsonlarla Giseile arasında da bir bağ kuramadım.»
«Ya Dr. Bryant?»
«Onun hakkında bazı şeyler duydum. Bir hastasıyla sevişliği hakkında dedikodular dolaşıyor. Kadın çok güzelmiş ama kocası korkunç bir adammış. Uyuşturucu madde mi ne kullanıyormuş?
— 142 —
Bryant dikkatli davranmazsa, meslek hayatı sona erer. Tabii bu da Giselle'in defterindeki RT. 36'ya uyuyor. Ayrıca Bryant'ın yılan zehlrini nereden bulabileceğini de biliyorum. Onu görmeye gittim. Benimle konuşurken, kendini ele verdi. Tabii tüm bunlar her şeye karşın kesin kanıtlar değil, yalnızca birtakım tahminler. Zaten ortada delil namına bir şey yok. Ryder'dan da kuşkulanmamız olanaksız artık. Paris'te borç bulmaya çalışmış ve başarısızlığa uğramış. Bize konuştuğu kişilerin adlarını ve adreslerini verdi. Söylediklerinin doğru olduğunu anladık. Şirket bir iki hafta önce kötü durumdaymış. Oysa şimdi yavaş yavaş durumları düzeliyor-muş. İşte böyle... Bu öyle karmakarışık bir iş ki.»
«Hiçbir şey karmakarışık olamaz. Evet, önce insana işin içinden çıkamayacakmış gibi gelir. Ne var ki, asıl karmaşa bir kimsenin kafasındadır.»
«İstediğinizi söyleyin. Sonuç yine aynı. Fournier de ne yapacağını bilmiyor. Herhalde siz esran çözdünüz ve bunu bana açıklamak istemiyorsunuz.»
«Benimle alay ediyorsunuz. Daha bir şey öğrenmiş değilim. Ama esran yayaş yavaş çözüyorum. İnanın, daha yapılacak çok şey var.»
«işte buna mennun oldum. Şu bildiklerinizi bana da anlatın bakalım.»
Poirot gülümsedi. «Bir liste yaptım.» Cebinden bir kâğıt çıkardı. «Şöyle düşünüyorum: Cinayet, bir sonuca erişmek için yapılan bir harekettir.»
«Canım anlaşılmaz bir şey değil ki bu.»
«Belki değil ama siz zor duruma sokuyorsunuz.»
«Hayır, hayır. Sorun basit. Diyelim ki paraya ihtiyacınız var. Halanız ölünce zengin olacaksınız. Tamam. O zaman bir hareket yapıyorsunuz. Yani halanızı öldürüyor ve sonunda onun mirasına konuyorsunuz.»
Japp içini çekti. «Keşke öyle zengin bir halam olsaydı.
-143 —

Devam edin. Ne demek İstediğinizi anlıyorum. Yani... cinayetin bir nedeni olması gerektiğini söylüyorsunuz.»
«Bunu kendi bildiğim sekide ifade etmek daha hoşuma gidecek. Bir hareket yapıldı. Bu hareket bir cinayetti. Peki hareketin sonuçlan nedir? Değişik sonuçlarla bakarak, sorumuzun yanıtını bulabiliriz. İşte burada cinayetle ilgisi olan on bir kişi var.» Kâğıdı masaya yaydı. Japp ilgiyle öne doğru eğilerek, Poirot'nun omzunun üzerinden okumaya başladı.
«Janet Grey - Sonuç: Geçici iyilik. Aylık artması.
Norman Gale - Sonuç: Kötü. Hastalan azalıyor.
Kontes Horbury - Sonuç: İyi. Tabii eğer o CL 52 ise.
Lady Venetia - Sonuç: Kötü. Çünkü Giseüe'in ölümünden sonra Kont Horbury'nin karısını boşamak için birtakım kanıtlar bulması çok zor.»
Japp başını kaldırdı. «Hım, Lady Venetia'nın konta âşık olduğunu mu düşünüyorsunuz? Böyle şeylerin kokusunu da çok çabuk alırsınız. Mösyö Poirot.»
Belçikalı gülümsedi. Müfetttiş tekrar kâğıdın üzerine eğildi.
Oancy - Sonuç: iyi. Cinayetle igii romanının çok para getireceğinden emin.
Dr. Roger Bryant - Sonuç: iyi. Tabu eğer o RT. 362 ise.
James Ryder - Sonuç: iyi. Cinayet hakkında yazdığı yazılardan aldığı parayla şirketin durumunu düzeltmiş. Ayrıca onun XVB 724 olması olasrıığı da var.
Arrnand Dupont - Sonuç: Cinayetin onun hayatına bir etkisi olmadı.
Charles Dupont - Sonuç: Aynı.
Garson Davis - Sonuç: Durumunda bir değlşiklJk yok.
Garson MitcheB - Sonuç: Durumunda bir değişiklik yok.
Japp kuşkuyla, «Bu listenin size yardımı olacağını mı sanıyorsunuz?» diye sordu. «Bir kâğıda, 'Bilmiyorum, bümryorum,' yazmakla elinize ne geçecek?»
Poirot açıkladı, «insan durumu bir bakışta görüyor. Dört kişi-

nin durumu iyi. Oancy, Janet Grey, Ryder ve Kontes Horbury' nin. Norman Gale'yte Lady Venetla'nın zaran var. Dört kişinin durumundaysa bir değişiktik yok. Dr. Bryant'in ise ne kaybı var, ne zararı.»
Japp, «Ee?» dedi.
Belçikalı, «Onun için araştırmaya devam edeceğiz,» dedi. Müfettiş sıkıntılı sıkıntılı içini çekti. «Sanki bir ipucu var. Paris'ten İstediğimiz bilgiyi edininceye dek yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Aslında, Fransızların Giselle'in hayatını iyice incelemeleri gerek. Ben o hizmetçiyi Foumier'den daha iyi konuştururdum.» *
«Sanmıyorum, dostum. Bu olayda en ilginç konu ölen kadının kişiliği. Arkadaştan, yakınlan ve hatta özel hayatı olmayan bir kadın... Bir zamanlar güzel ve genç olan, seven, acı çeken, sonra da bütün bunlarla ilişkisini kesiveren bir insan. Ne bir fotoğraf, ne bir anı. Marie Morisot birdenbire tefeci Madam Giselle olup çıkmış.»
«Kadının geçmişinde işimize yarayacak bir ipucu var mı acaba?» ı.
«Belki.»
«Bu bizi kurtanrdı. Bu olayda bir tek ipucu bile yok.»
«Olmaz oiur mü, dostum.»
«Yerlilerin borusunu demek istiyorsunuz tabii.»
«Hayır, hayır. Onu demek istemiyorum.»
«öyleyse ipucundan neyi kastettiğinizi antayaytm.»
Poirot, «Bu Jpuculanna Bay Clancy'nin romanlannınkilere benzeyen adlar vereceğim: Eşekarısı. Yolcunun Eşyası. Madam Giselle'in fincanındaki iki kaşık.» diyerek gülümsedi.
Japp kaşlannı kaldırdı. «Siz kaçırmışsınız:» Sonra merakla sordu. «O İki kaşık nereden çıktı?»
Poirot ellerini açtı. «Garson Mftchefl'e o gün garip bir şey görüp görmediğini sordum. Bana, 'Daha sonra Madam Gisel-le'in fincanında iki kaşık olduğunu farkettim,' dedi.»

Müfettiş omzunu silkti. «Bazen garsonlar çabuk servis yaparlarken, insana iki kaşık birden getirebilirler.» Birdenbire güldü. «İnsanın fincanında iki kaşık olması onun yakında evleneceğini gösterirmiş.»
Poirot mınldandı. «Giselle evlenmedi, öldü.»

22
Şantaj olayından sonra Norman Gale, Janet ve Poirot tekrar buluştular. Genç adam tekrar Robinson rolü oynamasına gerek kalmadığını öğrenince rahat bir soluk aldı.
Poirot kadehini kaldırarak, «Dostumuz Bay Robinson öldü. Onun onuruna içelim,» diye konuştu.
Norman bir kahkaha attı. «Toprağı bol olsun.»
Janet, Belçikalıya, «Ne oldu?» diye sordu.
Poirot genç kıza gülümsedi, «öğrenmek istediğimi öğrendim.»
«Kontesin Giselle'le ilgisi var mıymış?»
«Evet.»
Norman, «Benimle konuşurken durumundan da belliydi bu,» dedi.
Poirot başını salladı. «Evet. Ama ben öykünün bütün aynntı-sını öğrenmek istiyordum.»
«E, Öğrendiniz mi?»
«Tabii» iki genç de merakla ufaktefek dedektife baktılar. Ancak Poirot onlara istediklerini anlatacak yerde, insanların sürdükleri hayatla işleri arasındaki ilgiden söz etmeye başladı. «Aslinde, herkesin sandığı gibi istemediği işi yapan kişiler o kadar çok değ». Birçok kişi size anlattıkları öykülere karşın, yine de için için istedikleri alana giriyorlar. Bir büroda çalışan adamın, 'Ben gitmek isterdim,' dediğini duyarsınız. Sonradan onun bu konuda
bir sürü kitap okuduğunu ve yine de bürodaki rahat ve sakin hayatı yeğlediğini öğrenirsiniz.»
Janet, «Size göre,» diye konuştu. «Benim uzak yerlere gitme isteğim gerçek değil. Kadınlann saçlarıyla uğraşmaya bayılırım. İşte bu hiç doğru değil.»
Poirot ona bakarak güldü. «Siz henüz çok gençsiniz. Tabii insan önce şu işi, sonra bu işi dener. Sonunda da istediği şeyi yapar.»
«Peki, ya ben zengin olmak istiyorsam?»
«Hıh, işte biraz güç.»
Norman atıldı. «Ben aynı kanıda değilim, örneğin, ben istediğim için değil 'rastlantı sonucu dişçi oldum. Dayım dişçiydi. Yanında çalışmamı istedi. Gelgelelim ben dünyayı dolaşmak, serüvenlere atılmak amacındaydım. Dişçiliği bir yana bırakarak, Güney Afrika'daki bir çiftliğe gittim. Ama orası hoşuma gitmedi. Fazla tecrübem de yoktu. Sonunda dayımın önerisini kabul etmek zorunda kaldım. Buraya gelerek onunla birlikte çalışmaya başladım.»
«Şimdi de dişçiliği bırakıp, Kanada'ya gitmeyi düşünüyorsunuz. Sizde de ingiltere'den ayrılma merakı var.»
«Tabii bunu istemiyorum ama başka çare de göremiyorum.»
«Aslında çoğunlukla olaylar insanı istedikleri şeyleri yapmaya zorlarlar.»
Janet içini çekti. «Hiçbir şeyin beni uzaklara gitmeye zorladığı yok.»
"Eh bien, o halde size şimdi, burada bir öneride bulunacağım. Gelecek hafta Paris'e gideceğim. İsterseniz sekreterliğimi yapabilirsiniz. Size iyi bir ücret de veririm.»
Janet başını sallarken, «Antonie'dan çıkmam doğru değil. İyi bir iş bu.»
«Benim önerdiğim de öyle ama.»
«Ancak sizinki kısa bir süre için.»
«Sonra size yine öyle bir iş bulurum.»

«Teşekküf ederim. Ben yerimden memnunum.»
Poirot genç kıza bakarak, esrarlı bir tavırla güfdü.
Üç gün sonra Janet, Belçikalıya telefon etti.
«Mösyö Poirot? Ben Janet Grey? Bana önerdiğiniz iş hâlâ duruyor mu?»
«Evet. Paris'e pazartesi günü gideceğim.»
«Gerçekten benim de sizinle gelmemi istiyor musunuz?»
«Tabii. Peki siz fikrinizi neden değiştirdiniz?»
«Anloine'la kavga ettim. Doğrusunu isterseniz... müşterilerden birine sinirlendim. Kadını tatlılıkla idare edeceğime, ansızın tepem atıverdi. Kadına hakkında ne düşündüğümü açıkça söyledim.»
«Ah, tabii aklınızda yapabileceğiniz yolculuklar vardı.»
«Ne dediniz?»

«Aklınız başka bir şeye takılmıştı, dedim.»
«Bu iş aklımla değil, dilimle ilgiliydi. Dilimi tutamadım. Tabii doğrusunu isterseniz kadına düşündüklerimi söylemek bana büyük bir zevk verdi... Ondan sonra da kapı dışarı edildim tabii. Daha sonra kendime yeni bir iş aramam gerekecek. Yine de bu ara sizinle Paris'e gelmeye hazınm.»
«İyi öyleyse. Sonra size başka iş de bulurum... Size neler yapacağınızı yolda anlatacağım...»
Poirot'yla yeni sekreteri Paris'e uçakla gitmediler. Genç kız bu yüzden için için sevindi. Son uçak yolculuğunda başından geçenler Janet'in sinirlerini oldukça bozmuştu. Koltuğa yığılıp kalmış dan siyahlı kadlnı anımsamak istemiyordu.
Calais'den Paris'e giderlerken, kompartımanda yalnızdılar. Poirot, Janet'e gerekenleri söyledi. «Paris'te görmek istediğim birkaç kişi var. Avukat Thibault, Fournier, Dupontlar. Şimdi... ben baba Dupont'la konuşurken oğluyla da siz İlgileneceksiniz. Çok güzel ve hoş bir kızsınız. Charles Dupont'un sizi Resmi Soruşturmadan anımsayacağından eminim.»
— 148 —
Janet hafifçe kızardı. «Charles Dupont'u ondan sonra gördüm Mösyö Poirot.» Genç kız, çabucak Dupont'la lokantada kar-ştlaşmalannı anlattı.
«Güzel... Çok güzel... Şimdi Dupont'la konuşurken, Gisel-le'in sözünü açmayın. Sonra o bundan söz ederse o zaman pek bir şey söylemeden sanki Kontes Horbury'nin katil olduğundan kuşkulanıyormuş gibi konuşursun.»
«Zavallı Kontes...» Janet bîr an duraksadı. Sonra da, «Charles Dupont'un katil olduğunu sanmıyorsunuz ya?» diye sordu.
«Hayır, hayır. Ben yalnızca bilgi toplamak istiyorum.» Dikkatle genç kıza baktı. «Charles, sizi ilgilendiriyor galiba? Onu çekici mi buluyorsunuz?»
Janet bu sözü duyunca bir kahkaha attı. «Hayır... Charles Dupont'un çekici olduğunu pek söyleyemem. Onda sevimli bir çocuk hali var.»
«Demek onu çocuksu diye tanımlıyorsunuz.» «Evet, çünkü hiçbir şeyden haberi yok. Kendini mesleğine vermiş bir genç.»
Poirot, «Doğru.» dedi. «Örneğin, onun diş tedavisiyle hiçbir ilgisj yok. Kahraman denilen bir adamın dişçi sandalyesinde korkuyla tir tir titrediğini de görmemiş.»
Janet güldü. «Norman'ın hastaları arasında tanınmış kahra-manlann bulunduğunu pek sanmıyorum.»
«Artık bunun da önemi yok. Çünkü Norman Kanada'ya gitmek kararında.»
«Son günlerde Yeni Zelanda'ya gitmekten söz etmeye başladı. Oranın iklimini daha beğeneceğimi düşünüyor.» Janet içini çekti. «Her şeye karşın İngiltere'den ayrılmak zorunda kalmayacağını umuyorum.» Gözlerini merakla Poirot'ya dikti.
Belçikalı gülümsedi. «Yani Baba Poirot'ya güveniyorsunuz, öyle mi? Eh ben de elimden geleni yapacağım. Size söz veriyorum. Ama bana bu işte ilgili biri daha varmış ve henüz ortaya çıkmamış gibi geliyor.» Başını sallayarak, kaşlarını çattı. «Bu olayda
— 149 —
bilinmeyen bir 'faktör' var, matmazel. Her şey buna işaret ediyor.»
Paris'e geldikten iki gün sonra Poirot'yla yeni sekreteri küçük bir lokantada yemek yediler. Dupont'iar da bulundular bu yemekte.
Janet, Londra'da olduğu gibi Charles Dupont'la çabucak kaynaştı. Daha sonra diğerlerinin önerisi üzerine sinemaya gittiler. Onlar lokantadan çıkınca Poirot da sandalyesini Armand Dupont'unkine daha da yaklaştırdı.
«Evet... Anlattığınız gibi, böyle çetin günlerde kazı için para bulmak kolay bir iş olmasa gerek, özel kişilerden yardım kabul ediyor musunuz?»
Armand Dupont güldü. «Dostum, neredeyse di2 çöküp öyle yalvaracağız.»
Belçikalı, «Acaba... bin sterlinlik bir yardım işinize yarar mıydı?» diye sordu.
Dupont heyecanından neredeyse masaya yığılıyordu. «Bu... bunu mu öneriyorsunuz? Araştırmalarımıza yardım İçin mi? Bana mı? Harika! Şimdiye dek hiçbir özel kişiden bu kadar para almadık.»
Poirot öksürdü. «Yalnız buna karşılık sizden bir ricam ola-, cak...»
«Anlıyorum. Bir hatıra... Bir çömlek...»

Belçikalı telaşla arkeologun sözünü kesti. «Hayır, hayır, beni yanlış anladınız. Sekreterim... bu akşam gördüğünüz o kibar kız... o da sizinle birlikte kazılara kattebilir mi?»
Dupont bir an şaşırdı. «Hım...» Bryığtnı çekiştirdi. «OlabRir. Tabii bunu oğluma sormam gerek. Yeğenimle kansı da bizimle gelecekler. Yani bu kazıyla yalnızca bizim aile ilgilenecek Ben yine de Chartes'la konuşurum.»
«Çok memnun olurum. Matmazel Janet eski çanaklara çömleklere bayılıyor. Geçmiş onu büyülüyor adeta. Bütün dileği bir
kazıda bulunmak; Aynca çok iyi çorap yamamasını, düğme filan dikmesini biliyor.»
«İşte bu işe yarar.»
«Değil mi ya?»
Poirot daha sonra otele gittiğinde Janet'in holde Charles Dupont'a, «İyi geceler,» dediğini gördü.
Birlikte asansörle yukarı çıkarlarken, Belçikalı genç kıza, «Sizin için oldukça ilginç bir iş buldum.» dedi. «Bu bahar Dupont'lar-la birlikte iran'a gideceksiniz.»
Janet şaşkınlıkla ona baktı. «Siz çıldırdınız mı?»
«Size bu öneriyi yaptıkları zaman çok sevinmiş gibi davranacaksınız. Hemen, 'Kabul ettim,' diyeceksiniz.»
«Kusura bakmayın ama İran'a gitmeye hiç niyetim yok. Baharda Norman'la ya Kanada'da ya da Yeni Zelanda'da olacağım.»
Poirot kıza şefkatle gülümsedi. «Yavrum, gelecek Marta daha çok var. Memnun olmuş gibi davranmak, hemen kazı yerine bilet almak değildir. Ben de paraca yardımda bulunacağımdan söz ettimse de henüz çeki imzalamış değBim. Ha, aklıma gelmişken yann size Yakındoğu'daki kazılar hakkında bir kitap bulmalıyım. Sizin çanak çömlekle çok ilgilendiğinizden söz ettim.»
Janet içini çekti. «Size sekreterlik etmek oldukça zor. Başka?»
«Mösyö Dupont'a çoraptan çok iyi yamadığınızı, düğmeleri de çok iyi diktiğinizi söyledim.»
«Yann bunu da kanıtlamak gerekecek mi?»
Poirot mınldandı. «Bu bakımdan benim sözlerimi olduğu gibi kabul etmeleri daha iyi olur herhalde.»
23
Ertesi sabah Fournier, Poirot'yu görmeye otele geldi. Davra-nışlan her zamankinden daha neşeliydi. «Mösyö, size bir şey söy-

lemek istiyordum. Londra'da borunun bulunmasıyla ilgili olan o sözleri neden söylediğinizi sonunda anladım.»
Poirot'nun yüzü aydınlanıverdl. « A h ! »
Fournier bir sandalyeye yerleşti. «O gün Londra'da, 'Katil isteseydi boruyu vantilatörden dışan atabilirdi,' dediniz. Artık bunun yanıtını biliyorum.»
Belçikalı bağırdı. «Bravo!»
«Katil, boruyu vantilatörden atmadı, çünkü bunun bizim tarafımızdan bulunmasını istiyordu... Neden?... Çünkü... aslında cinayet sırasında o boru kullanılmamıştı.»
«Bravo! Bravo! Tam benim gibi düşünmüşsünüz.»
«Kendi kendime, evet, dedim. Zehirli diken kullanıldı. Ama boru kullanılmadı. Diken Giselle'e doğru başka bir şeyle fırlatılmıştı. Örneğin... Kontes Horbury'nin ağızlığıyla... Veya Dupont'la-nn çantasında bulunan İran çubuklanyla...» Poirot'ya baktı.
Belçikalı bir an duraksadı. Sonra da, «Doğru yoldasınız,» dedi. «Tabii biraz daha ilerlemeniz gerek. Eşekarısını unutmayın.»
«Eşekarısını mı?» Fournier şaşkınlıkla Poirot'ya baktı. «İşte bunu anlayamadım. Eşekansının bu olayla ne ilgisi var?»
«Anlayamadınız mı? Ama...» Tam o sırada telefon çalmaya başlamıştı. Uzanıp almacı aldı. «Alo?... Evet, benim.» Usulca Fournier'ye döndü. «Avukat Thibault... Çok heyecanlı konuşuyordu. Surete'ye telefon etmiş, ona sizin burada olduğunuzu söylemişler.;. Kendisiyle konuşun.» Almacı Fransıza uzattı.

Fournier telefona, «Alo?» dedi. «Evet, benim. Ne? Ne? Sahi mi? Evet, evet. Hemen geliriz.» Almacı yerine bırakarak Poirot'ya baktı. «O kız... Madam Giselle'in kızı.»
«Ne?»
«Kız, mirasını almaya gelmiş.»
«Nereden gelmiş?»
«Amerika'dan sanırım. Thibault kızdan on bir buçukta tekrar uğramasını istemiş. Şimdi bizi bekliyor.»
«Hemen gidelim.» Yerinden fırladı, «işte benim de beklediğim buydu Dramın şimdiye dek ortaya çıkmamış olan oyuncusunu bekiiyordum. Artık yakında her şeyi Öğrenmiş olacağım.»
Avukat Thibault, Poirot'yla Fournier'yi büyük bir nezaketle karşıladı. Nazik sorular ve cevaplar, karşılıklı iltifatlardan sonra asıl konuya girdiler. Thibault, «Dün Madam Giselle'in kızından bir mektup aldım,» dedi. «Bu sabah da kendisi geldi.»
«Matmazel Anne Morisot kaç yaşında?»
«Matmazel Morisot... daha doğrusu ona Madam Richards demeniz gerekiyor. Evlenmiş... Tam yirmi dört yaşında.»
Fournier, «Kim olduğunu kanıtlayacak belgeleri getirdi mi?» diye sordu.
«Tabii, tabii;» Dirseğinin dibindeki bir dosyayı açtı. «Önce şu...»
Bu belgeler sonradan Madam Giselle adını alan Marie Mori-sot'un ûuebec'de George Leman adlı bir adamla evlendiğini gösteriyordu. Ayrıca Anne Morisot Leman'in kimlik kartı ve başka bir sürü belge vardı.
Fournier, «Bu kâğıtlar Madam Giselle'in gençlik yıllarını aydınlatıyor.» diye konuştu.
Thibault, «Maile Morisot, George Leman'la karşılaştığı zaman dadılık yapıyormuş sanınm. Leman ahlaksızın biriymiş. Marie Morisot' u evlendiklerinden kısa bir zaman sonra terkedip gitmiş. Kadın hamileymiş. Kızı Anne dünyaya gelince onu Que-bec'dekl yetimhaneye vermiş ve Fransa'ya gelmiş. Başka bir erkekle sanırım. Arada bir yetimhaneye kızı için para yolluyor-muş. Daha sonra Anne Morisot yirmi bir yaşına geldiği zaman kendisine verilmesi için hatırı sayılır bir para göndermiş. O sırada Marie Morisot fazla serbest bir hayat sürüyormuş. Onun için de kızıyla bütün bağlannın kopmasının daha iyi olacağını düşünmüş.»

«Kız büyük bir servetin varisi olduğunu nereden öğrenmiş?»
«Bazı gazetelere üstü kapalı lanlar verdik. Bu ilanlan yetimhaneyi yöneten rahibe görmüş. Hemen Anne Morisot'a, daha doğrusu Madam Richards'a mektup yazmış veya telgraf çekmiş. Kız o sırada Avrupa'dayrnış ve Amerika'ya dönmeye hazırlanıyormuş.»
«Kızın evlendiği Richards adlı adam kim?»
«Richards, Kanadalı veya Detroit'li bir Amerikalı. Ameliyat aletleri yapıyormuş.»
«Kansıyla birlikte gelmemiş mi?»
«Hayır, adam hâlâ Amerika'daymış.»
«Madam Richards annesinin ölümüyle ilgili esran aydınlatacak bir şeyler biliyor muydu?»
Avukat başını salladı. «O annesini tanımıyor bile:»
Fournier, «Giselle'in kızının ortaya çıkmasının bize bir yaran olmayacak anlaşılan,» dedi. «Hoş onun cinayeti aydınlatacak bir şey bildiğini de pek sanmıyordum ya.»
Kapı açılınca avukatın kâtibi gözüktü. «O genç hanım gekji, efendim.»
Thibault, «Hah,» diye bağırdı, «işte Giselle'in kızını şimdi siz de göreceksiniz... Buyurun, madam, buyurun. Size Mösyö Four-nier'yi takdim edeyim. Kendisi annenizin ölümüyle Hgli araştırma-lan idare ediyor. Bu da Mösyö PoiroL Herhalde kendisinin adını duydunuz. O da bu olayda bizlere yardım etmek nezaketinde bulunuyor.»

Giselle'in kızı esmer, şık bir kadındı. Giysisi sade olmakla beraber oldukça zarifti. «Korkarım bu olayda bana annemi yeni kaybetmişim gibi gelmiyor. Çünkü ben aslında bir yetim gibi büyüdüm.» -
Fournier'nin bir sorusuna da cevap olarak, yetimhanenin müdiresi olan Rahibe Angeligue'den sevgiyle söz etti. «Dünyanın en iyi insanıdır. Bana da her zaman şefkatle davrandı.»
«Yetimhaneden ne zaman çıktınız?»
«On sekiz yaşında, mösyö. Hayatımı kazanmaya başlamıştım. Önce manikürcülük yaptım, sonra bir terzihanede çalıştım. Kocamla o sırada Amerika'ya dönmeye hazırlanırken Nice'de tanıştım. Sonra tekrar işi gereği Hollanda'ya gelince bir ay önce Rotterdam'da evlendik. Ne yazık ki, çabucak Kanada'ya dönmesi gerekiyordu. Benim biraz işim çıkmıştı. Tabii ben de artık kocamın yanına döneceğim.» Anne Morisot Richards'ın Fransızcası çok güzeldi. Kızın babasından çok annesine çektiği, ingilizden çok da Fransız olduğu anlaşılıyordu.
«Felaketi nasıl haber aldınız?»
«Gazetelerde okudum tabii. Aslında öldürülenin annem olduğundan haberim yoktu. Ardından Rahibe Angelique buraya, Paris'e telgraf çekti ve bana Mösyö Thibault'nun adresini yolladı.»
Genç kadının annesinin ölümünü aydınlatacak bir şey bilmediği belliydi. Madam Richards'ın kaldığı otelin adını aldıktan sonra Poirot'yla Fournier avukatın bürosundan ayrıldılar.
Fournier, «Dostum galiba düşkınklığına uğradınız,» diye konuştu. «Bu kızın bir sahtekâr olduğunu mu düşünüyordunuz?»
Poirot umutsuz bir tavırla başını salladı. «Hayır, hayır. Onun sahtekâr olduğunu sanmıyorum... Ama çok garip bir şey var. Ben bu kızı ya daha önce gördüm ya da birine benzetiyorum.»
«Bu kayıp kız sorunu sizi hep ilgilendirdi değ! mi?»
«Tabii. Kıza büyük bir servet kaldı, dostum. Onun için de başından beri kızın Madam Giselle'in ölümüyle bir ilgisi olduğunu düşündüm durdum. O uçakta üç kadın vardı. Lady Venetia tanınmış bir aîedendi. Peki ya diğer ikisi? Elise Grandier kızın babasının İngllz olduğunu söylemişti. Onun için uçaktaki iki kadından biri Giselle'in kızı olabilirdi. Yaşlan da buna oldukça uyuyordu. Kontes Horbury, kontla evlenmeden önce ne olduğu blnmeyen bir dansözdü. Janet Grey'ise bir yetimhanede büyümüştü...»
Fournier gülümsedi. «Kuşkularınızı anlıyorum...» Poirot'nun

otelinden içeri girdiler. Fransızın gözü, resepsiyonda duran bir kutuya ilişti. Heyecanla, «Kontes Horbury'nin ağızltğıyia Dupont' lann çubuklarından başka bir şey daha vardı,» diye bağırdı. «O dikeni fırlatabilecek bir şey. Dr. Bryant'ın flütü.» Ansızın durakladı, çünkü resepsiyondaki kâtiple konuşan adamı tanımıştı. Dr. Roger Bryant'tı bu.
Doktor, Poirot'yu görünce gülümsedi. Belçikalı ona doğru ilerlerken Fournier kasten biraz geride kaldı.
Poirot eğilerek selam verdi. «Doktor...»
«Mösyö Poirot...»
El sıkıştılar. Doktorun yakınında duran bir kadın yavaşça sol tarafa doğru yürüdü. Belçikalı bir an gözucuyla kadına baktı. Sonra da, «Hastalarınız sizsiz ne yapacaklar, doktor?» diye sordu.
Bryant hafifçe gülümserken, «Artık hiçbir hastam yok. Doktorluğu bıraktım.» dedi.
«Ani bir karar bu...»
«Pek de değil...» Bryant alçak sesle, dalgın dalgın konuşmasını sürdürdü. «Herkesin hayatında bir dönüm noktası vardır... Aslında mesleğimi çok seviyorum. Doktorluğu bıraktığım için de üzülüyorum tabii. Ama bu konuda... Bir insanın, bir kadının mutluluğu da sözkonusu... Bir kadın var... aslında hastamdı. Onu çok seviyorum. Kocası hayatını cehennem ediyordu. Beyaz zehir düşkünüydü. Doktor olsaydınız bunun ne demek olduğunu bilirdiniz. Söz ettiğim hanımın kendi parası, geliri yoktu onun için de kocasından ayrtlamıyordu... Uzun zaman karar veremedim. Ancak şimdi onunla Kenya'ya gidiyoruz. Orada yepyeni bir hayata başlayacağız. Onun sonunda biraz olsun mutluluğu tadacağını umuyorum. Çünkü "o

uzun yıllar acı çekti.» Bir an sustuktan sonra, «Bunu size açıkladım, Mösyö Poirot,» dedi. «Çünkü durum nasıl olsa yakında duyulacak. Bu olayı herkesten önce öğrenmeniz iyi olacaktı.»
Belçikalı mınldandı. «Anlıyorum... Görüyorum flütünüzü de almışsınız.»
Dr. Bryant gülümsedi. «Flütüm benim en sadık dostumdur, Mösyö Poirot.» Adeta sevgiyle flüt kutusunu okşadı.
Poirot. «Size mutluluklar dilerim, doktor.» diye alçak sesle konuştu. «Madama da... İyi yolculuklar...»
Fournier tekrar Belçikalının yanına geldiği zaman Poirot Kanada'da Ouebec'e telefon etmeye hazırlanıyordu.
24
Fournier bağırdı. «Yine ne var? Hâlâ Giselle'in kızından mı kuşkulanıyorsunuz?»
«Hayır, hayır. Yine de her şey ayrıntılarıyla araştırılmalıdır...» Poirot çevresine bakındı. «İşte Matmazel Janet de geldi. Siz yemek salonuna geçin, ben işim biter bitmez gelirim.»
Fransız, Polrot'nun İsteğini yerine getirdi. Janefle yemek salonundaki masalardan birine yerleştiler.
Genç kız olanîan öğrenince büyük bir merakla, «Madam Giselle'in kızı nasıl biri?» diye sordu.
«Orta boydan biraz uzun, esmer, siyah saçlı, sivri çeneli... Öyle fazla dikkati çeken bir kadın değil.»
Janet, «Anne Morisot güzel değil mi?» dedi.
«Eh, fena değil... Ayrıca evlenmiş. Şimdi âdı Anne Morisot değil, Anne Richards.»
«Kocası da avukata geldi mi?»
«Hayır.»
«A, neden acaba?»
«Şimdi Amerika veya Kanada'daymış.»
O sırada Poirot da yanlanna gelmişti. Ufaktefek dedektifin üzgün bir hali vardı.
Fournier sordu. «E, dostum?»
-156-
— 157-
Poirot omzunu silkti. «Rahibe AngeHque'le konuştum. Bayan Anne Richards'ın anlattıklanm onayladı. Yalnız biraz daha bilgi verdi. Anne Morisot yetimhaneden altı yjl önce ayrılmış, önce manikürcülük sonra da oda hizmetçiliği yapmış.»
Fournier, «Peki, rahibe, Giselle'in ahlaksız kocası hakkında bir bilgi vermedi mi?» dedi. «Bu nokta önemli olabilir.»
«Biliyorum. Telefon etmemin bir nedeni de buydu. Ama Giselle'in ahlaksız kocası geçen savaşın başlarında ölmüş.» Belçikalı birden durdu. «Ben az önce farkına varmadan önemli bir şeyden söz ettim. Neydi o?»
Fournier anımsamaya çalıştı.
Poirot bağırdı. «Ah, Tann Aşkına.»
Fransızla Janet, ona hayreöe bakakaldılar, Genç kız, «Mösyö Poirot.» diye bağırdı. «Ne var?»
Poirot, «Anne Morisofun yüzünün bana neden yabancı gelmediğini şimdi anladım,» dedi. «Onu daha önce de gördüm. Cinayet günü uçakta. Kontes Horbury bir ara oda hizmetçisinden törpü İstedi. Anne Morisot, Cicely Horbury'nin oda hizmetçi-siydi.»
25
Şimdi yeni f'bir olasılık ortaya çıkıyordu. Anne Morisot'un iddia ettiği gibi kız cinayet sırasında uzaklarda değil, uçaktaydı.
Janet, «Şimdi anımsadım. Uzunca boylu esmer bir kız...» dedi. Gözlerini yan kapayarak düşünmeye çalıştı. «Tamam. Kontes Horbury onu Madeleine, diye çağırıyordu.»
Poirot bağırdı. «Tamam! Madeleine!»
«Kontes Horbury ondan salonun dibindeki eşyalann arasında duran tuvalet çantasını getirmesini istedi.»
Fournier, «Yani,» dedi. «Kız, annesinin yanından mı geçti?»
«Evet.»

«Yani Giselle'i öldürmek için eline fırsat geçti.» Fournier derin bir soluk aldı. « « C i n a y e t nedeniyse belli.»
Poirot, «Ama,» diye konuştu. «Anne Morisot, Giselle'in yanından uçak yeni hareket ettiği sırada geçti. Kadın ondan çok daha sonra öldürüldü.»
Fournier düşünceli bir tavırla, «Tuhaf,» dedi. «Acaba geç etki gösteren* bir zehir mi?»
Belçikalı inleyerek, başını ellerinin arasına aldı. «Düşünmem gerek... Düşünmem gerek... Başından beri yanıldım mı ben?»
Fransız kesin bir tavırla konuşmaya başladı. «Yeni bir plan yapmamız gerek. Anne Morisot ondan kuşkulandığımızı sezme-meli. Tabii kızın, yılan zehirini nasıl elde ettiğini öğrenmemiz gerek. Antikacıdan boruyu alan bir Amerikalı, bunu unutmayalım. Jules Perrot'a rüşvet veren de yine bir Amerikalı. Bence bu Anne Morisofun kocası. Adamın Amerika'da olduğu söyleniyor olsa da ne derece doğru.»
«Dediğiniz gibi... kocası... kocası... Ah, durun, durun.» Poi-rot yumruklarını şakaklanna bastırdı. «Hayır, yanılmış olamam... Anne Morisot ya suçlu ya da değil. Eğer suçsuzsa neden yalan söyledi? Kontes Horbury'nin oda hizmetçisi olduğunu niçin gizledi? Kız yalan söylediği için onun suçlu olduğunu düşünüyoruz... Ama., belki de Anne Morisotun o uçağa hiç binmemesi gerekirdi. Evet... Evet...»
Fournier, Müfettiş Japp'in ne demek istediğini şimdi anlıyorum, diye düşündü. Poirot özellikle güçlük çıkarıyor. Basit çözüm yollarından hoşlanmıyor.
Janet kendi kendine, Mösyö Poirof nun ne demek istediğini anlayamadım, dedi. Kızın neden uçakta olmaması gerekti? Kontesin oda hizmetçisiydi o. Kadın nereye isterse oraya gidecekti. Galiba... Mösyö Poirot şarlatanın biri...
Poirot aniden soluğunu tuttu. «Tabii. Bu mümkün. Ben telefona gidiyorum.»
«Yine Quebec'İ mi arayacaksınız?»

«Hayır. Madame Horbury'i. Onu evde bulacağımı umarım.»
Poirot'nun şansı vardı. Cicely Horbury o sırada evdeydi gerçekten. «Kontes? Ben Poirot. Paris'ten telefon ediyorum. Hayır, hayır, merak etmeyin, o sorun çözümlendi. Sizi şimdi başka bir şey için rahatsız ediyorum... Bir sorumu yanıtlar mısınız? Uçakla Paris'ten ingiltere'ye geçerken oda hizmetçiniz de sizinle birlikte mi gelir? Yoksa trene mi biner?.. Trene mi?.. Mersi... Peki, oN sıfır?.. Anlıyorum... Emin misiniz madam?.. A, demek sizin yanınızdan ayrıldı... Hem de birdenbire! Evet, nankörlük tabii. Çok doğru. O kesimden insanlar nankör olurlar... Evet, evet... Hayır, hiç kaygınız olmasın. Teşekkür ederim. Hoşçakalın.» Poirot telefonu kapayarak Fournier'ye döndü. Açık yeşil gözleri bir kedinin-ki gibi pınl pınl parlıyordu.
«Dinleyin, dostum. Kontes Horbury'nin oda hizmetçisi hep trene ve vapura binermiş. Giselle'in öldüğü gün kontes son dakikada Madeleine'nin de uçakla gelmesine karar vermiş. Eğer yanılmıyorsam... o zaman kaybedecek bir.saniyemiz bile yok...»
Ancak Anne Morisot Richards otelinde yoktu.
Kâtip, «Ansızın aynldı,» dedi. «Oysa daha önce bir hafta kadar kalacağını söylemişti.»
«Onu hiç arayan oldu mu?»
«Evet, efendim. Bayan Richards dışandayken bir bey gelip onun dönmesini bekledi. Sonra da Bayan Richards'ia birlikte yemek yediler.»
«Adam nasıl biriydi?»
«Bir Amerikalı, efendim. Bayan Richards onu görünce biraz şaşırdı... Yemekten sonra da eşyalannın aşağıya indirilip bir taksiye konulmasını söyledi.»
«Acaba nereye gitti? Bunu biliyor musunuz?»
«Şoföre Gare du Nord dediğini duydum.»
«Amerikalı da onunla birlikte mi gitti?»
«Hayır, efendim. Bayan Richards arabaya yalnız bindi.»
Fournier, «Gare du Nord,» diye mırıldandı. «Galiba kadın

ingiltere'ye gidiyor. Herhalde iki trenine yetişecekti. Ama tabii bu şaşırtmaca olabilir.» Poirot'nun belirgin kaygı ve korkusu Fransı-za da geçmiş gibiydi. Telefona koşarak, sağa sola emirler yağdırmaya başladı...

Janet elinde bir kitap otelin salonunda oturuyordu. Saat beş olmuşta Genç kız, Poirot'nun içeri girdiğini farkederek başını kaldırdı. Tam siteme başlayacağı sırada birden durakladı.
Belçikalının yüzünde tuhaf bir ifade vardı.
Janet, «Ne oldu?» diye bağırdı. «Ne var?»
Poirot içini çekti «Hayat çok acı... iki treni Boulogne'ye eriştiği zaman birinci mevki kompartımanlanndan birinde bir kadın buldular... Ölmüştü...»
«Anne Morisot mu?»
«Evet, Anne Morisot. Elinde de içinde prusikasit bulunan küçük, mavi bir şişe vardı.»
Janet, «Ah,» dedi. «İntihar mı?»
Poirot bir an yanıtlamadı. Sonra da, «Polis bunun intihar olduğunu düşünüyor.» diye konuştu.
«Yasız?»
Dedektif derin bir soluk aldı. «Hayır çok korkunç. İnsanın cesaretli olması gerek,»
«Kendini öldürebilmek için mi?»
Poirot, «Yaşayabilmek için de,» diye yanıtladı.
26
Poirot ertesi gün Paris'ten ayrıldı. Janet daha birkaç gün orada kalacak Belçikalının verdiği talimatı yerine getirecekti. Genç kız, dedektifin emri üzerine birkaç kez Charles Dupont'u gördü.
Beş gün sonra Poirot bir telgraf çekerek, Janet'i İngiltere'ye çağırdı.

Genç kızı Norman karşıladı. Son günlerde olanları konuştular. Anne Morisot'un intiharı fazla ilgi uyandırmamıştı. Kadının Giselle'in ölümüyle ilgisi olduğu da açıklanmamıştı zaten.
Janet çok sevinçliydi, çünkü bütün dertlerinin sona erdiğini düşünüyordu. Norman onun kadar m e m n u n değildi. « K ı z ı n , annesini öldürdüğünden kuşkulanabilirler. A m a bunu halka resmen açıklamazlarsa, bizlerin durumu düzelmez. Herkes yine bizden kuşkulanmaya devam eder.»
Genç adam birkaç gün sonra Piccadilly'de Hercule Poirofy-la karşılaştığında bunları Belçikalıya söylemekten çekinmedi.
Poirot içini çekti. «Sizin de diğerlerinden hiç farkınız yok. Artık yaşlandığımı ve hiçbir ş e y y a p a m a d ı ğ ı m » düşünüyorsunuz. Dinleyin, bu gece bana yemeğe geleceksiniz. Japp de bulunacak bu yemekte, dostumuz yazar B a y Clancy de. Belki anlatacak ilginç şevlerim olabilir...»
Y e m e k güzel geçti. D a h a sonra kahvelerini içerlerken, Poi-rot biraz da kendini beğenmiş bir tavırla hafifçe öksürerek, « D o s t -larım,» diye başladı. « B a y Clancy, benim yöntemlerimi m e r a k ediyormuş. E ğ e r sizleri sıkmazsam, bu olayı nasıl incelediğimi anlatmak isterim.»
Japp, Norman'a fısıldadı. «Kendini ne kadar beğeniyor, değil m i ? Poirot'nun göbek adı Kibirdir.»
Poirot, müfettişe sitemle b a k a r a k öksürdü. Sonra da, «Şimdi olayın başına dönüyorum,» dedi. «Paris'te La Bourget'den havalanan uçağa... Size önce düşüncelerimi, izlenimlerimi anlatacağım.
«Croydon'a yaklaştığımız sırada garson Dr. Byrant'ı çağırdı. Doktor cesedi muayeneye giderken, ben de peşine takıldım. Bu olay beni ilgilendirecek bir şey olabilirdi. K a f a m d a ölümler ikiye ayrılır. Beni ilgilendirecek ölümler, beni ilgilendirmeyecek ölümler. Tabii aslında bu ikinciler birincilerden daha çoktur. Ama

buna karşın bir ölüm olayıyla karşılaştım mı, başını kaldırarak havayı koklayan bir tazıya dönerim. O gün, Dr. Byrant garsonun korktuğu gibi, kadının gerçekten ölmüş olduğunu söyledi. Tabii uzun bir m u a y e n e yapmadan ölüm nedeni konusunda fikir yürütmek niyetinde de değildi, işte tam o sırada Charles Dupont kadının eşekarısı soktuğu için ani şoktan ölmüş olabileceğini söyledi. Bu ilkesini desteklemek için de biraz önce öldürmüş olduğu eşekarısını gösterdi.
« B u mantıklı bir açıklamaydı. Kolaylıkla da kabul edilebilinir-di. ölen kadının boynunda da an sokmasına benzer bir iz de vardı. Ayrıca salonda bir eşekarısının uçtuğu da görülmüştü.

« İ ş t e o sırada ş a n s ı m yardım etti ve yerde önce yine ölü bir eşekarısı sandığım bir ş e y gördüm. Aslında bu, ucuna sarılı siyahlı floş takılmış bir dikendi.
« A y n ı anda B a y Clancy bize yaklaşarak bunun yerlilerin boruyla üfledikleri zehirli dikenlerden olduğunu açıkladı. Bildiğiniz gibi daha sonra da boru, koltuklardan birinin arkasında bulundu.
' « A r t ı k Croydon'a erişmiş ve yere inmiştik. Bu yüzden de kafam uçaktâklnden daha İyi çalışmaya başlamıştı. Herkes gibi ben de önce katilin çok korkusuz olduğunu düşündüm. O boruyla dikeni fırlatırken onu hiçbir kimsenin görmemiş olması gerçekten şaşılacak bir şeydi. .
« O n d a n sonra iki ş e y dikkatimi çekti. Uçakta uygun bir şekilde eşekarısının uçması. Birden borunun bulunması. Japp'e de söylediğim gibi katil boruyu neden vantilatör deliklerinin birinden atmamıştı? Zehirli dikeni kimin satıh aldığı kolayca öğrenılemezdi ama üzerinde etiketinin bir parçası bulunan borunun izi bulunabilirdi.
«O halde? O halde katil borunun bulunmasını istiyordu »
«Neden? Bu sorunun mantıklı bir tek yanıtı vardı. Zehirli bir dikenle bir boru bulunursa herkes Giselle'in borudan fırlatılan
-163-
dikenle öldürüldüğüne inanacaktı, öyleyse aslında cinayet bu şekilde işlenmemişti.
«Diğer yandan tıbbi deliller ölüme ucu zehirli dikenin neden olduğunu gösteriyordu. 0 zaman gözlerimi kapayarak, kendi kendime sordum. Zehirli bir dikeni boyundaki damara en iyi nasıl bahrabüiriz? Bunun yanıtını hemen buldum. Elimizle.»
«İşte o zaman katilin boruyu neden uçakta bıraktığı ortaya çıkıyordu. Katil, Madam Giselle'in uzaktan öldürüldüğünü sanmamızı istiyordu. Eğer teorim doğruysa o zaman Giselle'i onun yanına giderek, üzerine eğilen biri öldürmüştü.
«Böyle biri var mıydı? Evet, hem de iki kişi.,O iki garson. Başka? Bay Clancy. O da Madam Giselle'in koltuğunun yanından geçmişti.
Yazar birden ayağa fırladı, «itiraz ediyorum! Ayıp bu!»
Poirot, «Oturun,» dedi. «Sözlerimi henüz bitirmedim. Size sonuca nasıl eriştiğimi anlatmaya çalışıyorum.»
«Şimdi listemde üç kuşkulu kişi vardı. Mitcheil, Davis ve Bay Clancy. Üçü de ilk bakışta katile pek benzemiyorlardı.»
«Ondan sonra eşekarısının üzerinde durdum, ilginç bir şeydi bu. Bir kez salonda kimse kahveler verilinceye kadar bu eşekarı-sını farketmemişti. Bu da garipti. Cinayetle ilgili bir yorumda bulundum. Katil bizlere cinayet için iki çözüm yolu gösteriyordu. Bir: Madam Giselle'i arı sokmuş ve kadın ani şok yüzünden ölmüştü. Bu çözüm yolunun kabul edilmesi için katilin zehirli dikeni çabucak alıp saklayacak durumda olması gerekti. Japp'le bunun hiç de güç olmadığına karar verdik. Yani cinayetten kuşkulanmazsa katü yerdeki dikeni rahatlıkla alabilirdi. Ayrıca katil, dikendeki kırmızı ipeği çıkararak, bunun yerine sardı siyahlı floş takmıştı. Dikeni eşekarısına benzetmek için tabii.
«Olay şöyle olmuştu öyleyse: katil kurbanına yaklaşmış, kadının boynuna dikeni batırmış ve o sırada eşekarısını da salıvermişti. Zehir çok kuvvetli olduğu için kadın hemen ölecekti. Kadın bağırabillrdi ama bu uçağın gürültüsünden duyulmayabilir-
— 164 —
di. Ya da duyulursa herkes Giselle'in eşekarısı soktuğu için bağırdığını sanacaktı.»
«Dediğim gibi bir numaralı plandı bu. Tabii bir aksilik olabilir, katil dikeni saklayamadan olayın bir cinayet olduğu anlaşılabilirdi. 0 zaman olan olur, Giselle'in normal şekilde öldüğüne de kimse inanmazdı. İşte katü bunun için o boruyu getirmişti. Bunu polisin bulabileceği bir yere bıraktığında tabii herkes hemen dikenin borudan fırlatılmış olduğuna inandı. Aynca borunun nereden alındığı öğrenildiği zaman kuşkular katilin önceden planladığı gibi belli bir kişinin üzerinde toplanacaktı.»
«Cinayet planını biliyordum artık, üstemde üç kuşkulu vardı. Buna, eşekansı teorisini ileri süren Charles Dupont'u da ekleyebilirim... Dikkatimi bu eşekarısı konusunun üzerinde topladım. Katil eşekansını uçağa getirip, cinayet

sırasında bunu bırakıvermişti. O halde katil eşekansını bir kutu içinde getirmişti.»
«İşte bu yüzden yolcuların üzerlerindeki ve el çantalarındaki eşyaların bir listesinin yapılmasını istedim.»
«İşte o zaman ummadığım bir şey oldu. Aradığımı bulmuştum ama bu bana tümüyle yanlış birinin üzerinden çıkmış gibi geliyordu. Bay Norman Gale'nin cebinde boş bir kibrit kutusu vardı. Fakat yolcular Norman Gale'nin salonun dibine doğru hiç gitmediğini söylüyorlardı. Bay Gale bir ara elini yıkamaya çıkmış, sonra geri dönmüştü.
«Ama... Norman Gale yine de bu cinayeti işlemiş olabilirdi. Çantasında bunu belirten bir şey de vardı.»
«Çantamda mı?» Norman Gale'nin hem şaşkın, hem neşeli bir görünüşü vardı. «Allah Allah. Çantamda ne olduğunu anımsayamadım.»
Poirot ona dostça bir tavırla gülümsedi. «Biraz sabredin. Ona da geleceğim. Size ilk izlenimlerimi anlatıyorum.»
«Devam edelim. Şimdi kuşkulular listesinde iki garson, Clancy ve Gale vardı.
«Bu defa olaya diğer açıdan bakmaya başladım. Kimin işine
-165-
yaramıştı bu cinayet? Bu çıkarla fırsat birleşti mi, katil de elime geçmiş oiacaktt. Ne yazık ki, böyle bir şey bulamadım. Madam Giselle'in ölümü en çok kimin işine yaramıştı? Kızı Anne Mori-sot'un tabii. Birde aynca uçakta Giselle'in. pençesine düşmüş olan kişiler de vardı, örneğin bunlardan biri Kontes Horbury'di.
«Kontes, Giselle'i öldürmüş olabilirdi. Bunun nedeniyse oldukça basitti. Cicely Horbury bir gece önce Paris'te Giselle'e gittiğinde güç durumdaydı. Ayrıca kadının boruyu alan ve Universal bürosundaki kâtibe rüşvet veren Amerikalı rolünü yapabilecek bir arkadaşı da vardı. Genç bir aktör.
«Bu defa olay ikiye ayrılmış oluyordu. Giselle'in ölümü kontesin işine yaramıştı ama cinayeti nasıl işlemişti? İki garsonun. Bay Clancy'le Bay Norman Gale'nin Giselle'i öldürmeleri için ne neden vardı?
«Tabii bir yandan da Giselle'in büyük servetine konan kızını düşünüyordum. Üstemdeki dört kuşkulu erkekten biri evli miydi? Ve karısı aslında Anne Morisot muydu? Kızın babası İngilizdi. Onun için Anne Morisot da ingiltere'de büyümüş olabilirdi. Garson Miichell'in karısı gerçekten tam Dorset'liydi. Davis'in sevdiği kızın meyhaneci olan babasıyla annesi hayattaydı. Bay Clancy, bekârdı. Norman Gale ise Janet Grey'e fena halde âşıktı..
«Janet Grey, Dublin yakınında bir yetimhanede büyümüştü. Zaten yaptığım araştırma sonunda onun Giselle'in kızı olmadığını öğrendim.
«Kendi kendime sonucu gösteren bir liste yaptım. Madam Giselle'in ölümü garsonların durumunu ne düzeltmiş, ne de kötü-Iemişti. Yalnızca Miichell'in sinirleri iyice bozulmuştu. Bay Clancy cinayet hakkında bir roman yazmaya hazırlanıyordu. Bu sayede bol para kazanacağından emindi. Norman Gale ise hastalarını kaybetmeye başlamıştı.
«Buna rağmen o sırada Norman Gale'nin aradığım katil olduğuna karar vermiştim. Cebinden o boş kibrit kutusu çıkmıştı. Çantasında da dikkatimi çeken o şey vardı. Ama genç adam
-166-
Giselle'in ölümü yüzünden bir şey kazanmamış, tersine kaybı olmuştu. Tabii işin iç yüzü böyle olmayabilirdi. Bu yüzden genç adamla dost olmaya karar verdim. Ona sözde bazı açıklamalarda bulundum ve yardım İstedim. Norman Gate'yi Kontes Hor-bury'e yalandan şantaj yapma konusunda bana yardıma zorla-dım. İşte genç adam o zaman ilk hatasını yaptı,
«Ona kılığını hafifçe değiştirmesini söylemiştim. O buraya oldukça garip ve gülünç bir kılıkta geldi. Olmayacak bir kılıkta. Bir komediden başka bir şey değildi bu. Hiç kimse şantajcı rolünü Norman Gale'nin düşündüğü biçimde oynayamazdı, öyleyse o olmayacak kılığın sebebi neydi? Basit. Norman Gale ne kadar iyi bir aktör olduğunun anlaşılmasını istemiyordu. Tabii ben kılığını düzeltince onun sanat gücü de ortaya çıktı. Rolünü o kadar iyi oynadı ki, Kontes Horbury kendisinden şüphe bile etmedi. Onu tanımadı da. O zaman Norman Gale'nin Paris'te Amerikalı rolüne çıktığına ve uçakta da gerekli rolü oynadığına karar verdim.

«O arada Janet Grey için iyice kaygılanmaya başlamıştım. Ya genç kız, Norman Gale'nin suç ortağıydı ya da durumdan hiç haberi yoktu. Suçsuz olursa bir gün uyanacak ve bir katille evlenmiş olduğunu anlayacaktı. Onların çabucak evlenmelerine engel olmak için Janet'i sekreterim olarak yanıma aidim ve Paris'e götürdüm.»
l
«Biz oradayken Giselle'in kızı ortaya çıkarak, annesinden kalan serveti istedi. Kızın yüzü bana yabancı gelmiyordu. Sonunda onu nerede gördüğümü anımsadım ama çok geçti artık.
«Anne Morisot'un annesi öldüğü sırada uçakta olduğunu öğrenince bütün varsayımlarım altüst oldu. Kızın suçlu olması lazımdı. Ancak eğer suçluysa, mutlaka bir yardımcısı da vardı. Boruyu alan, Jules Perrot'a rüşvet veren adam.
«Bu adam kimdi? Anne Morisot'un kocası mıydı?
«Sonra aniden gerçeği kavradım. Bir nokta kanıtlanırsa, teorimin doğru olduğu ortaya çıkacaktı.
«Teorimin doğru olması için Anne Morisot'un o gün uçakta bulunmaması gerekti.
-167-
«Kontes Horbury'e telefon ederek, durumu öğrendim. Oda hizmetçisi Madeleine'in uçağa binmesine son dakikada karar vermişti kontes... işte böyle.» Polrot sustu.
Bay Clancy öksürerek, «Şey... ben durumu pek anlayamadım.»
Norman sordu. «Benim katil olduğumu düşünmekten ne zaman vazgeçtiniz, Mösyö Poirot?»
Belçikalı çabucak genç adama doğru döndü. «Hiçbir zaman vazgeçmedim. Katil sizsiniz... Durun, size her şeyi anlatacağım. Geçen hafta Japp'le çalışıp durduk. Gerçekten dayınız John Gale'yi memnun etmek için dişçi olmuştunuz. Dayınızla ortak olduğunuz zaman onun soyadını da aldınız. Asıl soyadınız Richards'dı. Nice'de Anne Morisot'la karşılaştığınız zaman da yine Richards soyadını kullanıyordunuz. Anne Morisot geçen kış kon tesle birlikte Nice'deydi. Onunla o zaman tanıştınız. Anne Mori-sot'un çocukluğu hakkında anlattığı şeyler doğruydu. Ama son bölümlerini siz dikkatle sansür etmiştiniz. Aslında kız annesinin kim olduğunu pekâlâ biliyordu. O sırada Giselle de Monte Car-lo'daydı. Kadını ona gösterip onun .asıl adını söylemişlerdi. Tabii siz işin ucunda büyük bir servet olabileceğini sezdiniz. Bu kumarbaz karakterinize uygun bir şeydi de. Kontes Horbury'nin Gisel-le'den para aldığını da yine Anne Morisot'dan öğrendiniz. Kafanızda cinayet planını tasarladınız. Giselle'i o şekilde öldürecektiniz ki. bütün kuşkular kontesin üzerinde toplanacaktı. Planınızı en ince ayrıntısına kadar düşündünüz ve sonra bunu uygulama işine geçtiniz. Universal'daki kâtibe rüşvet verdiniz. Çünkü Gisel-le'in Kontes Horbury'nin bulunacağı uçağa binmesini istiyordunuz. Anne Morisot size kendisinin İngiltere'ye tren ve vapurla gideceğini söylemişti. Onun uçağa bineceğinden haberiniz yoktu. Bunu farkedince kaygılandınız. Planlarınız altüst olabilirdi. Sonuçta Giselle'in servetine konan kızının da aynı uçakta olduğu öğrenilirse bütün kuşkular onun üzerinde toplanacaktı tabii, ilk planınıza göre Anne Morisot annesinin servetini rahatlıkla Isteye-
— 168 —
bilecekti. Çünkü o cinayet sırasında tren veya vapurda olacaktı. Kısa bir zaman sonra da Anne Morisot' yla evlenecektiniz.
«Kız artık size delicesine âşıktı. Oysa sizi ilgilendiren o değil, konacağı büyük servetti.
«Planınızı altüst eden bir şey daha oldu. Le Pinet'de Janet Grey'le karşılaştınız ve ona delicesine âşık oldunuz. Ona karşı duyduğunuz aşk sizi daha da tehlikeli bir oyun oynamaya zorladı.
«Artık hem o büyük serveti ve hem de sevdiğiniz kızı elde etmek amacındaydınız. Paraya konmak için cinayet işleyecek, o servetten de vazgeçmeyecektiniz. Anne Morisot'a cinayetten hemen sonra ortaya çıkarak annesinin parasını isterse derhal kendisinden kuşkulanacaklarını söyleyerek, kızı korkuttunuz. Onun yerine kıza birkaç gün için izin almasını söylediniz. Anne Morisot'yla beraber Rotterdam'a giderek orada onunla evlendiniz.
«Ondan sonra sırası gelince karınıza annesinin parasını nasıl isteyeceğini öğrettiniz. Anne Morisot hiçbir zaman oda hizmetçisi olduğundan söz etmeyecekti. Cinayet sırasında da kocasıyla birlikte Amerika'da olduğunu iddia edecekti.

«Ne yazık ki, Anne Morisot'un Paris'e giderek mirasını isteyeceği gün, benim Janet Grey'le Fransa'da bulunduğum zamana rastladı. Bu işinize gelmiyordu tabii. Janet veya ben Anne Mori-sot'un Kontes Horbury'nin oda hizmetçisi Madeleine olduğunu anımsayabiiirdik.
«Karınızla temasa geçmeye çalıştınız ama bunu başaramadı-nız. Paris'e geldiniz. Karınızın oteline koştuğunuzda onun avukata gitmiş olduğunu öğrendiniz. Anne Morisot otele döndüğü zaman size benimle karşılaştığını anlattı. Durum sizin için tehlikeli olmaya başlıyordu. Çabucak hareket etmeye karar verdiniz.
«Zaten genç karınızın uzun zaman yaşamasına, o servetinden yararlanmasına kesinlikle karşıydınız. Evlendikten hemen sonra ikiniz de birer vasiyetname yapmıştınız. Her şeyinizi birbirinize bırakıyordunuz. Dokunaklı bir şeydi bu!
-169 —
«Anladığtma göre yavaş hareket etmek niyetindeydinlz aslında. Hastalarınızı birer İkişer kaybettiğinizi söyleyerek, Kanada'ya gidecek, orada tekrar Richards adını alacaktınız. Kannız da yanınıza gelecekti. Tabii yanılmıyorsam, genç Bayan Richards çok geçmeden ölüverecek, o büyük serveti de karısını kaybettiği için deliye dönen Bay Richards'a kalacaktı. Ondan sonra tekrar Norman Gale adıyla İngiltere'ye dönecektiniz. Kanada'da şansınızın yardım ettiği, spekülasyon sonucunda büyük para kazandığınızı söyleyecektiniz... Fakat karınızın benimle karşılaştığını duyunca, zaman kaybetmemeniz gerektiğine karar verdiniz.»
Poirot sustu. Norman Gale başını arkaya atarak gülmeye başladı. «İnsanlann kafasından geçenleri nasıl da anlıyorsunuz? Siz de Bay Clancy gibi yazar olmalıydınız.» Sesinde öfke vardı şimdi. «Ömrümde bu kadar saçma sözü birarada hiç duymadım. Aklınızdan geçenlerin kesin birer kanıt olduğunu söylemeyeceğinizi umarım.»
Belçikalı sakin sakin, «Doğru,» diye cevap verdi. «Aynca elimde kanıt da var.»
Norman dudak büktü. «Gerçekten mi? Uçakta herkes Gisel-le'in yanına bite yaklaşmadığımı biliyor. Belki elinizde yaşlı kadını nasıl öldürdüğüm hakkında bir delil var?»
Poirot, «Size cinayeti nasıl işlediğinizi anlatacağım,» dedi. «O çantanızdaki şeye ne diyeceksiniz? Tatildeydiniz. Yanınıza dişçi gömleğinizi neden almıştınız? Bu soruyu kendi kendime sordum. Cevabı basitti. Çünkü bu, uçaktaki garsonların beyaz ceketine çok benziyordu.
«Cinayeti şöyle işlediniz: Kahveler verildikten ve garsonlar diğer salona geçtikten sonra, siz de sözde elinizi yıkamak için tuvalete gittiniz. Orada dişçi gömleğinizi giydiniz. Pamuk parçalarını ağzınıza yerleştirerek, avurtlarınızı şişirdiniz. Dışarı çıkınca tam karşıdaki bölmeden çabucak bir kahve kaşığı kaptınız. Garsonlar gibi koşarcasına yürüyerek, salona girdiniz. Kaşığı elinizde "tutuyordunuz. Giseile'in yanına gittiniz. Dikeni kadının boynuna bastınp, kutuyu açtınız. Eşekansı uçmaya başladı. Kaşığı
- 170-
Giselle'in fincanına koymuştunuz. Tekrar tuvalete dönüp orada ceketinizi çıkardınız. Bü defa ağır ağır ilerleyerek, yerinizi aldınız. Bütün bunlar birkaç dakika içerisinde olup bitti.»
«Kimse garsonlara fazla dikkat etmez. Yolcuların içinde sizi farkedebilecek bir tek kişi vardı: Janet Grey. Aslında siz kadınlan iyi tanıyorsunuz? Bir kadınm, özellikle yakışıklı bir erkeğin karşısında oturan bir kadının yalnız kalır kalmaz, hemen aynaya bakacağını, rujunu, pudrasını tazeleyeceğini biliyordunuz.»
Norman alay elti. «İlginç bir varsayım. Ama anlattıklarınızın hiçbiri de olmadı. Başka söyleyeceğiniz bir şey var mı?»
Poirot elini salladı. «Çook. Dediğim gibi insan konuşurken kendisini mutlaka ele verir, örneğin dikkatsizlik ederek bana bir ara Güney Afrika'da bir çiftlikte çalıştığınızdan söz ettiniz. Oranın ne çiftliği olduğunu söylemedinlz ama biz bunu öğrendik. Bir yılan çiftliğiydi bu.»
Norman Gale'nin yüzünde ilk kez korku belirdi. Konuşmaya çalıştıysa da sesi çıkmıyordu.
Poirot devam etti. «Çiftlikte asıl soyadınızı kullanmıştınız. Ric hards soyadını. Oraya yolladığımız fotoğrafı hemen tanıdılar. Rot-terdam'da da tanıdıkları gibi. Onlar da sizin Anne Morisot'la evlenen adam olduğunuzu bildirdiler.»

Norman Gale tekrar konuşmaya çalıştığında davranışları tümüyle değişmişti. O yakışıklı, canlı genç adam kaybolmuş, onun yerini kaçacak delik arayan sinsi bir yaratık almıştı.
Poirot, «Planınız acele yüzünden altüst oldu,» dedi. «Yetimhanenin müdiresi olan rahibe Anne Morisot'a telgraf çekti. Bu telgrafa aldırmazsanız çevrede kuşku uyandırabilirdiniz. Bu yüzden daha önce harekete geçmek zorunda kaldınız. Karınız benimle karşılaşınca da büsbütün acele ettiniz. Benim Anne Mori-sot'u zorlayarak, kendisinden gerçeği öğrenmemden korkuyor-dunuz. Belki kannız da sizden kuşkulanmaya başlamıştı. Anne Morisot'u otelden çabucak çıkararak, trene bindirdiniz. Ona pru-sikasidi zorla içirerek, şişeyi yanına bıraktınız.»
«Birtakım iğrenç yalanlar!»
- 171 -
«Hayır. Karınızın boğazında morluklar vardı.»
«Yalan! Hepsi de yalan!»
«Şişenin üzerinde de parmak izleriniz vardı!»
«Yalan! Ben o gün elime el...»
«Ah, demek eldiven giydiniz. Korkarım bu küçük itiraf boynunuza ilmiğin geçirilmesine neden olacak!»
«Seni Allanın cezası şarlatan!» Yüzü öfkesinden moraiarak tanınmaz hale girmiş olan Norman, Belçikalıya doğru atıldı. Ama Japp ondan çevikti. Genç adamı sıkıca yakaladı.
«James Richard, diğer adıyla Norman Gale elimde sizi cinayet suçuyla tutuklamak için hazırlanmış bir belge var. Bundan sonra söyleyeceğiniz her şeyin kaydedileceğini ve aleyhinizde kanıt olarak kullanılacağını uyarırım.»
Norman Gale korkunç bir şekilde titredi. Bayılacak durumdaydı. Dışarıda sivil memurlar bekliyorlardı. Norman Gale'yi alıp götürdüler.
Poirot'yla yalnız kalan Bay Clancy heyecanla derin bir soluk aldı. «Mösyö Poirot, hayatımın en unutulmayacak anlarını yaşattınız bana.»
Belçikalı alçakgönüllü bir tavırla gülümsedi. «Hayır, hayır. Müfettiş Japp de benim kadar çalıştı. Gale'nin Richards olduğunu ortaya çıkarmak için çok uğraştı. Kanada polisi de Richard'ı istiyor. Orada ilgilendiği bir kız intihar etmiş. Ancak sonradan polis bunun bir cinayet olduğunu gösteren kanıtlar bulmuş.»
Bay Clgncy kuş cıvıltısı gibi bir ses çıkardı. «Korkunç... Korkunç...»
Poirot, «Katil ruhlu.» dedi. «Tehlikeli bir tip. Bu yüzden de kadınların hoşuna gidiyor.»
Bay Clandy öksürdü. «Zavallı Janet Grey.»
Belçikalı üzüntüyle başını salladı. «Ona da dediğim gibi hayat çok acı. Ama cesur bir kız o. Bu sarsıntıyı atlatmasını da bilecektir.» Norman Gale'nin kendisine saldırırken ortalığa saçtığı dergileri dalgın bir tavırla topladı. Sonra da gözü bunlardan birindeki bir resme ilişti. Yarışlarda çekilmişti bu, Lady Venetia Kerr,
— 172-
Kont Horbury ve diğer bir arkadaşıyla konuşuyordu. Poirot fotoğrafı Bay Clancy'e gösterdi. «Bunu görüyor musunuz? Bir yıl sonra gazetelerde bir yazı çıkacak. Lady Venetia Kerr'le Kont Stepnen Horbury'nin evlendiğini bildiren bir ilan. Bu evliliği kim hazırlamış olacak biliyor musunuz? Hercule Poirot... Bir başka çiftin evlenmelerini de kolaylaştıracağım.»
«Kontes Horbury'le Raymond Barr'inkini mi?» «Yok, yok. Onlar beni hiç ilgilendirmiyorlar.» Poirot öne doğru eğildi. «Hayır. Ben Janet Grey'le Charles Dupont'u kastediyorum.»
Bu olaylardan bir ay sonra Janet, Hercule Poirot'yu görmeye geldi.
«Sizden nefret etmeliyim, Mösyö Poirot,» Genç kızın rengi iyice uçmuş, yüz hatlarj gerilmişti. İri mavi gözlerinin altında mor lekeler vardı.
Belçikalı şefkatle, «Eğer istiyorsanız benden biraz nefret edebilirsiniz,» diye cevap verdi. «Yine de bence siz aptallara özgü bir cennette yaşamaktansa, gerçekleri olduğu gibi görmeyi tercih edecek insanlardansınız. Zaten... o cennette de fazla yaşayamazdınız. Kadınlan ortadan kaldırmak giderek alışkanlık yaratan bir şeydir.»
Janet rrunldanırcasına, «O kadar da yakışıklıydı ki.» Sonra ekledi. «Artık ölünceye dek âşık olamayacağım.»

Poirot ciddi ciddi başını salladı. «Tabii, tabii. Sizin için aşk defteri tümüyle kapandı artık.»
«Evet..» Genç kız içini çekti. «Oyalanmam gerek... Şöyle iğimi çekecek bir iş buiabflseydim... o zaman bu damarı düşünmekten de vazgeçerdim.»
Poirot sandalyesinde arkaya yaslanarak gözlerini tavana dikti. «Bence en iyisi Dupont'larla birlikte İran'a gitmeniz olur. Onlarınki gerçekten ilginç bir iş.»
«Şey ben Dupont'lara o sözleri mahsus söylediğinizi sanıyordum.»

Belçikalı «Hayır, hayır,» diye cevap verdi. «Tersine... Arkeoloji ve milattan önce yapılan çanak çömlek beni öylesine ilgilendirmeye başladı ki Mösyö Oupont'a söz verdiğim çeki yolladım. O da bu sabah bana telefon etti. Sizin de gruplarına katılmanızı bekliyorlarmış.» Bir an durdu. «Hiç resim yapmasını biliyor musunuz, Miss Grey?»
«Okuldayken iyi resim yaptığımı söylerlerdi.»
«Ah, işte bu harika. Orada oldukça zevkli günler geçireceğinizden eminim.»
Genç kız, «Dupont'lar gerçekten gelmemi istiyorlar mı?» diye sordu.
«Hem de nasıl. Size güvendiklerini söylediler.»
Janet, «Buradan hemen uzaklaşmak çok hoşuma gidecek.» Ansızın kızardı. «Mösyö Poirot... bütün bunlan... bütün bunları bana acıdığınız için yapmıyorsunuz ya?»
Poirot adeta dehşetle bağırdı. «Acımak mı? Bana inanın, matmazel, işe para karıştı mı, acımayı filan unuturum. Bu bakımdan tam anlamıyla bir işadamı gibi davranırım.» Çok alınmış gibi davranıyordu.
Genç kız telaşla özür diledi. Sonra da, «Herhalde müzelere giderek, eski zamanlardan kalma çanak ve çömleklere bakmam iyi olur.» dedi.
«Evet. Güzel bir f i k i r bu.»
Genç kız tam kapıdan çıkarken durakladı. Geri dönerek, tekrar Poirot'nun yanına gitti. «Belki işe para karıştı mı acımayı filan unutuyorsunuz. Ancak benim için dünyanın en iyi, en şefkatli insanısınız.» Belçikalıyı tam tepesinden öperek dışan çıktı.
Hercule Poirot, «İşte bu hoşuma gitti,» diye mırıldandı.
SON